คำนิยม

ด้วยปัจจุบันกรมการขนส่งทางบก ได้มีการพัฒนางานด้านการให้บริการอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ ส่งผลให้ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงข้อกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ อย่างมากมาย จึงทำให้การปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความคลาดเคลื่อนและไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้น กรมการขนส่งทางบกจึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ เพื่อเผยแพร่แก่ผู้ปฏิบัติงานและบุคลากรของกรมฯ ที่มีความสนใจ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรของกรมฯ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะขององค์กรให้พร้อมที่จะปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการพัฒนาการให้บริการที่ดีแก่ประชาชนต่อไป

กรมการขนส่งทางบก หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สมดังความมุ่งหมายทุกประการ

(นายศิลปชัย อารุณมนรัตนะ)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก
ธันวาคม 2550

คู่มือปฏิบัติงาน
ด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมาย
ว่าด้วยการขนส่งทางบก

ฝ่ายใบอนุญาตขับรถสาธารณะและใบอนุญาตผู้ประจำรถ
ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ
สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ
โทรศัพท์ 0-2272-3612, 0-2272-3633
พ.ศ. 2551

(5).3

สารบัญ

	หน้า
คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์	
1. ชนิดของใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์	1
1.1 อายุของผู้ที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถ	1
1.2 การใช้แทนกันของใบอนุญาต	2
1.3 การกำหนดอายุของใบอนุญาตขับรถ	2
2. การขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์	2
2.1 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	2
2.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ	2
2.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ	3
2.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	4
- ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ และตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม	4
- การดำเนินการอบรมและทดสอบ	5
- จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน	18
2.2 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (ชนิด 5 ปี)	21
2.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต	21
2.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ	21
2.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	22
2.3 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ	26
2.3.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต	26
2.3.2 หลักฐานประกอบคำขอ	27
2.3.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	27
2.4 การขอรับใบอนุญาตขับรถบดถนนหรือใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์	32
2.4.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ	32
2.4.2 หลักฐานประกอบคำขอ	32
2.4.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	32
2.5 การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี	35
2.5.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต	35
2.5.2 หลักฐานประกอบคำขอ	35
2.5.3 ขั้นตอนการดำเนินการ	35

คำนำ

สืบเนื่องจากการพัฒนากระบวนงานการให้บริการในด้านต่าง ๆ ของกรมการขนส่งทางบกตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการของกรมการขนส่งทางบกประจำปี พ.ศ. 2548-2551 ที่กำหนดให้การดำเนินการด้านทะเบียนและใบอนุญาตขับรถ ต้องเป็นไปเพื่อบรรลุตามยุทธศาสตร์ที่ 4 "การมุ่งเน้นการพัฒนาการให้บริการประชาชนด้านทะเบียนและใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถเพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจสูงสุด" โดยมีแนวทางการดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ 4 "การพัฒนางานด้านบริการประชาชน" ทำให้ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา กรมฯ มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนงานการให้บริการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถอย่างมากมาย เช่น การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการปรับลดขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการในกระบวนงานต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้ที่ปฏิบัติงานให้บริการด้านใบอนุญาตฯ ต้องศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจกฎระเบียบ และข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ซึ่งขัดกับสภาพการทำงานจริงของเจ้าหน้าที่ในปัจจุบันที่ต้องปฏิบัติงานในหลาย ๆ ด้าน จึงไม่มีเวลาที่จะศึกษาระเบียบและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างถ่องแท้ ทำให้ปฏิบัติงานได้ไม่ถูกต้องตามระเบียบ เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ และประชาชนผู้รับบริการไม่พึงพอใจ คณะผู้จัดทำได้เล็งเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าว พร้อมทั้งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรด้านใบอนุญาตขับรถ จึงได้ทำการศึกษาข้อกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน พร้อมทั้งรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ โดยจัดทำขึ้นในลักษณะของคู่มือปฏิบัติงานซึ่งรวบรวมวิธีการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถในด้านต่าง ๆ ไว้เป็นหมวดหมู่ โดยอธิบายขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ และแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างง่าย ๆ ในลักษณะ Flow chart เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงาน ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ และง่ายต่อการสืบค้นหรืออ้างอิง เนื่องจากได้นำข้อกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพิ่มเติมลงอยู่ในภาคผนวกของคู่มือฉบับนี้ด้วยแล้ว

คณะผู้จัดทำฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้จะสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านใบอนุญาต ให้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการให้บริการประชาชนด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถอย่างแท้จริง ประชาชนผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด บรรลุตามยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กรมการขนส่งกำหนดต่อไป

(นายพงษ์ไชย เกษมทวีศักดิ์)
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ
ประธานคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรด้านงานใบอนุญาต

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.6 การดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถสำหรับคนพิการ 39
2.6.1 ชนิดของใบอนุญาตที่สามารถออกให้กับคนพิการได้ 39
2.6.2 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว และรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว 39
(1) คุณสมบัติของผู้ขอ 39
(2) หลักฐานประกอบคำขอ 40
(3) ขั้นตอนการดำเนินการ 41
2.6.3 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล 41
(1) คุณสมบัติของผู้ขอ 41
(2) หลักฐานประกอบคำขอ 41
(3) ขั้นตอนการดำเนินการ 42
2.6.4 ข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตสำหรับคนพิการ 42
2.7 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถ 42
2.7.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาต 42
2.7.2 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทย 43
2.7.3 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาอังกฤษ 43
2.7.4 ขั้นตอนการดำเนินการ 43
2.8 การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ 46
2.8.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ 46
2.8.2 กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะประสงค์จะขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการพัศนาจร 46
2.8.3 กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ประสงค์จะขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการพัศนาจร 46
2.8.4 ขั้นตอนการดำเนินการ 46
3. การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ 51
3.1 การต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถเทรณเลอร์ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น 51
3.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต 51
3.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ 51
3.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 52

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.2 การต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ 55
3.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 55
3.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ 55
3.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 55
4. การดำเนินการด้านอื่น ๆ 58
4.1 การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ 58
4.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 58
4.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ 58
4.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 58
4.2 การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ 59
4.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 59
4.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ 60
4.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 60
4.3 การออกใบแทนใบอนุญาตขับรถ 61
4.3.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 61
4.3.2 หลักฐานประกอบคำขอ 61
4.3.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 62
4.4 การออกใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ 63
4.4.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 63
4.4.2 หลักฐานประกอบคำขอ 63
4.4.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 63
5. การดำเนินการเรื่องทั่วไป 65
5.1 การมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการด้านใบอนุญาตแทนตน 65
5.2 การพักใช้ใบอนุญาตขับรถ 65
5.3 การอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาตขับรถ 66
5.4 การดำเนินการเมื่อเริ่มวันและการดำเนินการเมื่อสิ้นวันทำการ 67
5.5 การเชื่อมโยงข้อมูลการกระทำความผิดกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจทั่วประเทศ 69
5.6 การเชื่อมโยงข้อมูลผลการอบรมและผลสอบของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ จากโรงเรียนสอนขับรถเอกชนที่กรมการขนส่งทางบกให้การรับรอง 69

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

1. ประเภทของใบอนุญาตผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก 70
2. ชนิดของใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ 70
3. อายุของใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ 71
4. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ 71
   4.1 อายุของผู้ที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตผู้ประจำรถ 71
   4.2 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ 71
5. การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการใหม่ 72
   5.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต 72
   5.2 หลักฐานประกอบคำขอ 72
   5.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 73
6. การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ 87
   6.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 87
   6.2 หลักฐานประกอบคำขอ 87
   6.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 88
7. การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และการออกใบแทนใบอนุญาตที่ชำรุดในสาระสำคัญ สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถที่ทำงานในต่างประเทศ 90
8. การเปลี่ยนชนิดหรือประเภทใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ 91
   8.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 91
   8.2 หลักฐานประกอบคำขอ 91
   8.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 91
9. การออกใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ กรณีชำรุด ลบเลือนในสาระสำคัญ หรือสูญหาย 94
   9.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 94
   9.2 หลักฐานประกอบคำขอ 94
   9.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 94
10. การแก้ไขรายการในใบอนุญาตผู้ประจำรถ 96
   10.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 96
   10.2 หลักฐานประกอบคำขอ 96
   10.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 96

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

11. การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ 98
   11.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 98
   11.2 ขั้นตอนการดำเนินการและเอกสารที่ใช้ 98
12. การแปลใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นภาษาอังกฤษ 100
   12.1 คุณสมบัติของผู้ขอ 100
   12.2 หลักฐานประกอบคำขอ 100
   12.3 ขั้นตอนการดำเนินการ 100
13. การดำเนินการเรื่องทั่วไป 101
   13.1 การพักใช้ เพิกถอน การอายัด และการถอนอายัดใบอนุญาตผู้ประจำรถ 101
   13.2 การมอบอำนาจดำเนินการด้านใบอนุญาตผู้ประจำรถ 101
   13.3 การเชื่อมโยงข้อมูลการกระทำความผิดกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจทั่วไป 101
   13.4 การดำเนินการเริ่มวันและการดำเนินการเมื่อสิ้นวันทำการในระบบปฏิบัติงาน 101

เอกสารภาคผนวก 103

1. ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
   1.1 พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 หมวด 3 ใบอนุญาตขับรถ 105
   1.2 กฎกระทรวง
      (1) กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546 112
      (2) กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 115
      (3) กฎกระทรวงกำหนดขนาดความขุนของกระบอกสูบของรถจักรยานยนต์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว พ.ศ. 2548 116
      (4) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุ และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548 117
   1.3 ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
      (1) ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ การอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2547 121
      (2) ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถทั่วไป พ.ศ. 2548 129
      (3) ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและโครประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 131
      (4) ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 144

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

1.4 ประกาศกรมการขนส่งทางบก

(1) ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดแบบใบอนุญาตขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ 168

1.5 หนังสือชักซ้อมความเข้าใจ

(1) ศค 0407.6/ว 281.1 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ ลว. 31 ต.ค. 2548 174

(2) ศค 0407.6/ว 042 เรื่อง การดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถตามข้อตกลงระหว่างกรมการขนส่งทางบกกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการเชื่อมโยงข้อมูลกับโรงเรียนสอนขับรถเอกชน ลว. 15 มี.ค. 2550 180

(3) ศค 0407.6/ว 067 เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ลว. 28 มี.ค. 2550 183

(4) ศค 0408.7/ว 136 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ลว. 24 พ.ค. 2549 186

2. ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

2.1 พระราชบัญญัติ

(1) พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 หมวด 7 ผู้ประจำรถ 198

(2) อัตราค่าธรรมเนียม 203

2.2 กฎกระทรวง

(1) กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 204

(2) กฎกระทรวง ฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 206

(3) กฎกระทรวง ฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 216

(4) กฎกระทรวง ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 219

(5) กฎกระทรวง ฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 221

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3 ระเบียบกรมการขนส่งทางบก

(1) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ พ.ศ. 2525 223

(2) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 225

(3) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2537 226

(4) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. 2547 228

1. ชนิดของใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ชนิดของใบอนุญาตขับรถ	อายุ[1] (ปี)	อัตราค่าธรรมเนียม (บาท)[2]
1. ใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว		
- ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	1	100
- ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว	1	50
- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	1	50
2. ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล	5	500
3. ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล	5	250
4. ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ	3	300
5. ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ	3	150
6. ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล	5	250
7. ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ	3	150
8. ใบอนุญาตขับรถบดถนน	5	250
9. ใบอนุญาตขับรถบรรทุกเทรลเลอร์	5	250
10. ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (1) ถึง (9)	5	100
11. ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี (ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ)	1	500

1.1 อายุของผู้ที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถ[3]

(1) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

(3) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 22 ปีบริบูรณ์

(4) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

(5) ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถบรรทุกเทรลเลอร์ และใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามมาตรา 43 (9) ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์

[1] พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 44

[2] กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2548

[3] พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 46 มาตรา 49 และมาตรา 51

1.2 การใช้แทนกันของใบอนุญาต[4]

(1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถโดยสารขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะได้

(2) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลได้

1.3 การกำหนดอายุของใบอนุญาตขับรถ[5]

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว มีอายุ 1 ปี นับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถบรรทุกเทรลเลอร์ และใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น มีอายุ 5 ปี นับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ มีอายุ 3 ปี นับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถได้อีกคราวละ 5 ปี หรือ 3 ปี แล้วแต่กรณี โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(3) ในกรณีที่วันครบกำหนดอายุใบอนุญาต ไม่ตรงกับวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาต ให้ขยายอายุใบอนุญาตต่อไปจนถึงวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในปีนั้น หรือในปีต่อไป แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุ

(4) ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถ เกิดในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ และในปีที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุนั้นไม่มีวันที่ 29 กุมภาพันธ์ ให้ถือเอาวันที่ 28 กุมภาพันธ์ เป็นวันครบรอบวันเกิด

2. การขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

2.1 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว[6]

2.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ[7]

(1) มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน 110 ลูกบาศก์เซนติเมตร ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์[8]

[4] พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 43 ทวิ

[5] พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 44

[6] ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ข้อ 8 (1)

[7] พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 48

[8] กฎกระทรวง กำหนดความจุของรถจักรยานยนต์สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว พ.ศ. 2548

(2) มีความรู้ความสามารถในการขับรถ

(3) มีความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามพระราชบัญญัติจราจรบนบกและตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

(4) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถขับรถได้

(5) ไม่มีโรคประจำตัวที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ

(6) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน

(7) ไม่มีใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันอยู่แล้ว

(8) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกยึดหรืออายัดใบอนุญาตขับรถ

2.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ หรือหลักฐานอย่างอื่นที่ขอยกเว้นบทบาท 7.88

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่ายในกรณีเป็นชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร) ได้ ให้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเชื่อมโยงนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิง แทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย กรณีเป็นชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบอนุญาตทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศรับรองด้านการระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

(3) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(5) เอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบคำขอ (ถ้ามี) ดังนี้

(5.1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและสอบหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(5.2) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร พร้อมด้วยภาพถ่าย

(5.3) ใบอนุญาตขับรถของรถประเภทเดียวกันกับที่ขอรับใบอนุญาตซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ พร้อมด้วยภาพถ่าย (ในกรณีใบอนุญาตขับรถมิได้มีข้อความเป็นภาษาอังกฤษ ให้สถานทูตแห่งประเทศของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถแปลหรือจัดทำเอกสารรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือทั้งสองภาษารวมกัน)

(5.4) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี พร้อมด้วยภาพถ่าย

2.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ และตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3) จากเอกสารของผู้ขอ

(1.2) เจ้าหน้าที่จดบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันผู้ที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3) เข้าขอรับใบอนุญาตได้ กรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจบการศึกษาจากโรงเรียนสอนขับรถนั้น ข้อมูลดังกล่าวก็จะปรากฏขึ้นโดยอัตโนมัติ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและการตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

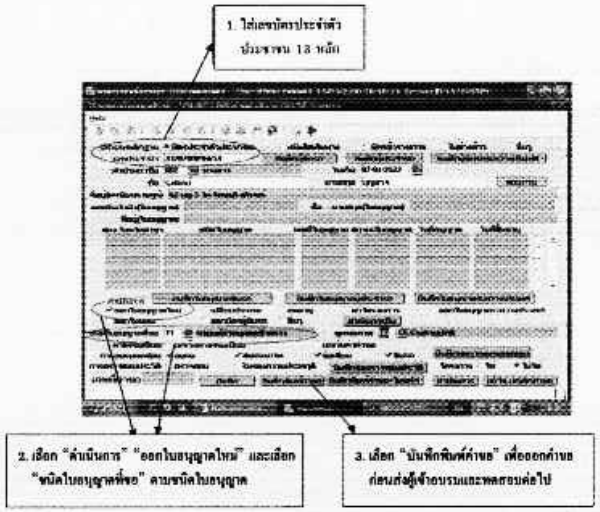

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏบนเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / หน้าช่องสถานะใบอนุญาตใหม่ และกรอกรหัสประเภทและหรือชนิดของใบอนุญาตที่จะขอรับก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์ดำเนินต่อไป

(2) ให้ผู้ขอทำการตรวจสอบคำขอก่อนลงนาม เพื่อจัดเก็บไว้เป็นหลักฐานเรื่องเดิม

(3) การดำเนินการอบรมและทดสอบ

(3.1) ทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย[*1] โดยทำการทดสอบ ดังนี้

(3.1.1) การทดสอบสายตาบอดสี

ทดสอบโดยให้อ่านสีเขียว สีแดง และสีเหลือง จากเครื่องทดสอบหรือแผ่นภาพทดสอบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดหรือพื้นขอบ โดยผู้รับการทดสอบต้องอยู่ห่างจากแผ่นภาพทดสอบไม่น้อยกว่า 3 เมตร และอ่านสีตามที่เจ้าหน้าที่กำหนด สีละ 3 ครั้ง หากอ่านได้ถูกต้องสองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(3.1.2) การทดสอบสายตาทางลึก

ให้ผู้รับการทดสอบนั่งห่างจากเครื่องทดสอบในระยะ 2.5-3 เมตร และให้ทำการเคลื่อนหลักที่กำหนดไว้ ให้ไปหยุดตรงกับจุดที่กำหนดหรือห่างจากจุดดังกล่าวได้ไม่เกินกว่า 1 นิ้ว หากทำได้ตามที่กำหนดสองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(3.1.3) การทดสอบสายตาของกว้าง

ทดสอบการมองเห็นของดวงตาทางกว้าง ทั้งด้านซ้ายและด้านขวาเป็นมุมกว้างร้อยละ 75 องศา โดยผู้รับการทดสอบต้องแนบตั้งฉากกับเครื่องทดสอบ สายตามองตรงไปยังจุดที่กำหนด และตอบคำถามเจ้าหน้าที่ว่าสีที่ปรากฏทางด้านซ้ายและด้านขวาให้ถูกต้อง หากตอบได้ถูกต้องอย่างน้อยสองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(3.1.4) การทดสอบปฏิกิริยาเท้า

ให้ใช้ความสามารถในการใช้เบรกทั้งรวม 3 ครั้ง โดยในแต่ละครั้งผู้ขอรับการทดสอบต้องเหยียบเบรกให้ได้ในระยะเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.75 วินาที หากทำได้อย่างน้อยสองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

[*1] ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการตรวจสอบสมรรถภาพผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ พ.ศ. 2548

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการบันทึกคะแนนการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย

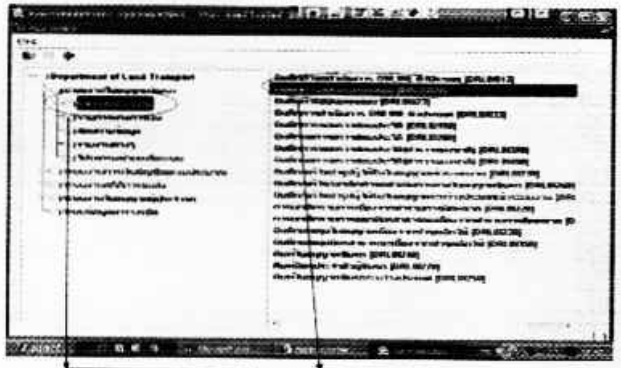

1 เลือกรายการประจำวัน

2 เลือกรายการบันทึกคะแนนการทดสอบ

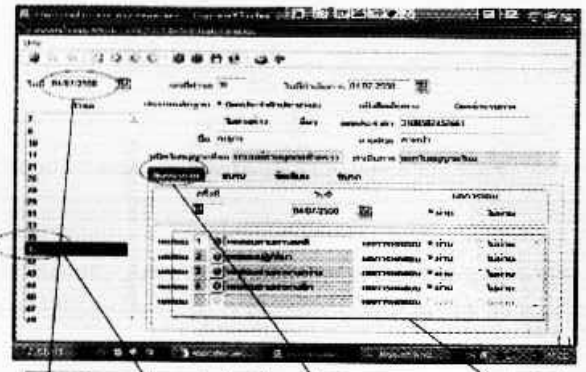

1 เลือกวันที่สอบ 2 เลือกผลที่ต้องบันทึกผล

3 เลือกรายการทดสอบ "สมรรถภาพ" 4 บันทึกผลการทดสอบต่างๆ ตามที่ต้องการ

(3.2) เข้ารับการอบรมในหลักกฎหมายและวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ชนิดใบอนุญาต (ใหม่)	วิชา	ระยะเวลาอบรม
ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น	- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยทางหลวง และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก) - การขับรถอย่างปลอดภัย - มารยาทในการขับรถ	2 ชั่วโมง

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการบันทึกผลการอบรม

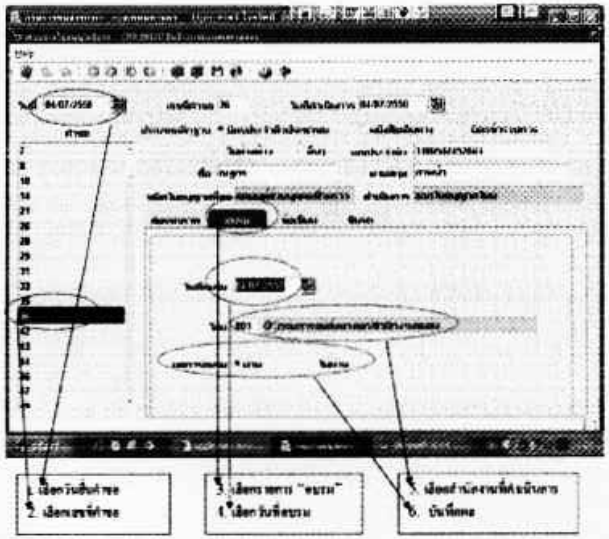

(3.3) การทดสอบข้อเขียน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(3.3.1) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในสมุดทะเบียนคุมให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนทดสอบความรู้วิชาต่าง ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรตามแบบทดสอบและวัดผลที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และผู้เข้ารับการทดสอบต้องได้คะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงให้ถือว่าผ่านการทดสอบข้อเขียน

(3.3.2) กรณีผู้เข้ารับการทดสอบอ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านแบบทดสอบให้ผู้เข้ารับการทดสอบฟัง แล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบด้วยปากเปล่า และทำเครื่องหมายกากบาทลงในกระดาษคำตอบด้วยตัวเอง และให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบบันทึกในกระดาษคำตอบว่า "สอบปากเปล่า" พร้อมทั้งลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐาน ในการนี้ให้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-exam) มาใช้ในการดำเนินการทดสอบร่วมหรือแทนได้

การใช้งานระบบการทดสอบภาคทฤษฎีด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-exam)

1. การเปิดใช้งานระบบลงทะเบียน

ภายหลังจากทำการเปิดเครื่องควบคุมแม่ข่ายให้ Double Click จากนั้นระบบก็จะให้ผู้ใช้งานเข้าสู่ระบบในขั้นตอนการทำงานต่อไป

DrvLicense

2. การเข้าสู่ระบบ

ให้ผู้ใช้กรอกข้อมูลชื่อผู้ใช้ในช่อง "ชื่อผู้ใช้" และกรอกรหัสผ่านในช่อง "รหัสผ่าน"

หากผู้ใช้ระบุข้อมูลสำหรับผู้ใช้งานในการเข้าสู่ระบบถูกต้อง ก็จะแสดงหน้าเมนูสำหรับใช้งาน ดังรูป

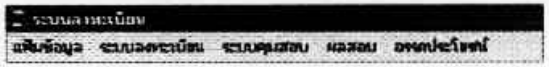

หมายเหตุ ค่าเริ่มต้นของการเข้าสู่ระบบนั้น จะกำหนดชื่อผู้ใช้งานเริ่มต้น คือ "Admin" และรหัสผ่าน คือ "1234" (ทั้งชื่อผู้ใช้งานและรหัสผ่าน ไม่มีเครื่องหมาย " ") ซึ่งเมื่อผู้ควบคุมระบบเข้าสู่ระบบครั้งแรกควรจะทำการเปลี่ยนรหัสผ่านด้วย เพื่อความปลอดภัยของระบบจากผู้ไม่ประสงค์ดี

3. การออกจากระบบ

การออกจากระบบลงทะเบียนสามารถทำการออกได้ โดยไปยังที่เมนู "แฟ้มข้อมูล" >> "ออกจากระบบ" ดังรูป

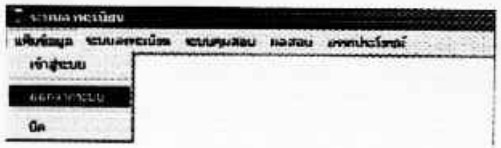

4. การปิดโปรแกรม

สามารถทำการปิดการทำงานของโปรแกรมได้ โดยไปที่เมนู "แฟ้มข้อมูล" >> "ปิด" ดังรูป

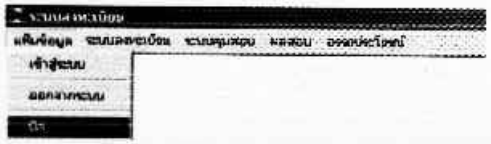

5. ลงทะเบียนผู้เข้าสอบ

เมื่อผู้ใช้เปิดเมนูเลือกที่ "ระบบลงทะเบียน" >> "ลงทะเบียนผู้เข้าสอบ" ดังรูป

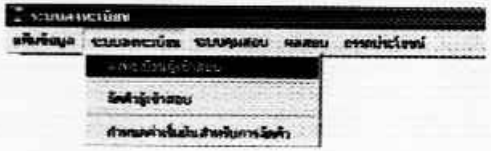

เมื่อผู้ใช้งานระบบทำการกดที่เมนูแล้ว จะแสดงหน้าจอ เพื่อให้ทำการกรอกเลขที่ค่าขอและวันที่

หากข้อมูลของผู้ขอเข้าสอบถูกต้องแล้วทำการกดปุ่ม ต่อไป จะแสดง Dialog Box "สร้างบัตร Smart Card" และเลือกที่เครื่องอ่านที่ต้องการใช้งาน ดังรูป

แล้วทำการเสียบบัตร Smart Card แล้วกดปุ่ม สร้าง

6. แสดง/พิมพ์ผลสอบ

เมื่อผู้ใช้เปิดเมนู "ผลสอบ" >> "แสดง/พิมพ์ผลสอบ" ดังรูป

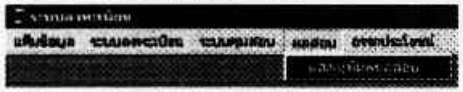

จะแสดงหน้าจอ "พิมพ์ผลการสอบ" ดังรูป

ในช่องสำหรับการค้นหาสามารถใส่ข้อมูลตามที่ต้องการค้นหาผลการสอบของผู้เข้าสอบโดย

กดปุ่ม [ค้นหา] เมื่อใส่ข้อมูลสำหรับค้นหา หรือ

กดปุ่ม [แสดงทั้งหมด] เมื่อต้องการให้แสดงผลการสอบทั้งหมด

เมื่อเลือกรายการเสร็จสิ้น และต้องการแสดงผลรายงานทางเครื่องพิมพ์ กดปุ่ม [พิมพ์] จะแสดงรายงานก่อนพิมพ์ ดังรูป

กดปุ่ม 🖶 สำหรับพิมพ์รายงานออกทางเครื่องพิมพ์และกดปุ่ม [OK] สำหรับพิมพ์รายงาน

หมายเหตุ หากต้องการศึกษาการใช้งานโดยละเอียดโปรดค่านจากคู่มือการใช้งาน

(3.3.3) เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบให้รีบตรวจและแจ้งผลการทดสอบให้ทราบโดยเร็วและกรณีไม่ผ่านการทดสอบให้ทดสอบแก้ตัวได้อีกหนึ่งครั้งในวันนั้น หากยังไม่ผ่านอีกให้ออกใบนัดหมายทำการทดสอบแก้ตัวใหม่ในวันทำการถัดไป นับแต่วันที่สอบไม่ผ่านแต่ไม่เกิน 90 วันนับแต่วันยื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวได้ เป็นการเฉพาะราย และหากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้ขอจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ และจะต้องทดสอบและอบรมใหม่ทั้งหมด

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการบันทึกผลการทดสอบขัดเขิน

(3.4) การทดสอบขับรถ

(3.4.1) การปฏิบัติตนก่อนเข้าทำการทดสอบ

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในสมุดทะเบียนคุม

(ข) ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถยนต์ชนิดที่ทำการทดสอบ ผู้สอบจะต้องตรวจเช็คชัดนิรภัย ยกเว้นเฉพาะกรณีที่รถคันดังกล่าวกฎหมายมิได้กำหนดให้ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัย

(ค) การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ชนิดที่ทำการทดสอบ ผู้สอบจะต้องสวมหมวกนิรภัย

(3.4.2) การทดสอบขับรถ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(ก) การทดสอบขับรถยนต์ให้ใช้ท่าทดสอบและหลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบและวัดผล ดังนี้

ท่าที่ใช้ในการทดสอบ

ท่าที่ 1 การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการและการวัดผล ดังนี้

(ก) ผู้เข้ารับการทดสอบต้องขับรถเดินหน้าอย่างต่อเนื่องไปจนถึงจุดทดสอบที่กำหนดให้หยุดรถ โดยให้หยุดรถได้เพียงครั้งเดียว ณ จุดที่กำหนดให้หยุดเท่านั้น

(ข) เมื่อหยุดรถสนิทแล้ว ด้านซ้ายของรถจะต้องขนานขอบทางและห่างจากขอบทางไม่เกิน 25 เซนติเมตร

(ค) กันชนหน้าหรือล้อหน้าสุดหรือขอบล้อสำหรับรถที่ไม่มีกันชนหน้าต้องไม่ล้ำเส้นจุดหยุดรถข้างทางและต้องอยู่ห่างจากจุดหยุดรถนั้นไม่เกิน 1 เมตร

(ง) ต้องไม่ขับรถปนทางเท้าหรือขอบทาง

ท่าที่ 2 การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง ซึ่งมีหลักเกณฑ์วิธีการ และการวัดผลของแต่ละแบบของการทดสอบ ดังนี้

แบบที่ 1

(ก) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโลดลอดช่องเดินรถซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ในแนวตรงขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 10-12 เมตร หลักแต่ละหลักในแถวเดียวกันมีระยะห่าง 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความกว้างสุดของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีก 0.5 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เที่ยวครั้งเดียว

(ง) ขณะทำการสอบเครื่องยนต์จะต้องไม่ดับ

แบบที่ 2

(ก) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโลดลอดช่องเดินรถซึ่งมีขนาดความกว้าง 2.5 เมตร ยาว 10-12 เมตร เป็นระยะทางที่ใช้กับรถทุกขนาด

(ข) ล้อรถต้องไม่ทับเส้น หรือไม่ชนหรือเบียดหลัก

(ค) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เที่ยวครั้งเดียว

(ง) ขณะทำการสอบเครื่องยนต์จะต้องไม่ดับ

ท่าที่ 3 การขับรถออกหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านซ้าย ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ขับรถออกหลังเข้าจอดในช่องว่างด้านซ้ายซึ่งประกอบด้วยหลักไม่น้อยกว่า 2 หลัก เป็นช่องกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มข้างละ 0.5 เมตร ความยาวของช่องจอดเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 2.5 เมตร

(ข) ตั้งแต่เริ่มเข้าเกียร์ขับรถออกหลังเข้าจอด จนกระทั่งขับรถออกจากช่องว่างด้านซ้ายต้องเข้าเกียร์หรือเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

(ค) ต้องไม่ชนหรือเบียดหลัก

(ง) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักด้านซ้าย และล้อรถต้องไม่ทับเส้นแบ่งช่องทาง

ท่าที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการและการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ขับรถขึ้นเนินหรือสะพานโค้งและหยุดรถบริเวณลาดของเนินหรือสะพานโค้งนั้น โดยให้กันชนหน้าอยู่ที่จุดหยุดรถและออกรถขึ้นเนินหรือสะพานโค้งนั้นไปโดยปลอดภัย

(ข) ต้องไม่ขับรถในลักษณะที่อาจเกิดอันตราย หรือเป็นเหตุให้ตัวรถเคลื่อนออกจากจุดที่หยุดเกินกว่า 1 เมตร

(ค) ขณะทำการสอบเครื่องยนต์จะดับได้ไม่เกิน 2 ครั้ง

ท่าที่ 5 การกลับรถ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้กลับรถในช่องเดินรถซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 10-12 เมตร หลักในแต่ละแถวห่างกัน 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความยาวของรถเพิ่มอีก 2 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ตั้งแต่เริ่มขับรถเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถแล้วเสร็จ ต้องเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

ท่าที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก ซึ่งมีหลักเกณฑ์วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถจากจุดเริ่มต้น ให้ขับเดินหน้าเข้าไปในช่องจอดที่เป็นมุมฉาก ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งเป็นแนวทดสอบ 2 แถว ขนานกันเป็นช่องเดินรถกว้าง 8 เมตร ยาวประมาณ 10-20 เมตร และหลักตีก 2 แถวที่ตั้งเป็นแนวช่องจอดที่เป็นมุมฉากกับช่องเดินรถที่มีความกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีกข้างละ 1 เมตร ความยาวเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 1 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ตั้งแต่เริ่มขับรถเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถแล้วเสร็จ ต้องเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

ท่าที่ 7 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร ซึ่งมีหลักเกณฑ์วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรไม่น้อยกว่า 8 เครื่องหมาย คือ

1) เครื่องหมายป้ายหยุด
2) เครื่องหมายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามเลี้ยวขวา
3) เครื่องหมายให้เลี้ยวซ้ายหรือให้เลี้ยวขวา
4) เครื่องหมายห้ามหยุดรถ
5) เครื่องหมายห้ามเข้า

และเครื่องหมายอื่น ๆ อีก 3 เครื่องหมาย เช่น เส้นแนวหยุดรถ เส้นในทางเส้นทแยง สำหรับทางแยก ป้ายห้ามจอดรถตามสภาพของสนามทดสอบแต่ละแห่ง

(ข) ต้องให้สัญญาณไฟตามจุดต่าง ๆ ได้ถูกต้องทุกแห่ง ดังนี้

1) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวขวา
2) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวซ้าย
3) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะหยุดรถ

การทดสอบขับรถให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 และท่าที่ 2 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบอีก 1 ท่า ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบแต่ละแห่ง ยกเว้นรถเทรเลอร์ลัดโนมิดไม่ใช้ท่าที่ 4

หมายเหตุ 1. การทดสอบขับรถแทรกเตอร์ รถบดถนน และรถที่ใช้ในงานเกษตรกรรมให้ใช้ท่าทดสอบท่าที่ 1 และท่าที่ 2

(ข) การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ให้ใช้ท่าทดสอบและใช้หลักเกณฑ์วิธีการทดสอบ และวัดผล ดังนี้

ท่าที่ใช้ในการทดสอบ

ท่าที่ 1 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร ซึ่งมีหลักเกณฑ์วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรไม่น้อยกว่า 5 เครื่องหมาย ดังนี้

1) เครื่องหมายปีขวาหยุด
2) เครื่องหมายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามเลี้ยวขวา
3) เครื่องหมายให้เลี้ยวซ้ายหรือให้เลี้ยวขวา
4) เครื่องหมายห้ามหยุดรถ
5) เครื่องหมายห้ามเข้า

(ข) ต้องให้สัญญาณไฟตามจุดต่าง ๆ ได้ถูกต้องทุกแห่ง ดังนี้

1) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวขวา
2) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวซ้าย
3) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะหยุดรถ

ท่าที่ 2 การขับรถทรงตัวบนทางแคบ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบ

1) ขับขี่ทรงตัวบนอุปกรณ์ที่ใช้ไม้กระดานกว้าง 30 เซนติเมตร ยาว 15 เมตร หรือใช้ถนนกรีตเพเป็นแนวเส้นตรงตามขนาดดังกล่าวให้สูงประมาณ 2-3 เซนติเมตร โดยให้กำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดห่างจากไม้กระดานหรือแนวถนนกรีต 5 เมตร

2) ต้องขับขี่ตามข้อ 1) โดยขับผ่านตลอดตั้งแต่ต้นจนจบใช้เวลาไม่น้อยกว่า 10 วินาที โดยเริ่มนับเวลาเมื่อล้อหลังขึ้นอยู่บนอุปกรณ์และสิ้นสุดเมื่อล้อหน้าองจากอุปกรณ์

(ข) ในระหว่างการขับต้องปฏิบัติ ดังนี้

1) เท้าต้องไม่หลุดจากที่พักเท้า
2) ล้อต้องไม่ตกหรือลื่นไถลจากอุปกรณ์
3) ใช้ความเร็วอย่างเหมาะสม
4) เครื่องต้องไม่ดับระหว่างทดสอบ

ท่าที่ 3 การขับรถผ่านทางโค้งรัศมีแคบรูปตัวเอช ซึ่งมีหลักเกณฑ์วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถในทางโค้งรัศมีแคบที่ใช้หลักหรือกรวยหรือใช้แท่นคอนกรีตเพเป็นรูปตัวเอช (Z) ที่มีช่องเดินรถกว้าง 2 เมตร กรวยหรือหลักห่างกัน 1.5 เมตร ฐานบนและฐานล่างของตัวเอช (Z) ยาว 5 เมตร ความยาวระหว่างฐานบนและฐานล่างของตัวเอช (Z) ยาว 16 เมตร

(ข) ให้ขับรถช้า ใช้เกียร์ต่ำ และสามารถควบคุมรถขับเลี้ยวขวาและเลี้ยวซ้ายไปได้ตลอดห้านลื่นไถลหรือรถล้ม

(ค) ไม่ชนกรวยหรือหลัก
(ง) ขณะทำการทดสอบเครื่องยนต์ต้องไม่ดับ
(จ) ไม่ใช้เท้าแตะพื้น

ท่าที่ 4 การขับรถผ่านทางโค้งซ้ายและโค้งขวารูปตัวเอส ซึ่งมีหลักเกณฑ์วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถผ่านทางโค้งซ้ายและโค้งขวาที่ใช้หลักหรือกรวยหรือใช้คอนกรีตเพเป็นรูปตัวเอส (S) ที่มีช่องทางเดินรถกว้าง 2 เมตร ยาว 17 เมตร กรวยหรือหลักห่างกัน 1 เมตร

(ข) ให้สามารถควบคุมรถผ่านไปได้ตลอดโดยรถไม่เสียหลักลื่นไถลหรือล้ม

(ค) ไม่ชนกรวยหรือหลัก
(ง) เครื่องต้องไม่ดับ
(จ) ไม่ใช้เท้าแตะพื้น

ท่าที่ 5 การขับรถหลบหลีกสิ่งกีดขวาง ซึ่งมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และการวัดผล ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับที่ด้วยความเร็วที่ 20-30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ขับรถหลบหลีกกรวยอางที่ตั้งไว้สำหรับทดสอบไปทางด้านซ้ายและด้านขวาในลักษณะฟันปลา ซึ่งกรวยอางดังกล่าวให้ตั้งบนพื้นที่ที่มีความกว้าง 3.5 เมตร จำนวน 5 หลัก เป็นเส้นตรงบริเวณกึ่งกลางพื้นที่ที่ใช้ทำการทดสอบโดยให้กรวยอางแต่ละอันมีระยะห่าง 5 เมตร โดยให้จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดมีระยะห่างจากกรวยอางจำนวน 5 เมตร

(ข) ในระหว่างขับรถต้องสามารถควบคุมรถได้ดีไม่เสียหลักลื่นไถลไม่เซวหรือชนสิ่งกีดขวางหรือชนตามทาง

(ค) ขณะทดสอบเครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบ อีก 2 ท่า ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบ

1) ผู้เข้ารับการทดสอบต้องปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าว แล้วแต่กรณี จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ และให้แจ้งผลการทดสอบขับรถทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ

2) กรณีที่ผู้ขอรับการทดสอบไม่ผ่านการทดสอบในทั่วไป ให้มาทดสอบแก้ตัวเฉพาะทั่วไปไม่ผ่าน เมื่อพ้นสามวันนับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่าน แต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวได้ก่อนระยะเวลาที่กำหนดได้เป็นการเฉพาะราย แล้วแต่กรณี หากพ้นกำหนดเก้าสิบวันแล้วผู้ขอจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ และจะต้องเข้ารับการทดสอบและอบรมใหม่ทั้งหมด

หน้าจอระบบปฏิบัติงานบันทึกผลการทดสอบขับรถ

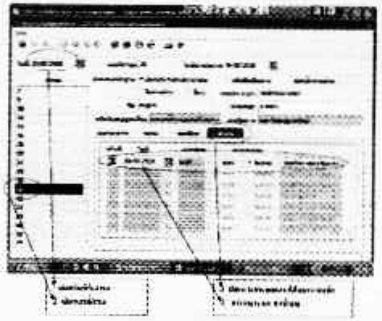

กรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชนิดชั่วคราวมาแล้วแต่ยังคงมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ และประสงค์ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ให้ดำเนินการ ดังนี้[*]

(1) ถ้าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวเหลือสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี ให้ส่งผู้ขอรับใบอนุญาตเข้ารับการอบรม

(2) ถ้าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวเหลือสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี ให้ส่งผู้ขอรับใบอนุญาตเข้ารับการอบรม และทำการทดสอบจักเขียน

กรณีที่เอกสารหลักฐานตามข้อ 2.1.2 (5) (รายละเอียดในหน้าที่ 3) มาแสดง ผู้ขอรับใบอนุญาตจะได้รับการยกเว้นการอบรมและทดสอบ ดังนี้

(1) นำเอกสารตามข้อ (5.1) (รายละเอียดในหน้าที่ 3) มาแสดง ผู้ขอจะได้รับการยกเว้นการอบรมและทดสอบทั้งหมด โดยจะสามารถชำระค่าธรรมเนียมและรับใบอนุญาตได้เลย

(2) นำเอกสารตามข้อ(5.2), (5.3) และ (5.4) (รายละเอียดในหน้าที่ 3) มาแสดง ผู้ขอจะได้รับสิทธิให้ทดสอบเฉพาะสมรรถภาพของร่างกายเท่านั้น ก็สามารถชำระค่าธรรมเนียมและรับใบอนุญาตได้เลย

[*] หนังสือที่ ศค 0408.7/ว 138 ลว 24 พ.ค. 2549

(4) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และข้อมูลในระบบที่แสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ

(5) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

(5.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(5.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

- รถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว 100 บาท
- รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว 50 บาท
- รถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว 50 บาท
- รถชนิดอื่น 100 บาท

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(1) ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถทุกชนิด สำหรับ

- บุคคลในคณะผู้แทนทางการทูตหรือองค์การระหว่างประเทศ โดยจะต้องมีหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) ได้รับการยกเว้นเฉพาะค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ และค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถ สำหรับ

- ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2
- ผู้ถือบัตรครอบครัวของทหารผ่านศึกผู้ถือบัตรชั้นที่ 1
- ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญกล้าหาญ
- ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญพิทักษ์เสรีชนชั้นที่ 1
- ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญช่อสนธยา

(6) จัดทำใบอนุญาตและส่งมอบ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการออกใบเสร็จและพิมพ์ใบอนุญาต

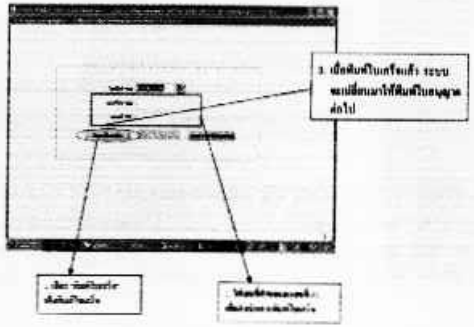

(7) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

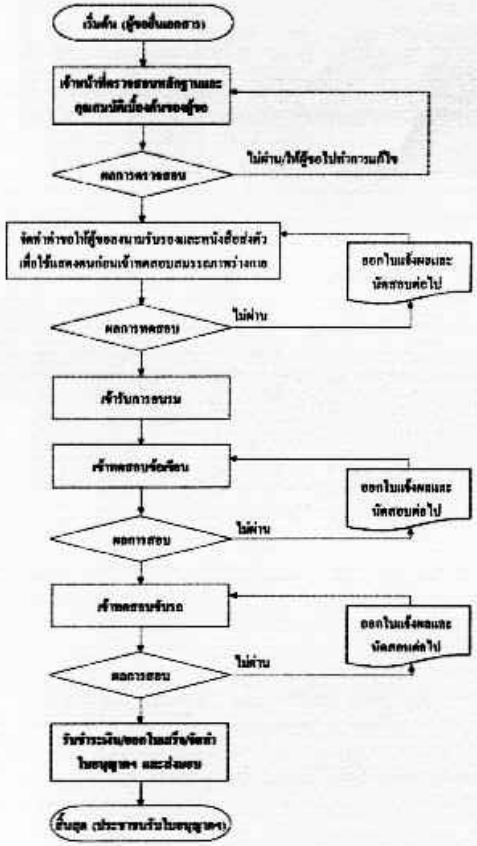

แบบพิมพ์ใบอนุญาตขับรถยนต์/รถจักรยานยนต์/รถยนต์สามล้อ รถโดยสาร

ด้านหน้า

ด้านหลัง

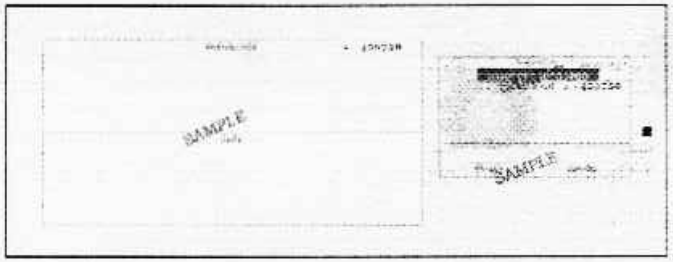

2.2 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (ชนิด 5 ปี)

2.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต[10]

(1) ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว แล้วแต่กรณี มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

(2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(3) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือถูกเจ้าพนักงานปรับอนุโลมตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว

(ก) ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

(ข) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น

(ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

(ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

(จ) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

2.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ[11]

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

ในกรณีเป็นชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร) ได้ ให้ใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิงแทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย[12]

กรณีชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญอื่นที่คู่ หรือใบอนุญาตทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

กรณีผู้ขอเป็นชาวต่างชาติตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ต้องไม่ใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

(3) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถและไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

---

[10] พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 47

[11] ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวพนักงานขับรถตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก พ.ศ. 2548 ข้อ 8 (2)

[12] คำนิยามการตามหนังสือที่ ดด 0407.6/ว281.1 ลว.31 ต.ค. 2548

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาท้องถิ่น และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(5) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

2.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.2) เจ้าหน้าที่ขอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกแฟ้มประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตชนิดชั่วคราวที่นำมาเป็นหลักฐาน (ตามข้อกฎหมายระเบียบกรมฯ นี้ว่าเป็นการขอรับใบอนุญาตชนิดใหม่ และทำเครื่องหมาย / ในช่องเปลี่ยนประเภท พร้อมทั้งกรอกรหัสชนิดใบอนุญาตที่ขอรับใหม่ ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอ + ออกใบเสร็จ ต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

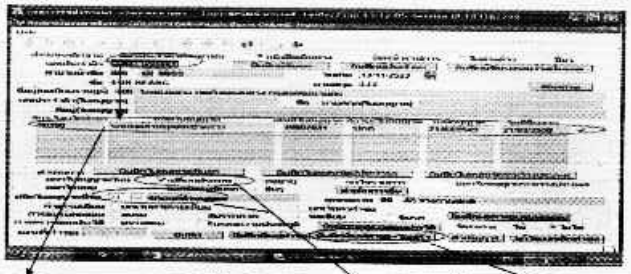

1. กรอกเลขบัตรประจำตัวประชาชน 13 หลัก และทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลัง
2. เลือก "เปลี่ยนประเภท" และกรอกรหัสใบอนุญาตใหม่ที่ขอขอรับ
3. เลือก "บันทึกพิมพ์คำขอ + ใบเสร็จ"

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนองนาม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานเรื่องเดิม (โดยการมีปกติผู้ขอไม่ต้องอบรมหรือทดสอบแต่อย่างใด)

(3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

(3.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(3.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามรหัสของใบอนุญาตขับรถ

- รถยนต์ส่วนบุคคล 500 บาท
- รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล 250 บาท
- รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล 250 บาท

(4) จัดทำคิวซีและใบอนุญาตขับรถ

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 18)

ขั้นตอนระบบปฏิบัติงานการออกใบเสร็จและพิมพ์ใบอนุญาต (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 18)

(5) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

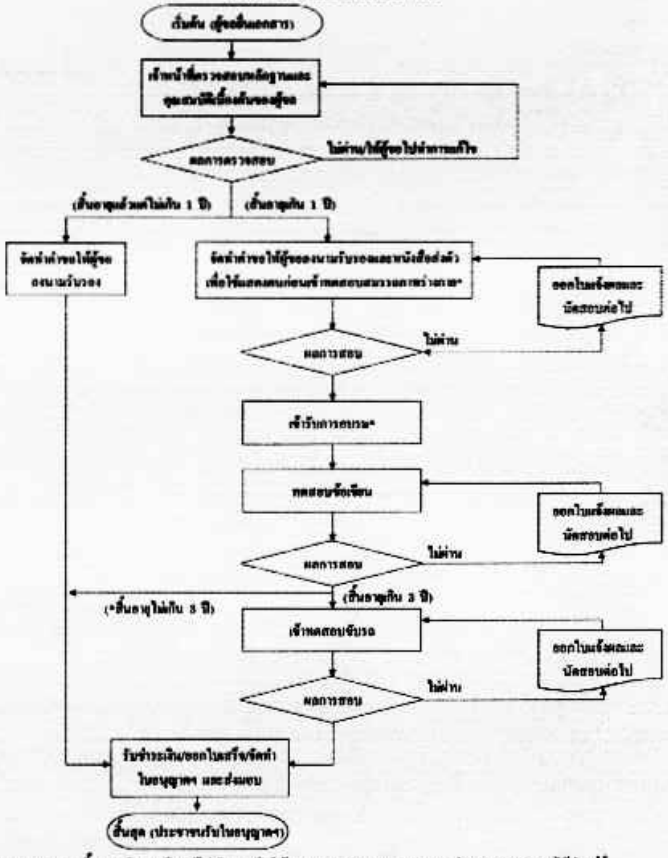

หมายเหตุ * สิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี ให้ระงับการทดสอบสมรรถภาพร่างกายและอบรมไว้ก่อน[12]

[12] หนังสือที่ ศธ 0406.7/ว 126 ลว. 24 พ.ค. 49

แบบพิมพ์ใบอนุญาตขับรถยนต์/รถจักรยานยนต์/รถยนต์สามล้อ ชนิดส่วนบุคคล 5 ปี

ด้านหน้า

ด้านหลัง

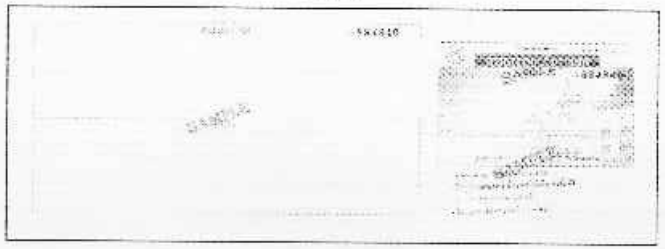

2.3 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

2.3.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต[14]

(1) ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว แล้วแต่กรณี ที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

(2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 45 (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3) แต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 22 ปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะและใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

(3) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโทษ หรือถูกจับกุมเปรียบเทียบปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว

(ก) ฝ่าฝืนสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

(ข) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น

(ค) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

(ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

(จ) โดยประมาทหรือฝ่าฝืนความเสี่ยงอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

(4) มีสัญชาติไทย

(5) รู้จักถนนและทางหลวงในจังหวัดที่ขอรับใบอนุญาตขับรถพอสมควร

(6) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อร้ายแรงถึงขนาดที่กำหนดในกฎกระทรวง

(7) ไม่เป็นผู้ติดสุราเมาหรือยาเสพติดให้โทษ

(8) ไม่เคยเป็นผู้ให้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัติรถยนต์ หรือความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานอักขอก ความผิดฐานรับของโจร และความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมานานแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ในกรณีที่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามข้อ (8) ต้องพ้นโทษมานานแล้วไม่น้อยกว่า

(ก) หกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน

(ข) หนึ่งปีสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือนในคดีเกี่ยวด้วยการใช้รถกระทำความผิด หรือ

[14] พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 49

(ค) หนึ่งปีหกเดือนสำหรับใบขับขี่ที่ออกตามคำพิพากษาเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสามปี และให้อื่นคำร้องต่อนายทะเบียนโดยชี้แจงถึงเหตุผลที่คนต้องโทษพร้อมกับแสดงหลักฐานว่าตนเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยควรไว้วางใจให้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ แล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนคำร้องดังกล่าว ถ้าพึงเห็นด้วยกับคำร้องก็ให้มีอำนาจออกใบอนุญาตขับรถให้ได้โดยมีข้อห้าม (ข) มาใช้บังคับ แต่ถ้าไม่เห็นด้วยให้สั่งยกคำร้องและแจ้งให้ผู้ขอทราบ

2.3.2 หลักฐานประกอบคำขอ[15]

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน[16]

(3) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 x 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ตำตลุมใบหน้าหรือคำโทกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนาหรือนิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(5) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลหรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(6) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นโรคติดต่อที่น่ารังเกียจตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ไม่เป็นผู้ติดสุราสารเสพติดให้โทษ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

2.3.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตารางละเอียดในหน้าที่ 3) จากเอกสารและลักษณะภายนอกของผู้ขอ

(1.2) เจ้าหน้าที่ขอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตารางละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

[15] ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง พ.ศ. 2546 ข้อ 8 (3)

[16] หนังสือที่ ศค 0407.8/1 381 ลว. 31 ต.ค. 2548

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร (เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตที่ต้องการเปลี่ยนชนิด (ตามข้อกฎหมายหรือตารางนี้) ว่าการขอรับใบอนุญาตชนิดใหม่) ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกใบอนุญาตใหม่ ก่อนใส่ชนิดชนิดของใบอนุญาตที่จะขอรับใหม่ ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

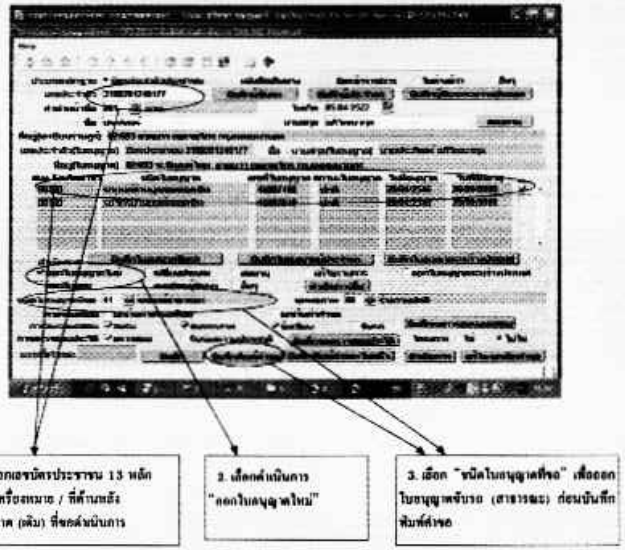

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานเรื่องเดิม

(3) ส่งผู้ขอเข้ารับการทดสอบและอบรม ดังนี้

- ทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 5 และ 6)
- อบรมตามในวิชาต่าง ๆ โดยแยกตามชนิดของใบอนุญาตที่ขอรับ ดังนี้
- ทดสอบข้อเขียน (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 8, 9, 10, 11 และ 12)

ชนิดใบอนุญาต (ใหม่)	วิชา	ระยะเวลาอบรม
ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ	- กฎหมาย ระเบียบ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวกับการขับรถยนต์สาธารณะหรือรถยนต์สามล้อสาธารณะ มารยาทสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ - กฎหมายจราจรที่ควรทราบ - เทคนิคการขับรถอย่างปลอดภัย - สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัด	5 ชั่วโมง
ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ	- กฎหมาย และระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับผู้ขับขี่จักรยานยนต์สาธารณะ หน้าที่ความรับผิดชอบและมารยาทในการขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ - สถานที่และเส้นทางภายในจังหวัด	3 ชั่วโมง
นัดประจำตัวคนขับรถเพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการพัทยา	- สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางการเดินรถและสถานที่สำคัญในจังหวัด คำนำยังทุกสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ	2 ชั่วโมง

(4) ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและการทดสอบ

(5) ให้จัดทำหนังสือตรวจสอบประวัติอาชญากร หรือความประพฤติ ดังนี้

(5.1) ในกรณีผู้ขอเป็นบุคคลทั่วไป ให้ทำหนังสือตรวจสอบความประพฤติหรือประวัติอาชญากร ไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(5.2) ในกรณีผู้ขอเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ให้มอบเอกสารเพิ่มเติมหนังสือรับรองความประพฤติ ให้ผู้ขอนำไปให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ขอรับใบอนุญาตซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่ารับรองความประพฤติแทนการมีหนังสือขอตรวจสอบความประพฤติหรือประวัติอาชญากรรม เมื่อทราบผลการตรวจสอบหรือได้รับการยืนยันความประพฤติแล้วว่าไม่ขาดคุณสมบัติ ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้

(6) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

(6.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(6.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

- ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ 300 บาท
- ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ 150 บาท
- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ 150 บาท

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 18)

(7) จัดทำใบอนุญาตขับรถและต้นขั้ว

หน้าจอปฏิบัติงานพิมพ์ใบเสร็จรับเงินและออกใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบอนุญาตใหม่ หน้าที่ 18)

(8) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

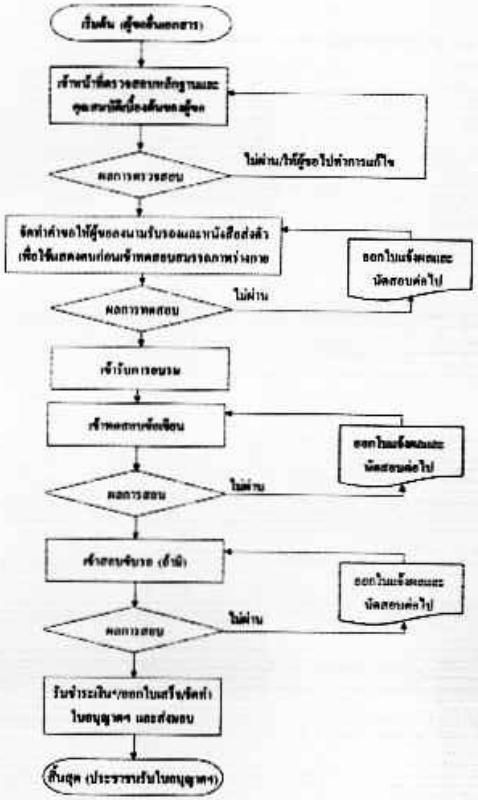

หมายเหตุ * ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรก่อนจึงจะสามารถรับชำระเงินและออกใบอนุญาตขับรถได้

(1) กรณีที่ต้องทดสอบการขับรถให้ดำเนินการตามหนังสือที่ ทก 0408.7/ว. 136 ลว.24 พ.ศ. 2549

(2) กรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานให้สำนักงานขนส่งจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

แบบพิมพ์ใบอนุญาตขับรถยนต์/จักรยานยนต์/รถยนต์สามล้อสาธารณะ

ด้านหน้า

ด้านหลัง

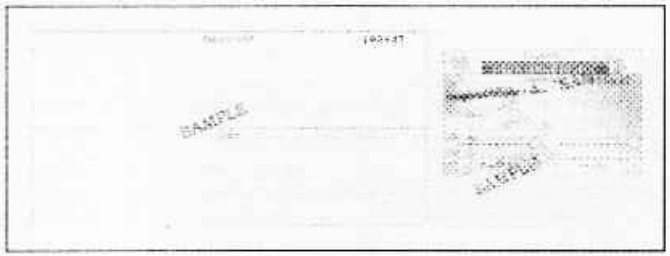

2.4 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์/จักรยานยนต์/ใบอนุญาตขับรถสามล้อสาธารณะ

2.4.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ[17]

(1) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 2 และ 3)

(2) มีความรู้ความสามารถในการขับรถประเภทนั้น ๆ

2.4.2 หลักฐานประกอบคำขอ[18]

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่ายกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน[19]

กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญอื่นที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

(3) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามหลักศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(5) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

2.4.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.2) เจ้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

---

[17] พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 51

[18] กรมการขนส่งทางบก เรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก พ.ศ. 2548 ข้อ 8 (4)

[19] หนังสือที่ ทก 0407.6/ว 261.1 ลว. 31 พ.ศ. 2548

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกใบอนุญาตใหม่ ก่อนใส่รหัสชนิดของใบอนุญาตที่จะขอรับใหม่ (ใบอนุญาตขับรถบดถนน / ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์) ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการขอรับใบอนุญาตใหม่ตามรายละเอียดตามหน้าที่ 5)

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บไว้เป็นเรื่องเดิม

(3) ส่งผู้ขอเข้าทำการทดสอบและอบรม ดังนี้

- ทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 5 และ 6)
- อบรม (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 7)
- ทดสอบข้อเขียน (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 8, 9, 10, 11 และ 12)
- ทดสอบขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 12, 13, 14, 15, 16 และ 17)

(4) ตรวจสอบหลักฐานแสดงการผ่านการอบรมและทดสอบ

(5) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จ ดังนี้

(5.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(5.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

- รถบดถนน 250 บาท
- รถแทรกเตอร์ 250 บาท

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 18)

(6) จัดทำใบอนุญาตขับรถและคัดเข้ว

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการออกใบเสร็จและพิมพ์ใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบอนุญาตใหม่ ตามรายละเอียดในหน้าที่ 18)

(7) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

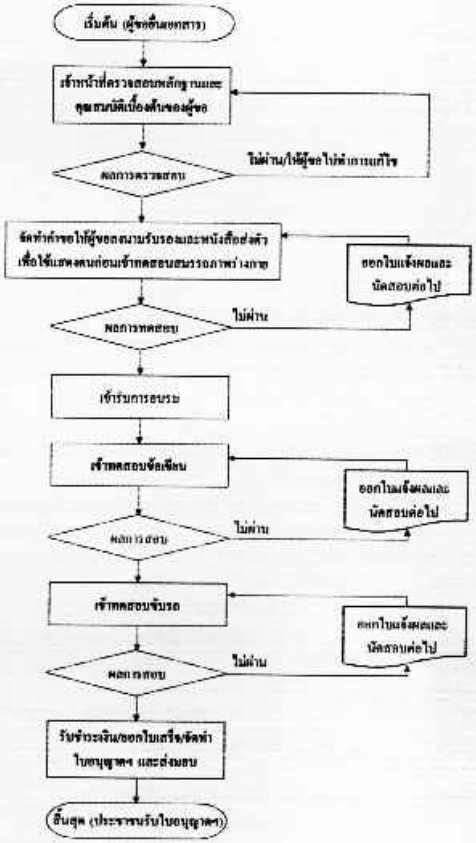

2.5 การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

2.5.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ที่ไม่ใช่ใบอนุญาตชนิดชั่วคราว หรือใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกอยู่เดิมแล้ว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ

(2) ผู้ขอต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถชนิดนั้น ๆ

2.5.2 หลักฐานประกอบคำขอ[20]

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

ในกรณีเป็นชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร) ได้ ให้ใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิงแทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย

กรณีชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบอนุญาตทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

กรณีผู้ขอเป็นคนต่างชาติตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องไม่ใช่เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

(3) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรสามล้อสาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลคลองจั่น ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์คลองจั่น ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว หรือภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(4) รูปถ่าย ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

2.5.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) กรณีที่ยื่นที่สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบหลักฐาน เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ดังนี้

(ก) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ข) เจ้าหน้าที่ออกบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

[20] ระเบียบกรมขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พ.ศ. 2548 ข้อ 11

(ค) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังของใบอนุญาตที่ผู้ขออ้างอิง เพื่อขอทำใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ และให้ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกใบอนุญาตระหว่างประเทศ ก่อนใส่รหัสชนิดของใบอนุญาตที่จะขอรับใหม่ และทำการบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอ + ใบเสร็จ ต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

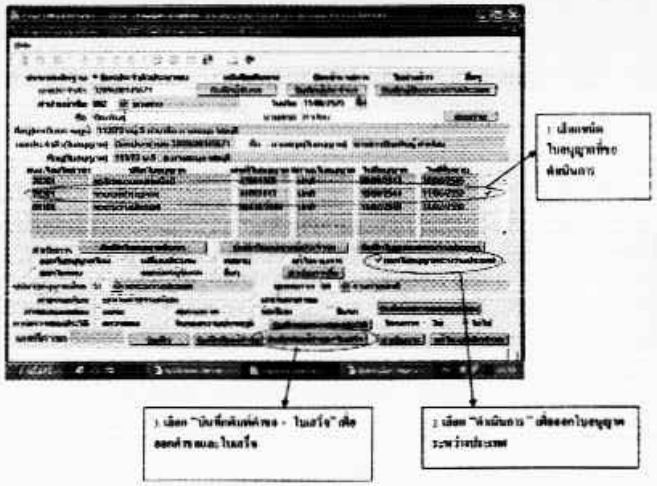

(1.2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบความถูกต้องก่อนลงนาม เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานเรื่องเดิม

(1.3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

- ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
- ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ 500 บาท

(1.4) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานการออกใบเสร็จและพิมพ์ใบอนุญาต

- หน้าจอการออกใบเสร็จรับเงิน (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบเสร็จรับเงิน ในหน้าที่ 18)

- หน้าจอการพิมพ์ใบอนุญาต

บันทึกข้อมูลตามที่นำเข้าใบรับส่งสินค้าทางเช่น เลขที่หนังสือเดินทาง, ค่าน้ำหนัก, ชื่อ สกุล และที่อยู่ ก่อนบันทึก ต่อไป

(1.5) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

(2) กรณีที่อื่น ณ สำนักงานขนส่งแขวงพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้ดำเนินการ ดังนี้

(2.1) ตรวจสอบหลักฐาน และตรวจสอบความถูกต้องของใบอนุญาตขับรถที่นำมาใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอ เมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ผู้ขอกรอกคำขอใช้บริการ และจัดส่งใบอนุญาตขับรถกลับทางไปรษณีย์รับประกันด้วย

(2.2) ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ดังนี้

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ ให้จัดเก็บเป็นตั๋วแลกเงินหรือตราฟท์ที่ออกโดยธนาคารซึ่งสั่งจ่ายในนามของหัวหน้าฝ่ายการเงิน

(ข) ค่าใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถหรือส่งหลักฐานต่าง ๆ คืน ในกรณีที่ไม่สามารถออกใบอนุญาตขับรถให้ได้ทางไปรษณีย์รับประกัน

(2.3) ลงรับเรื่องในทะเบียนลงรับ และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องลงลายมือชื่อในคำขอพร้อมทั้งออกใบตอบรับคำขอซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องลงลายมือชื่อแล้วให้แก่ผู้ยื่นคำขอเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(2.4) จัดทำบันทึกคำขอ พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ตั๋วแลกเงินหรือตราฟท์ที่ออกโดยธนาคารเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ และค่าใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถไปยังสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ภายในวันทำการถัดไปทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

(3) เมื่อสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถได้รับเอกสาร ให้ดำเนินการ ดังนี้

(3.1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอและบันทึกรับเรื่องในทะเบียนลงรับ หากถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป กรณีไม่ถูกต้อง ให้จัดส่งค่าธรรมเนียมพร้อมหลักฐานคืนแก่ผู้ยื่นคำขอในวันทำการถัดไปตามที่อยู่ที่ระบุในคำขอทางไปรษณีย์รับประกัน พร้อมแจ้งเหตุผลที่ไม่อาจออกใบอนุญาตขับรถให้ทราบด้วย

(3.2) ออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ

(3.3) ส่งตั๋วแลกเงินหรือตราฟท์ที่ออกโดยธนาคารเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถไปยังฝ่ายการเงิน กองคลัง ภายในวันนั้น

(3.4) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถ

(3.5) จัดส่งใบอนุญาตขับรถให้กับผู้ยื่นคำขอตามที่อยู่ที่ระบุในคำขอทางไปรษณีย์รับประกัน

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

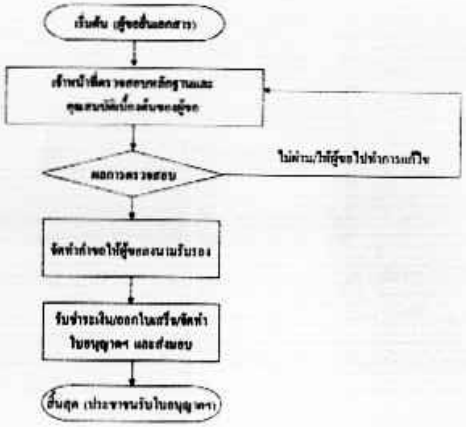

แบบพิมพ์ใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ

ด้านหน้า **ด้านหลัง**

2.6 การดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถสำหรับคนพิการ

2.6.1 ชนิดของใบอนุญาตที่สามารถออกให้กับคนพิการได้ คือ

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว และรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

2.6.2 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว และรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

(1) **คุณสมบัติของผู้ขอ** (มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ที่ขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว ตามที่ปรากฏในหน้าที่ 3)

(2) **หลักฐานประกอบคำขอ**

(2.1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน **พร้อมด้วยภาพถ่าย**

ในกรณีเป็นชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2.2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร) ได้ ให้ใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิงแทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน หรือภาพถ่าย

กรณีชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบอนุญาตทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

(2.3) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

(2.4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(2.5) เอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบคำขอ (ถ้ามี) ดังนี้

(ก) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและขอหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(ข) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือใบอนุญาตขับรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ค) ใบอนุญาตขับรถของรถประเภทเดียวกันกับที่ขอรับใบอนุญาตซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ พร้อมด้วยภาพถ่าย (ในกรณีใบอนุญาตขับรถมิได้มีข้อความเป็นภาษาอังกฤษ ให้สถานทูตแห่งประเทศของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถแปลหรือจัดทำบอกสารรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือทั้งสองภาษารวมกัน)

(4) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี **พร้อมด้วยภาพถ่าย**

หมายเหตุ

1. ถ้านำหลักฐานตามข้อ 2.1.2 (5) ข้อ (5.1) (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 3) มาใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอให้รับชำระค่าธรรมเนียมแล้วออกใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวหรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวโดยไม่ต้องทดสอบใด ๆ

2. ถ้านำหลักฐานตาม (5) ข้อ (5.2), (5.3) และ (5.4) (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 3) มาใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอให้ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย และรับชำระค่าธรรมเนียมแล้วออกใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวได้

3. กรณีคนพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ให้นำใบรับรองจากอักษุแพทย์ยืนยันว่าตาข้างที่ไม่พิการหรือบอด มีสมรรถภาพดี มีระดับสายตาศึกว่าหรือเท่ากับ 6/18 หรือ 20/60 โดยการทดสอบด้วย SNELLEN CHART และมีความกว้างของลานสายตาอย่างน้อย 120 องศา ในแนวนอน และอย่างน้อย 20 องศา ในแนวตั้ง (ระเบียบกรมฯ พ.ศ. 2547 ข้อ 13 (2))

4. กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถเกตมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ให้ดำเนินการ ดังนี้

- ถ้าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวสิ้นอายุไปเกิน 1 ปี ต้องสอบรม
- ถ้าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี ต้องอบรมและทดสอบข้อเขียน

5. ถ้าปรากฏว่าผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถไม่ชำระค่าธรรมเนียมภายในหนึ่งปี นับแต่วันยื่นคำขอ ให้ผู้ขอยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถนั้นพร้อมเอกสารหลักฐานใหม่

(3) ขั้นตอนการดำเนินการ

(ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชนิดชั่วคราว รายละเอียดปรากฏในหน้าที่ 4-20)

2.6.3 การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(1) **คุณสมบัติของผู้ขอ** (มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล รายละเอียดในหน้าที่ 21)

(2) หลักฐานประกอบคำขอ

(2.1) ใบอนุญาตขับรถแบบเต็มหรือใบแทน

(2.2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรชั่วคราวที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2.3) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน กรณีที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร) ได้ ให้ใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิงแทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน หรือภาพถ่าย[21]

กรณีชาวต่างชาติให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย และใบสำคัญชั่วคราวที่ออกให้ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 ปี

[21] คำนิยามการตอบข้อสงสัย ศค 0401.6/ว 281 1 ก.ย. 51 พ.ศ. 2548

(2.4) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

(2.5) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือตัวโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกาย ของศาสนา หรืออัธยาศัยของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

หมายเหตุ กรณีคนพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ให้นำใบรับรองจากอักษุแพทย์ยืนยันว่าตาข้างที่ไม่พิการหรือบอด มีสมรรถภาพดี มีระดับสายตาศึกว่าหรือเท่ากับ 6/18 หรือ 20/60 โดยการทดสอบด้วย SNELLEN CHART และมีความกว้างของลานสายตาอย่างน้อย 120 องศา ในแนวนอน และอย่างน้อย 20 องศา ในแนวตั้ง

(3) ขั้นตอนการดำเนินการ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ รายละเอียดปรากฏในหน้าที่ 22, 23 และ 24)

หมายเหตุ ก่อนการดำเนินการให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเข้าทำการทดสอบการควบคุมบังคับรถก่อนทุกครั้ง

2.6.4 ข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตสำหรับคนพิการ

(1) คนพิการทุกลักษณะ ต้องติดเครื่องหมายสัญลักษณ์สำหรับคนพิการที่ตัวรถที่ขับด้วย

(2) คนหูหนวกหรือหูตึง หรือบุคคลพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ต้องขับรถคันที่มีกระจกมองข้างทั้งด้านซ้ายและด้านขวาของตัวรถหรือรถคันที่มีระบบหรืออุปกรณ์ที่ช่วยในการมองเห็น เพื่อช่วยในการมองสภาพการจราจรด้านท้ายและด้านข้างนอกจากกระจกมองหลังภายในตัวรถด้วย

(3) คนพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง ที่มีปัญหาการมองเห็นและจำเป็นต้องใส่แว่นตา หรือเลนส์สัมผัสขณะเข้ารับการทดสอบการขอเป็น ให้กำหนดข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตขับรถด้วยว่าต้องใส่แว่นตา หรือเลนส์สัมผัสขณะขับรถ

(4) การดัดแปลงรถที่ใช้ รถนั้นต้องเป็นรถที่ได้ผลทะเบียนผ่านการตรวจสภาพจากนายทะเบียนตามกฎหมายแล้ว จึงอนุญาตให้ยื่นคำขอได้ และให้มีข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาต คือต้องขับเฉพาะรถคันที่ดัดแปลงนั้น หรือในกรณีที่เห็นว่าคนพิการนั้นจำเป็นต้องให้ขับเฉพาะรถบางลักษณะเท่านั้น เช่น รถเกียร์อัตโนมัติ หรือพวงมาลัยเพาเวอร์ เป็นต้น ให้กำหนดข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตไว้ด้วย

(5) ให้นายทะเบียนบันทึกลักษณะความพิการ และข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตขับรถไว้ด้านหลังต้นขั้วใบอนุญาตขับรถ และในใบอนุญาตขับรถให้บันทึกเฉพาะข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตขับรถ โดยด้านหน้าให้ทำเครื่องหมายดอกจัน (*) ต่อจากชนิดใบอนุญาตขับรถ และบันทึกข้อจำกัดการใช้ที่ด้านหลังใบอนุญาตขับรถ

2.7 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถ

2.7.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาต

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ตลุ่มเดิมแล้ว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ

(2) ผู้ขอต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

2.7.2 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทย (ออก ณ สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถ)

หลักฐานประกอบคำขอ

(1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(2) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

2.7.3 การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาอังกฤษ (ออกที่สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถเท่านั้น)

หลักฐานประกอบคำขอ

(1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(2) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(3) หนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

2.7.4 ขั้นตอนการดำเนินการ กรณีตามข้อ 2.7.2 และข้อ 2.7.3

(1) ตรวจสอบหลักฐานเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 3) จากเอกสารและลักษณะภายนอกของผู้ขอ (กรณีที่มาด้วยตนเอง)

(1.2) เจ้าหน้าที่จะบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตที่ผู้ขออ้างอิง เพื่อจะทำหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถ เลือกหัวข้อ "ดำเนินการต่อ" และให้ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องกดออกหนังสือรับรองเป็นภาษาอังกฤษ ก่อนเลือกคลิกระบบจะเข้าสู่หน้าจอบันทึกข้อมูล เช่นเลขที่หนังสือรับรอง ชื่อผู้ขอ และชื่อนายทะเบียน ก่อนที่จะบันทึกและทำการพิมพ์หนังสือต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอดำเนินการ/พิมพ์หนังสือรับรอง

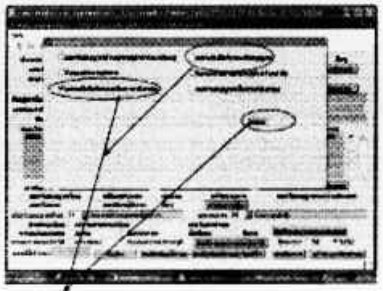

เลือกรายการ "ออกหนังสือรับรองใบอนุญาต หรือออกหนังสือรับรองเป็นภาษาอังกฤษ" ก่อนเลือก "ตกลง" เพื่อออกหนังสือ

1. บันทึกข้อมูล ได้แก่ เลขที่หนังสือรับรอง, ชื่อ-สกุลภาษาอังกฤษของผู้ขอรับ, ชื่อสำนักงานที่ออกใบอนุญาต และชื่อ-สกุล นายทะเบียนผู้มีอำนาจลงนามหนังสือรับรอง

2. เลือก "บันทึก" เพื่อพิมพ์หนังสือรับรอง

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนามเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานเรื่องเดิม

(3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

(3.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(3.2) ค่าธรรมเนียมหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ 20 บาท

(4) จัดทำหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถ พร้อมสำเนา และให้รวมสำเนาหนังสือรับรองไว้กับเรื่องเดิม

(5) จ่ายหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถแก่ผู้ขอ

หน้าจอระบบปฏิบัติการออกใบเสร็จ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบเสร็จในหน้าที่ 18)

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

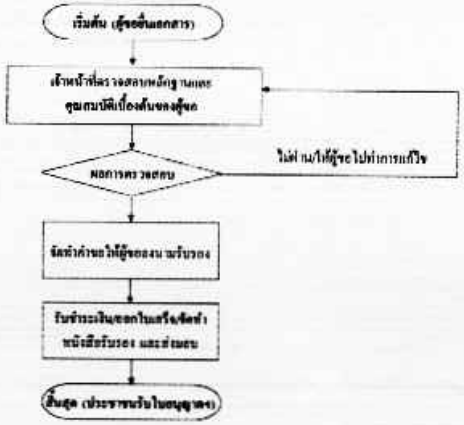

2.8 การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ[22]

2.8.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือใบอนุญาตขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกคู่เดิมแล้ว ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวยังไม่สิ้นอายุ

(2) ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

2.8.2 กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ประเภทขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการพัสดาจร

หลักฐานประกอบคำขอ

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) รูปถ่าย ขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนาหรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

2.8.3 กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ประเภทขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการพัสดาจร

หลักฐานประกอบคำขอ

(1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถ พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน[23]

(3) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย รูปถ่าย ขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนาหรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

2.8.4 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบหลักฐานเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 3) จากเอกสารและลักษณะภายนอกของผู้ขอ

(1.2) เจ้าหน้าที่ขนส่งบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกแบบประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

[22] ระเบียบกรมขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2545

[23] หนังสือที่ คค 0407.6/ว 281.1 ลว. 21 พ.ค. 2546

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังของใบอนุญาตที่ผู้ขออ้างอิง เพื่อขอทำบัตรประจำตัวคนขับรถ เลือกหัวข้อ "ดำเนินการ" โดยทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกบัตรผู้ขับรถ ก่อนที่จะบันทึกและพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติการเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลข้อมูลก่อนดำเนินการ

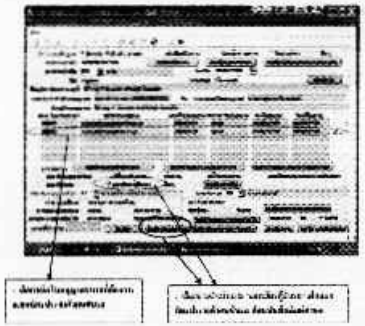

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าไว้เป็นเรื่องเดิม

(3) ส่งตัวผู้ขอเข้ารับการอบรมและทดสอบ ดังนี้[24]

(3.1) กรณีผู้ขอมีใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ให้อบรมจำนวน 2 ชั่วโมง

บัตรประจำตัวคนขับรถ	วิชาที่อบรม	ระยะเวลาอบรม
บัตรประจำตัวคนขับรถเพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการพัฒนาจร	- สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางการเดินรถและสถานที่สำคัญในจังหวัด - ภาษาต้องห้ามสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ	2 ชั่วโมง

(3.2) กรณีผู้ขอมีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก อบรมจำนวน 3 ชั่วโมง

บัตรประจำตัวคนขับรถ	วิชาที่อบรม	ระยะเวลาอบรม
บัตรประจำตัวคนขับรถเพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการพัฒนาจร (กรณีเป็นผู้ขับรถในสำนักงานการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก)	- สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางการเดินรถและสถานที่สำคัญในจังหวัด - ภาษาต้องห้ามสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ - กฎหมาย ระเบียบ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการขับรถยนต์สาธารณะหรือรถยนต์สามล้อสาธารณะ	3 ชั่วโมง

(4) ตรวจสอบหลักฐานการผ่านการทดสอบและอบรม

(5) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

(5.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(5.2) ค่าธรรมเนียมอื่น (บัตรประจำตัวคนขับรถ) 20 บาท

หน้าจอระบบปฏิบัติการออกใบเสร็จรับเงิน (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบเสร็จในหน้าที่ 17)

(6) จัดทำบัตรประจำตัวคนขับรถ

หน้าจอระบบปฏิบัติการในการออกบัตรประจำตัวคนขับรถ (พิมพ์บัตร)

บันทึกข้อมูลของผู้ขอรับบัตร ได้แก่ ชื่อ-สกุลของผู้ขอรับบัตร วันที่ออกบัตร และเลขที่บัตร ก่อนพิมพ์ต่อไป

(7) จ่ายบัตรประจำตัวคนขับรถ

[24] หนังสือที่ กท. 0408.7/ว 130 ลว. 24 พ.ค. 2549

คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถยนต์ใบอนุญาตผู้ประกอบ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

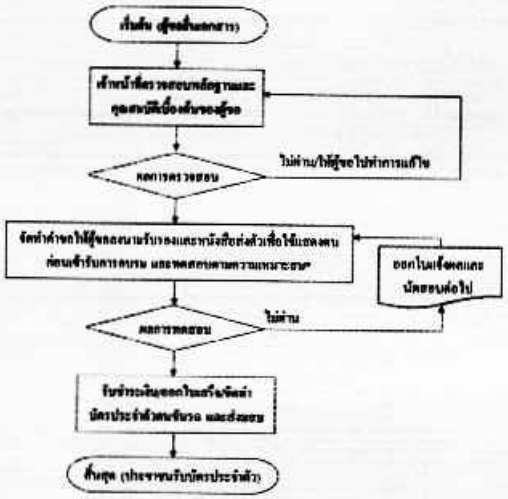

หมายเหตุ * การทดสอบดำเนินการให้ตามความเหมาะสมตามพื้นฐานของเรียนเห็นสมควร

แบบพิมพ์บัตรประจำตัวคนขับรถ

ด้านหน้า

ด้านหลัง

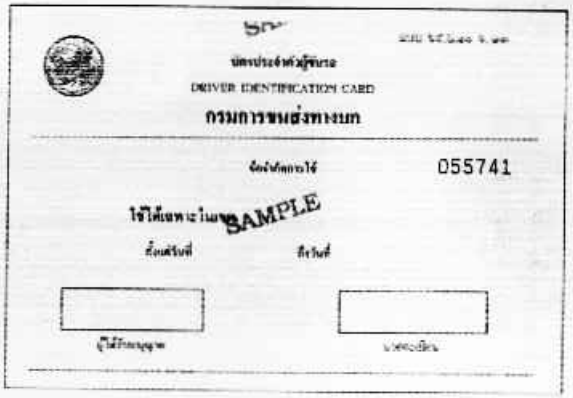

3. การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ

3.1 การต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น[25] (สิ้นก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่เกิน 3 เดือน)

3.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นมาแล้ว

(2) ผู้ขอต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ขอใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

3.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ

(1) กรณีใบอนุญาตขับรถถึงไม่สิ้นอายุ

(1.1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(1.2) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันสิ้นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(1.3) กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมิใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย และภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน และใบสำคัญอื่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันสิ้นคำขอไม่เกิน 1 ปี

(2) กรณีใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุแล้วไม่เกิน 3 ปี[26]

(2.1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(2.2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2.3) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันสิ้นคำขอไม่เกินหกเดือน

(2.4) กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมิใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย และภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน และใบสำคัญอื่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันสิ้นคำขอไม่เกิน 1 ปี

[25] ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

[26] หนังสือที่ คค 0406.7/ว 136 ลว. 24 พ.ค. 2549

(3) กรณีใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุเกิน 3 ปี

(3.1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(3.2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(3.3) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันสิ้นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(3.4) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันสิ้นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

(3.5) กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมิใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย และใบสำคัญอื่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันสิ้นคำขอไม่เกิน 1 ปี

3.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.2) เจ้าหน้าที่ออกบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและพิมพ์ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังของใบอนุญาตที่ต้องการต่ออายุ ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องต่ออายุ และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

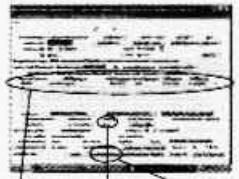

1. เลือกชนิดของใบอนุญาต ที่ต้องการและทำเครื่องหมาย /
2. ทำเครื่องหมาย / ที่ การต่ออายุ
3. เลือก "บันทึกพิมพ์คำขอ"

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนอนุมัติ ก่อนจัดเก็บไว้เป็นเรื่องเดิม

(3) ส่งผู้ขอเข้าทำการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย (ดำเนินการทดสอบตามรายละเอียดในหน้าที่ 5 และ 6) และอบรมในวิชาต่าง ๆ ดังนี้

ชนิดใบอนุญาต (ต่ออายุ)	วิชา	ระยะเวลาอบรม
ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (เมื่อใบอนุญาตมีอายุครบ 5 ปี)	- การขับรถอย่างปลอดภัย หรือ - มารยาทในการขับรถ	1 ชั่วโมง

(4) ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ

(5) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

(5.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(5.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

- รถยนต์ส่วนบุคคล 500 บาท
- รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล 250 บาท
- รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล 250 บาท
- รถบดถนน 250 บาท
- รถเทรกเตอร์ 250 บาท
- รถชนิดอื่น 100 บาท

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 18)

(6) จัดทำใบอนุญาตขับรถและคิวขึ้น

หน้าจอระบบปฏิบัติงานคลังในเสร็จรับเงินและใบอนุญาต (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 18)

(7) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

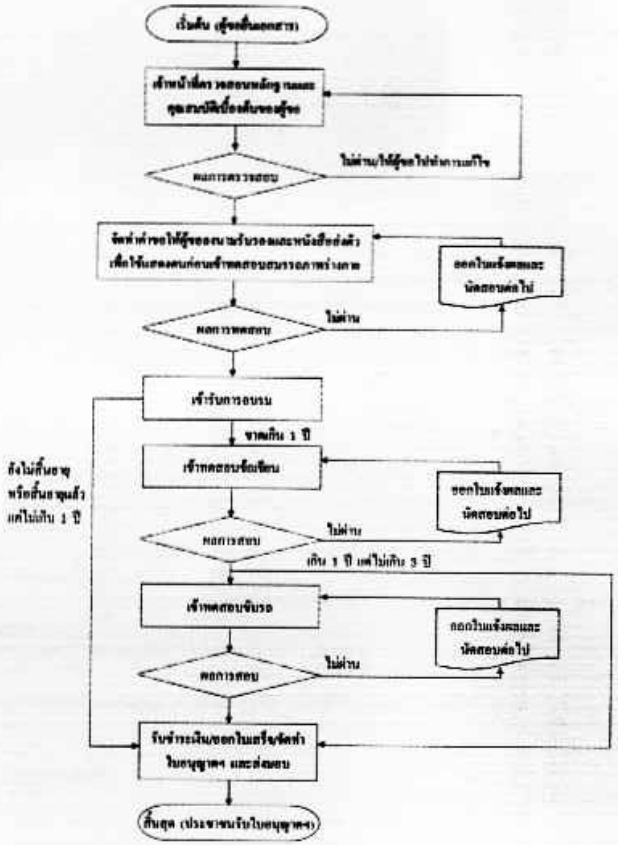

3.2 การต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

3.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะอยู่เดิมแล้ว

(2) ผู้ขอต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ขอใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

3.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ

(1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(3) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ห้วกลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(4) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน[27]

(5) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นโรคติดต่อที่น่ารังเกียจตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ไม่เป็นผู้ติดสุรายามาหรือยาเสพติดให้โทษ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

3.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(1.1) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3) จากเอกสารและลักษณะภายนอกของผู้ขอ

(1.2) เจ้าหน้าที่จะบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(1.3) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตที่ต้องการต่ออายุ ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องต่ออายุ และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ (ตัวอย่างหน้าจอมีรายละเอียดเช่นเดียวกับการต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลในหน้าที่ 52)

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บไว้เป็นเรื่องเดิม

(3) ส่งผู้ขอเข้ารับการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย (ดำเนินการอบรมและทดสอบ) ตามรายละเอียดในหน้าที่ 5 และ 6) และจัดทำหนังสือขอตรวจสอบประวัติอาชญากรกับกองทะเบียนประวัติต่อไป

[27] หนังสือที่ ศค 0407.ว(ก) 281 (8) 31 ต.ค. 2548

(4) ดำเนินการอบรม ดังนี้

ชนิดใบอนุญาต (ต่ออายุ)	วิชา	ระยะเวลาอบรม
ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ	- การขับรถอย่างป้องกัน หรือ - มารยาทในการขับรถ หรือ - สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางการเดินรถและสถานที่สำคัญในจังหวัดหรือภาษาอังกฤษสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ	1 ชั่วโมง

(5) ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ และผลประวัติอาชญากร

(6) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

(6.1) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(6.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

- รถยนต์สาธารณะ 300 บาท
- รถยนต์สามล้อสาธารณะ 150 บาท
- รถจักรยานยนต์สาธารณะ 50 บาท

กรณีการคิดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ (รายละเอียดปรากฏตามหน้าที่ 18)

(7) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและพิมพ์ใบอนุญาต (มีรายละเอียดการดำเนินการเช่นเดียวกันกับหน้าที่ 18)

(8) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

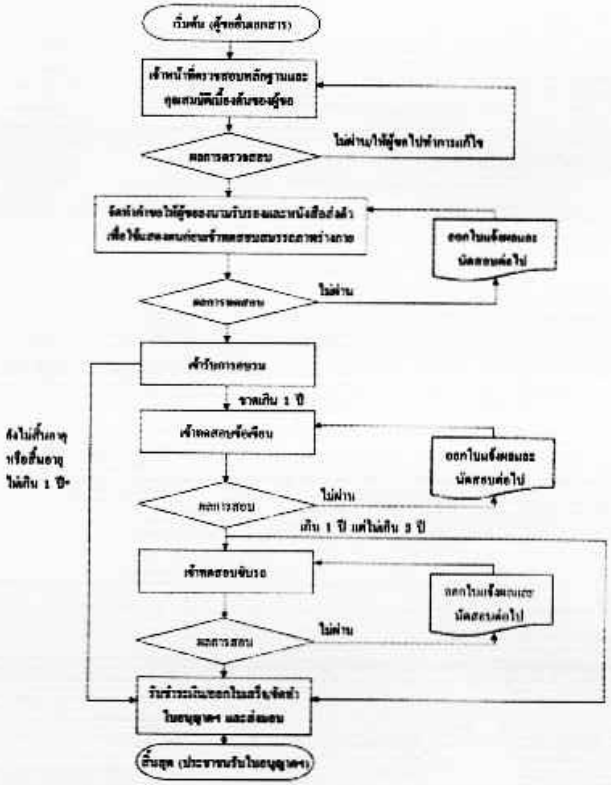

หมายเหตุ 1. การต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้จัดทำหนังสือตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามก่อนจัดเก็บค่าธรรมเนียม

2. กรณีการต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานไปยังสำนักงานขนส่งจังหวัด เพื่อดำเนินการต่อไป

4. การดำเนินการด้านอื่น ๆ

4.1 การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ[88]

4.1.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์อยู่เดิมแล้ว

(2) ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ขอใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

4.1.2 หลักฐานประกอบคำขอ

(1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(3) ภาพถ่ายหลักฐานแสดงการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ตัวหลุมในหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

4.1.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(ก) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3) จากเอกสารและลักษณะกายภาพของผู้ขอ

(ข) เจ้าหน้าที่ออกบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎรเพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ค) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าผิดพลาดให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังของใบอนุญาตที่ต้องการแก้ไข ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องแก้ไขรายการ และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอ + ออกใบเสร็จ ต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ

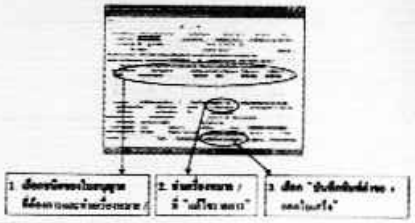

[88] ระเบียบกรมฯ เกี่ยวกับการดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตขับรถและนัดหมายประจำตัวคนขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ข้อ 11

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบความถูกต้องก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่องเดิม

(3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

- ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
- ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ 50 บาท

(4) จัดทำใบอนุญาตขับรถและต้นขั้ว

หน้าจอระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและพิมพ์ใบอนุญาต (มีรายละเอียดการดำเนินการเช่นเดียวกับหน้าที่ 18)

(5) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

4.2 การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ[22] (จะต้องแก้ไขรายการในบัตรประจำตัวคนขับรถให้ถูกต้องตรงกันด้วย)

4.2.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์อยู่ก่อนแล้ว

(2) ผู้ขอต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ขอใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

[22] ระเบียบกระทรวง ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2548

4.2.2 หลักฐานประกอบคำขอ

(1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(3) ภาพถ่ายหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง

(4) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ตัวคลุมใบหน้าหรือตัวโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(5) บัตรประจำตัวคนขับรถเดิมหรือใบแทน พร้อมรูปถ่าย ขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ตัวคลุมใบหน้าหรือตัวโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

4.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(ก) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3) จากเอกสาร และลักษณะภายนอกของผู้ขอ

(ข) เจ้าหน้าที่จะบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ค) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องเลือกเลือกด้านหลังของใบอนุญาตขับรถสาธารณะที่ต้องการแก้ไข ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องแก้ไขรายการ และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมต่อและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการแก้ไขรายการในหน้าที่ 58)

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบความถูกต้องก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่องเดิม

(3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

- ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
- ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการใบอนุญาตขับรถ 50 บาท
- ค่าธรรมเนียมอื่น (สำหรับบัตรประจำตัวคนขับรถ) 20 บาท

(4) จัดทำใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถพร้อมต้นขั้ว

หน้าจอระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและพิมพ์ใบอนุญาต (การออกใบเสร็จรับเงินการดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 18 สำหรับการพิมพ์บัตรประจำตัวคนขับรถให้ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 48)

(5) จ่ายใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

4.3 การออกใบแทนใบอนุญาตขับรถ[30]

4.3.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์อยู่เดิมแล้ว

(2) ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

4.3.2 หลักฐานประกอบคำขอ

(1) **กรณีชำรุดหรือสูญเสียในสาระสำคัญ**

(ก) ใบอนุญาตขับรถเดิม

(ข) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ค) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ห้าตลุมใบหน้าหรือต้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

[30] ระเบียบกรมขนส่งทางบก ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

(2) กรณีสูญหาย

(ก) บันทึกถ้อยคำการขอใบอนุญาตขับรถสูญหาย หรือหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจ

(ข) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย กรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ค) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ห้าตลุมใบหน้าหรือต้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

4.3.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(ก) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ข) เจ้าหน้าที่ออกบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกและประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ค) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องสี่เหลี่ยมด้านหน้าของใบอนุญาตขับรถที่ต้องการออกใบแทน ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกใบแทน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอ + ออกใบเสร็จ ต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลเพื่อบันทึกการดำเนินการก่อนออกคำขอ

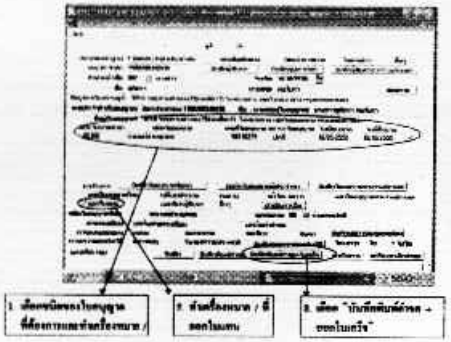

(4) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อจัดเก็บเข้าเรื่องต่อไป

(5) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

- ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
- ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถ 100 บาท

(6) จัดทำใบอนุญาตขับรถและต้นขั้ว โดยให้ประทับตราข้อความว่า "ใบแทน" ลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและพิมพ์ใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการในหน้าที่ 17)

(7) จ่ายใบแทนใบอนุญาตขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ (มีรายละเอียดขั้นตอนเช่นเดียวกับการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถในหน้าที่ 59)

4.4 การออกใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ[1]

4.4.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

(1) เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งได้รับบัตรประจำตัวคนขับรถอยู่เดิมแล้ว

(2) ผู้ขอถังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ขอใบอนุญาตชนิดนั้น ๆ

4.4.2 หลักฐานประกอบคำขอ

(1) กรณีชำรุดหรือลบเลือนในสาระสำคัญ

(ก) บัตรประจำตัวคนขับรถเดิม

(ข) รูปถ่าย ขนาด 5 x 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

(2) กรณีสูญหาย

(ก) บันทึกถ้อยคำกรณีบัตรประจำตัวคนขับรถสูญหาย หรือหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจ

(ข) รูปถ่าย ขนาด 5 x 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน

4.4.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(ก) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

[1] ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

(ข) เจ้าหน้าที่จดบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่างๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 2 และ 3)

(ค) ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอระบบปฏิบัติงานกับข้อมูลที่ปรากฏตนเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังของใบอนุญาตที่ผู้ขออ้างอิง เพื่อจดทำบัตรประจำตัวคนขับรถ เลือกหัวข้อ "ดำเนินการ" โดยทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกบัตรประจำตัวคนขับรถ ก่อนที่จะบันทึกและพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลก่อนออกคำขอ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการออกบัตรประจำตัวคนขับรถในหน้าที่ 47)

(2) มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่องต่อไป

(3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จ ดังนี้

- ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท
- ค่าธรรมเนียมใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ 20 บาท

(4) จัดทำบัตรประจำตัวคนขับรถและต้นขั้ว โดยให้ประทับตราข้อความว่า "ใบแทน" บัตรประจำตัวคนขับรถ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงิน และพิมพ์บัตรประจำตัว (ดำเนินการเช่นเดียวกับการดำเนินการในหน้าที่ 17 และการพิมพ์บัตรประจำตัวคนขับรถหน้าที่ 48)

(5) จ่ายบัตรประจำตัวคนขับรถ

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

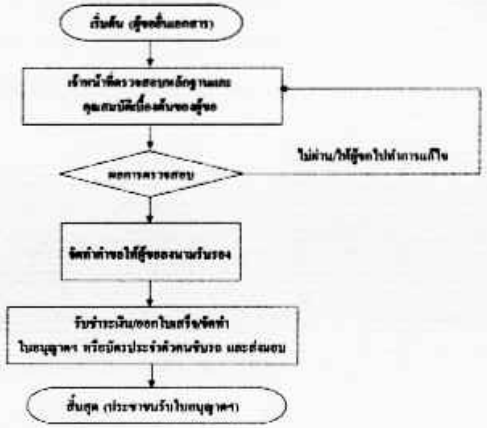

5. การดำเนินการเรื่องทั่วไป

5.1 การมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมาดำเนินการด้านใบอนุญาตแทนตน สามารถทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(1) การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(2) การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ

(3) การขอสำเนาเอกสาร

เอกสารที่ต้องนำมาแสดงเพิ่มเติมจากการดำเนินการปกติ (กรณีผู้มอบมาดำเนินการเอง) ดังนี้

- หนังสือมอบอำนาจ พร้อมติดอากรแสตมป์ จำนวน 10 บาท
- ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ

5.2 การพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

กรณีตรวจพบการซ้ำซ้อนทางข้อมูลจากระบบการปฏิบัติการซึ่งมีโดยข้อมูลให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ และสำนักงานขนส่งจังหวัดทุกแห่ง มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้หัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือหัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้างาน และหรือนักวิชาการขนส่ง หรือเจ้าหน้าที่อื่นตามความเหมาะสมเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ และหรือแก้ไขปรับปรุงข้อมูล ยกเลิก เพิกถอน อายัด และถอนอายัดใบอนุญาตขับรถในระบบปฏิบัติการข้อมูล

(2) เมื่อมีผู้นำขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถ และพบว่ามีการซ้ำซ้อนทางข้อมูลจากระบบการปฏิบัติการ โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่าบุคคลได้รับใบอนุญาตขับรถชนิดนั้น ๆ มาก่อน ให้เจ้าพนักงานผู้รับทำรถหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนตามข้อ (1) แจ้งสำนักงานที่ปรากฏตัวในระบบงานคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ (1) ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องก่อนดำเนินการต่อไป

(3) กรณีสำนักงานใดพบว่าได้ออกใบอนุญาตขับรถซ้ำซ้อนกับสำนักงานอื่น ให้ดำเนินการพิกถอนใบอนุญาตขับรถฉบับที่ซ้ำซ้อนทันที โดยให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ (1) เป็นผู้ดำเนินการพิกถอนใบอนุญาตขับรถในระบบปฏิบัติการทางข้อมูล

(4) กรณีตรวจสอบพบว่าใบอนุญาตขับรถซ้ำซ้อนให้ดำเนินการพิกถอนใบอนุญาตขับรถซ้ำซ้อนตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ให้สามารถพิกถอนแทนกันได้ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร ที่ 1/2548 เรื่อง มอบหมายอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่าง ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548

(5) หลักเกณฑ์การพิจารณาการอบรมทดสอบหรือออกเว้นการอบรมทดสอบ กรณีใบอนุญาตขับรถซ้ำซ้อน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มาติดต่อ ให้พิจารณาใบอนุญาตฉบับสุดท้ายที่ซ้ำซ้อนว่าสิ้นอายุเมื่อใด หากใบอนุญาตดังกล่าวยังไม่ขาดอายุหรือขาดอายุไม่เกิน 1 ปี หรือเกิน 3 ปี ให้ดำเนินการอบรมทดสอบหรือออกเว้นการอบรมทดสอบ โดยยึดปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

หน้าจอระบบปฏิบัติงานด้านการพิกถอนใบอนุญาต

(6) เมื่อสิ้นวัน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(ก) ออกคำสั่งการพิกถอนใบอนุญาตขับรถเสนอนายทะเบียนลงนาม

(ข) ออกรายงานการพิกถอนใบอนุญาต การอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาตไว้เพื่อตรวจสอบ พร้อมบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องลงในต้นขั้วใบอนุญาต

(ค) ให้ผู้อำนวยการส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือขนส่งจังหวัด ลงนามในคำสั่งพิกถอนใบอนุญาต

5.3 การอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาตขับรถ

(1) ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ และสำนักงานขนส่งจังหวัดทุกแห่ง มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้หัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือหัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้างาน และหรือนักวิชาการขนส่ง หรือเจ้าหน้าที่อื่นตามความเหมาะสมเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ และหรือแก้ไขปรับปรุงข้อมูล ยกเลิก เพิกถอน อายัด และถอนอายัดใบอนุญาตขับรถในระบบปฏิบัติการข้อมูล

(2) การอายัดให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถดำเนินการอายัดโดยผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ (1)

(3) การถอนอายัดใบอนุญาตขับรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ให้สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัดและสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่งเป็นผู้ดำเนินการถอนอายัดแทนกันได้ ตามคำสั่งนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร ที่ 1/2548 เรื่อง มอบหมายอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่าง ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548 โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ (1) เป็นผู้ดำเนินการถอนอายัดเมื่อได้รับหนังสือแจ้งการถอนอายัด

(4) ให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถดำเนินการบันทึกการอายัดหรือการถอนอายัดลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถนั้นด้วย

หน้าจอระบบปฏิบัติงานด้านการอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาต

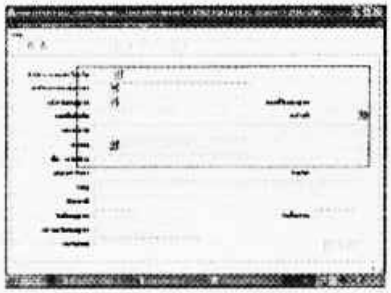

5.4 การดำเนินการเมื่อเริ่มวันและการดำเนินการเมื่อสิ้นวันทำการ ให้สำนักงานทุกแห่งดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายทำการเข้าระบบงานใบอนุญาตขับรถ และเข้าสู่ขั้นตอนการเริ่มวันก่อนการปฏิบัติงานในทุกวันทำการ

(2) เมื่อปฏิบัติงานการให้บริการเกี่ยวกับใบอนุญาตประจำวันนั้นเรียบร้อยแล้ว ให้บุคคลผู้ที่ได้รับมอบหมายทำการสิ้นวันในระบบปฏิบัติงาน โดยเข้าระบบงานใบอนุญาตขับรถ และเข้าสู่ขั้นตอนการสิ้นวันซึ่งจะต้องดำเนินการในทุกสิ้นวัน เพื่อการประมวลผลการดำเนินงานในวันนั้น ๆ และป้องกันการเข้าไปแก้ไขข้อมูลโดยไม่จำเป็น

หน้าจอระบบปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตกรณีเริ่มวันและสิ้นวัน

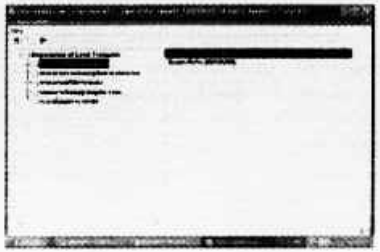

5.5 การเชื่อมโยงข้อมูลการกระทำความผิดกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจทั่วประเทศ[22]

(1) ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่ง ใช้ข้อมูลจากระบบปฏิบัติการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาตขับรถ ข้อมูลการกระทำความผิด และประวัติคะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ในสั่ง การยึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถ ในการตรวจสอบข้อมูลใบอนุญาตขับรถก่อนดำเนินการ

(2) เมื่อมีผู้ขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถให้นายทะเบียนเข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ (Online) ทั่วประเทศ และกรอกข้อมูลเลขบัตรประจำตัวประชาชน

(3) ในกรณีที่มีข้อมูลการกระทำผิดและประวัติคะแนนผู้กระทำผิดกฎหมายจราจร (Point System) ในสั่ง การยึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถจะปรากฏข้อมูลบนหน้าจอให้เลือก "ยกเลิกดำเนินการ" เพื่อยกเลิกการดำเนินการ

(4) ในกรณีไม่มีข้อมูลการกระทำความผิดและประวัติคะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ในสั่ง การยึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถจะปรากฏหน้าจอตามเอกสารแนบ 2 ให้เลือก "ดำเนินการต่อ" เพื่อดำเนินการต่อ

5.6 การเชื่อมโยงข้อมูลผลการอบรมและทดสอบของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จากโรงเรียนสอนขับรถออกชนที่ควบการขนส่งทางบกให้การรับรอง[23] ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) เมื่อมีผู้ขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พร้อมหนังสือรับรองจากโรงเรียนสอนขับรถเอกชน ให้นายทะเบียนเข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ (online) ทั่วประเทศ และกรอกข้อมูลหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน แล้วเลือกดำเนินการออกใบอนุญาตพร้อมใส่ข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอดำเนินการ

(2) ในกรณีที่บุคคลใดผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนสอนขับรถ แล้วจะปรากฏข้อมูลการผ่านหลักสูตรแล้วระบบจะแสดงรายละเอียดของโรงเรียนสอนขับรถ เลขที่หนังสือรับรอง และวันที่ผ่านหลักสูตร

(3) ให้นายทะเบียนตรวจสอบรายละเอียดของโรงเรียนสอนขับรถ เลขที่หนังสือรับรอง และวันเวลาที่ผ่านหลักสูตร แล้วให้เลือก "ตกลง" และเลือก "บันทึกพิมพ์คำขอ + ใบเสร็จ" เพื่อพิมพ์คำขอและออกใบเสร็จ

[22] หนังสือที่ ศธ 0407.6/ว 042 ลว. 15 มีค. 2550

[23] คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

1. ประเภทของใบอนุญาตผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ[24]

1.1 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

1.2 ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

1.3 ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

1.4 ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

ความหมายของใบอนุญาตผู้ประจำรถแต่ละประเภท

1. ผู้ขับรถ ได้แก่ บุคคลที่มีหน้าที่ขับรถ ควบคุมดูแลรถให้ถึงที่หมายโดยสวัสดิภาพ
2. ผู้เก็บค่าโดยสาร ได้แก่ บุคคลที่ทำหน้าที่เก็บค่าโดยสารจากผู้โดยสาร ตามอัตราที่ทางราชการกำหนด
3. นายตรวจ ได้แก่ บุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจดูว่าผู้โดยสารได้ชำระค่าโดยสารครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ ตลอดจนช่วยเหลือและให้บริการอื่น ๆ แก่ผู้โดยสาร
4. ผู้บริการ ได้แก่ บุคคลที่ทำหน้าที่พนักงานต้อนรับ และบริการประจำรถขนส่งผู้โดยสาร

หมายเหตุ ใบอนุญาตแต่ละประเภทจะใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ และใบอนุญาตเป็นผู้บริการ สามารถใช้เป็นใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสารได้

2. ชนิดของใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ แบ่งได้ดังนี้

2.1 ตามน้ำหนัก ลักษณะรถ หรือสิ่งของที่บรรทุก หรือจำนวนผู้โดยสารที่บรรทุก แบ่งออกเป็น 4 ชนิด ดังนี้[25]

2.1.1 ชนิดที่ 1 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ สำหรับขับรถที่น้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสารไม่เกินสิบคน

2.1.2 ชนิดที่ 2 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ สำหรับขับรถที่น้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกินกว่าสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสารเกินสิบคน

2.1.3 ชนิดที่ 3 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ สำหรับขับรถซึ่งโดยสภาพใช้สำหรับลากจูงรถคันหรือล้อเลื่อนที่บรรทุกสิ่งใด ๆ บนล้อเลื่อนนั้น

2.1.4 ชนิดที่ 4 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ สำหรับขับรถที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายตามประเภทหรือชนิดและลักษณะการบรรทุกตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมายเหตุ ใบอนุญาตแต่ละชนิดใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่ใบอนุญาตชนิดที่สอง ชนิดที่สาม และชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่หนึ่งได้ ใบอนุญาตชนิดที่สามและชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่สองได้ และใบอนุญาตชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่สามได้

2.2 ตามประเภทของการประกอบการขนส่ง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่[26]

2.2.1 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคล หมายถึง ใบอนุญาตที่นำไปใช้ขับรถที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการขนส่งส่วนบุคคล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือนำไปใช้ขับรถเพื่อการค้าหรือธุรกิจของตนเองด้วยรถที่มีน้ำหนักเกินกว่าหนึ่งพันหกร้อยกิโลกรัม โดยไม่ได้นำไปใช้รับจ้าง

[24] พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 94

[25] พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 95

[26] พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 96 และมาตรา 99

2.2.2 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท หมายถึง ใบอนุญาตที่นำไปใช้ขับรถที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการขนส่งประจำทาง (การขนส่งเพื่อสินจ้างตามเส้นทางที่คณะกรรมการกำหนด) การขนส่งไม่ประจำทาง (การขนส่งเพื่อสินจ้างโดยไม่จำกัดเส้นทาง) การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก (การขนส่งคนหรือสิ่งของ หรือคนและสิ่งของรวมกัน เพื่อสินจ้างตามเส้นทางที่คณะกรรมการกำหนดด้วยรถที่มีน้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสี่พันกิโลกรัม) รวมถึงการขนส่งส่วนบุคคลตามที่กล่าวไว้ในข้อ 2.2.1 ข้างต้นด้วย

"กล่าวโดยสรุป ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท สามารถนำไปใช้ขับรถรับจ้างและขับรถเพื่อการค้าหรือธุรกิจส่วนตัวได้ด้วย"

3. อายุของใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ

ใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถมีอายุ 3 ปี[37] นับแต่วันที่ออก โดยสามารถขอต่ออายุใบอนุญาตได้ล่วงหน้าก่อนที่ใบอนุญาตจะสิ้นอายุไม่เกิน 6 เดือน

หมายเหตุ การใช้แทนกันของใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์[38]

1. ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้

2. ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ได้

4. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ

4.1 อายุของผู้ที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตผู้ประจำรถ[39]

4.1.1 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

ก) ชนิดที่หนึ่ง ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี

ข) ชนิดที่สองและชนิดที่สาม ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี

ค) ชนิดที่หนึ่ง ชนิดที่สอง และชนิดที่สาม ในประเภททุกประเภท ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 22 ปี

ง) ชนิดที่สี่ ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลและประเภททุกประเภท ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี

4.1.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี

4.1.3 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี

4.1.4 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้บริการ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี

4.2 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ

4.2.1 ผู้ขอรับใบอนุญาตผู้ประจำรถในประเภทส่วนบุคคล (บ)[40]

[37] พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 100

[38] พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 43 ทวิ

[39] พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 96

[40] พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 96

1) มีความรู้ความสามารถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง[41]

2) ไม่เป็นผู้ที่มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่า ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยความเหมาะสม

3) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

4) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจ

5) ไม่เป็นผู้ติดสุราอาบมาหรือสารเสพติดให้โทษ

6) ไม่เป็นผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถประเภทหรือชนิดเดียวกับที่ได้รับอนุญาตอยู่แล้ว

7) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ เว้นแต่การเพิกถอนใบอนุญาตนั้นพ้นกำหนดสามปีแล้วนับแต่วันที่มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

8) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาทที่มิใช่เกี่ยวกับการใช้รถในการกระทำผิด หรือได้พ้นโทษมาแล้วเกินสามปี

9) ไม่เป็นผู้เคยถูกควบคุมตัวเพราะมีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคมหรือเป็นอันธพาล เว้นแต่ได้พ้นจากการควบคุมตัวมาแล้วเกินหนึ่งปี

4.2.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตผู้ประจำรถ ในประเภททุกประเภท (ท)[42] ต้องมีสัญชาติไทย และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 4.2.1 อีกด้วย

5. การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการใหม่

5.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต

1. ผู้ขอต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 96 และมาตรา 99 แล้วแต่กรณี

2. ผู้ขอมีอายุเป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2514)

5.2 หลักฐานประกอบคำขอ

1. บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมภาพถ่าย

2. สำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย หรือเอกสารแสดงอื่นที่อยู่[43]

3. รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาสีเข้ม ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป

4. ใบรับรองแพทย์ ซึ่งออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 1 เดือน

5. ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการศึกษาและอบรมหลักสูตรจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง (ถ้ามี)

6. ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถตามกฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา 96 (2) ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 (ถ้ามี)

[41] กฎกระทรวงฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2537)

[42] พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 96

[43] คำพิพากษาฎีกาหนังสือที่ คค 0407.6/ว. 261.1 ลว. 31 ต.ค. 2548

5.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

5.3.1 ตรวจสอบหลักฐานที่ใช้ประกอบคำขอ

5.3.2 ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

5.3.3 เข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

5.3.4 ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับเอกสารที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / หน้าช่องออกใบอนุญาตใหม่ และกรอกรหัสข้อมูลชนิดใบอนุญาตเพิ่มเติม ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและการตรวจสอบข้อมูล ก่อนกรอกรายการขอดำเนินการและออกคำขอ

5.3.5 มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าแฟ้ม

5.3.6 สำหรับการอบรมและทดสอบ ดังนี้

1) **ทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย** (เฉพาะผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ) ดังนี้

ก) การทดสอบสายตาบอดสี

ดำเนินการเช่นเดียวกับการทดสอบสายตาบอดสี สำหรับผู้ขอดำเนินการต่อใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 5)

ข) การทดสอบสายตาทางลึก

ดำเนินการเช่นเดียวกับการทดสอบสายตาทางลึก สำหรับผู้ขอดำเนินการต่อใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 5)

ค) การทดสอบสายตาทางกว้าง

ดำเนินการเช่นเดียวกับการทดสอบสายตาทางกว้าง สำหรับผู้ขอดำเนินการต่อใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 5)

ง) การทดสอบปฏิกิริยาเท้า

ดำเนินการเช่นเดียวกับการทดสอบปฏิกิริยาเท้า สำหรับผู้ขอดำเนินการต่อใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 5)

หน้าจอระบบปฏิบัติงานบันทึกผลการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย

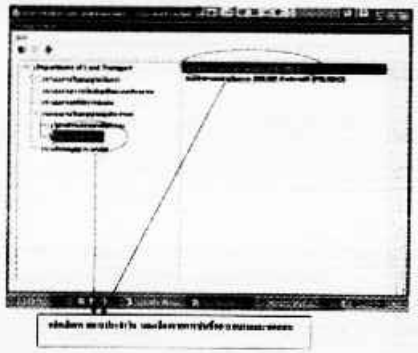

2) การอบรมดำเนินการตามประเภทและชนิดของใบอนุญาตที่ขอ ดังนี้

ชนิดใบอนุญาต (ใหม่)	วิชา	ระยะเวลาอบรม
ใบอนุญาตขับรถชนิดที่ 1 และชนิดที่ 2	- กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกและกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ - กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก - กฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา - เทคนิคการขับรถอย่างปลอดภัย - หน้าที่ผู้ขับรถและการบำรุงรักษารถ - มนุษยสัมพันธ์และมารยาทในการขับรถ - การส่งเสริมสุขภาพและนามัย - หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขับรถ - หัวใจของการบริการทางการขนส่ง - การตรวจความพร้อมของรถก่อนและหลังการใช้งาน	12 ชั่วโมง
ใบอนุญาตขับรถชนิดที่ 3	ความรู้เกี่ยวกับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัย	3 ชั่วโมง
ใบอนุญาตขับรถชนิดที่ 4	- ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย - ความรู้เกี่ยวกับรถบรรทุกวัตถุอันตรายและความรู้เกี่ยวกับหลักการบรรทุกวัตถุอันตราย	6 ชั่วโมง
- ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ	- ความรู้ด้านปฏิบัติหน้าที่ (ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ ผู้บริการ) - ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกและกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก - ความรู้เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ สำหรับผู้ประจำรถ - ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพนามัย	4 ชั่วโมง

หมายเหตุ 1. ผู้ขอรับใบอนุญาตชนิดที่ 3 จะต้องผ่านการอบรมในหัวข้อวิชาตามชนิดที่ 1 และ 2 ก่อน
2. ผู้ขอรับใบอนุญาตชนิดที่ 4 จะต้องผ่านการอบรมในหัวข้อวิชาตามชนิดที่ 1, 2 และ 3 ก่อน

หน้าจอระบบปฏิบัติงานบันทึกผลการอบรม

1. เลือกวันที่ผู้ขอยื่นคำขอและเลขที่คำขอ
2. เลือกรายการดำเนินการ "อบรม"
3. เลือกวันดำเนินการและหลักสูตรการอบรม ก่อนบันทึกผลต่อไป

3) **ทดสอบข้อเขียน** (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 8 และ 12)

หน้าจอระบบปฏิบัติงานบันทึกผลการทดสอบข้อเขียน

1. เลือกวันที่ผู้ขอยื่นคำขอและเลขที่คำขอ
2. เลือกรายการดำเนินการ "ข้อเขียน"
3. เลือกวันดำเนินการและบันทึกผลทดสอบ ก่อนบันทึกผลสอบต่อไป

4) **ทดสอบขับรถ** (ดำเนินการเฉพาะผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเท่านั้น)

(ก) ให้ผู้เข้าการทดสอบขับรถลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในสมุดทะเบียนคุม

(ข) ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถต้องถอดเข็มขัดนิรภัย เว้นแต่เป็นรถที่มิได้มีการติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามที่กฎหมายกำหนด

(ค) ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถตามที่กำหนดไว้สำหรับใบอนุญาตที่ขอรับแต่ละชนิด ดังนี้

1. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ 1 ทดสอบขับรถด้วยรถที่มีน้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกิน 3,500 กิโลกรัม ที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสารหรือรถขนส่งผู้โดยสารไม่เกิน 20 คน

2. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ 2 ทดสอบขับรถด้วยรถที่มีน้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกินกว่า 3,500 กิโลกรัม ที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสารหรือรถขนส่งผู้โดยสารเกินกว่า 20 คน

3. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ 3 ทดสอบขับรถด้วยรถลากจูงพร้อมรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง

หมายเหตุ ชนิดที่ 4 มีข้อพิจารณาการทดสอบการขับรถเพิ่มเติมแต่อย่างใดเนื่องจากระเบียบได้กำหนดให้ต้องผ่านการอบรมทดสอบตามหลักสูตรของชนิดที่ 1, 2 และชนิดที่ 3 มาแล้ว (สอบรถลากจูงแล้ว)

(4) ท่าทดสอบขับรถและหลักเกณฑ์วิธีการทดสอบและวัดผล ดังนี้

ท่าที่ 1 การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า การทดสอบท่านี้ผู้เข้ารับการทดสอบต้องขับรถเดินหน้าตั้งแต่ริมขับรถอย่างต่อเนื่องไปจนถึงจุดทดสอบที่กำหนดให้หยุดรถ โดยให้หยุดรถพึงครั้งเดียว ณ จุดที่กำหนดให้หยุดเท่านั้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านข้างของรถต้องขนานกับขอบทางและห่างจากขอบทางไม่เกิน 25 เซนติเมตร

2) กันชนหน้าหรือล้อหน้าตุดหรือขอบล้อสำหรับรถที่ไม่มีกันชนหน้า ต้องไม่ล้ำเกินจุดหยุดรถข้างทาง และต้องอยู่ห่างจากจุดหยุดรถนั้นไม่เกิน 1 เมตร

3) ต้องไม่ขับรถปีนทางเท้า หรือขอบทาง

ท่าที่ 2 การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง สามารถเลือกทำการทดสอบได้สองแบบตามความเหมาะสม

แบบที่ 1

1) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดยลอดช่องเดินรถ ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ในแนวตรงขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 20 เมตร หลักแต่ละหลักในแนวเดียวกันมีระยะห่าง 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องทางเดินรถเท่ากับความกว้างสูงของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีก 0.5 เมตร

2) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

3) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

4) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

แบบที่ 2

1) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดยลอดช่องเดินรถ ซึ่งมีขนาดความกว้าง 4 เมตร ยาว 20 เมตร เป็นระยะสูงที่ใช้กับรถทุกขนาด

2) ล้อรถต้องไม่ทับเส้น หรือไม่ชนหรือเบียดหลัก

3) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

4) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

ท่าที่ 3 การขับรถออกหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านข้าง

1) ให้ขับรถออกหลังเข้าจอดในช่องว่างด้านข้างซึ่งประกอบด้วยหลักไม่น้อยกว่า 9 หลัก เป็นช่องกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีกข้างละ 0.5 เมตร ความยาวของช่องจอดเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 4 เมตร สำหรับผู้ขับรถชนิดที่ 1 และที่ 2 บวกเพิ่มอีก 6 เมตร สำหรับชนิดที่ 3

2) ตั้งแต่เริ่มเข้าเกียร์ขับรถถอยหลังเข้าจอดจนกระทั่งขับรถเข้าช่องว่างด้านข้างต้องเข้าเกียร์หรือเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

3) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

4) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักด้านข้าง และล้อรถต้องไม่ทับเส้นแบ่งช่องทาง

ท่าที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด (สำหรับรถเกียร์ธรรมดาเท่านั้น)

1) ให้ขับรถขึ้นเนินหรือสะพานโค้งและหยุดรถบนทางลาดของเนินหรือสะพานโค้งนั้น โดยให้กันชนหน้าอยู่ที่จุดหยุดรถ และออกรถข้ามเนินหรือสะพานโค้งนั้นไปโดยปลอดภัย

2) ต้องไม่ขับรถในลักษณะที่อาจเกิดอันตรายหรือเป็นเหตุให้ตัวรถเคลื่อนออกจากจุดที่หยุดเกิน 1 เมตร

ท่าที่ 5 การกลับรถ

1) ให้กลับรถในช่องทางเดินรถซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ขนานกัน 2 แถว มีความยาวไม่น้อยกว่า 20 เมตร หลักในแต่ละแถวห่างกัน 4 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความยาวของรถบวกเพิ่มอีก 6 เมตร

2) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

3) ตั้งแต่ริ่มขับรถเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถเสร็จ ต้องเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

ท่าที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก

1) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถจากจุดเริ่มต้นขับเดินหน้าเข้าไปในช่องจอดที่เป็นมุมฉาก ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งเป็นแนวทดสอบ 2 แถว ขนานกันเป็นช่องเดินรถกว้าง 10 เมตร ยาวประมาณ 10-20 เมตร และหลักอีก 2 แถว ที่ตั้งเป็นแนวช่องจอดที่เป็นมุมฉากกับช่องเดินรถที่มีความกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกับกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีกข้างละ 1 เมตร ความยาวเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 1 เมตร

2) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

3) ให้ขับรถเดินหน้าเข้าช่องจอดได้เพียงครั้งเดียว

4) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักทั้งสองด้าน

(จ) ผู้เข้ารับการทดสอบต้องปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ดังกล่าวแล้วแต่กรณี จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ และให้แจ้งผลการทดสอบขับรถทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ

(ฉ) การทดสอบขับรถให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 และท่าที่ 2 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบอีก 1 ท่า ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบแต่ละแห่ง

(ช) การทดสอบขับรถจากรูป รถห่วงหรือรถตีห่วงให้ทดสอบท่าที่ 1 ท่าที่ 2 และท่าที่ 3

(ซ) กรณีผู้เข้ารับการทดสอบไม่ผ่านท่าทดสอบใดให้ทดสอบได้เฉพาะท่าที่ไม่ผ่านเมื่อพ้นกำหนด 3 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่าน แต่ไม่เกิน 90 วัน เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้สอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดได้เป็นการเฉพาะรายแล้วแต่กรณี หากพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่านครั้งแรก ผู้ขอต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

หน้าจอระบบปฏิบัติงานบันทึกผลการทดสอบขับรถ

1. เลือกวันที่ผู้ขอยื่นคำขอและเลขที่คำขอ
2. เลือกรายการ ดำเนินการ "ขับรถ"
3. เลือก "บันทึกผลคำขอ"

5.3.7 ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ

5.3.8 จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จ ดังนี้

- ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และใบอนุญาตเป็นนายตรวจ 200 บาท
- ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร และใบอนุญาตเป็นผู้บริการ 100 บาท

กรณีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทชุดประเภท (ท) ผู้ขอจะต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากร ก่อนรับชำระเงิน

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

ทหารผ่านศึกนอกประจำการ และครอบครัวทหารผ่านศึกซึ่งเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ จะได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

5.3.9 จัดทำใบอนุญาตและต้นขั้ว

หน้าจอระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จรับเงินและออกใบอนุญาต

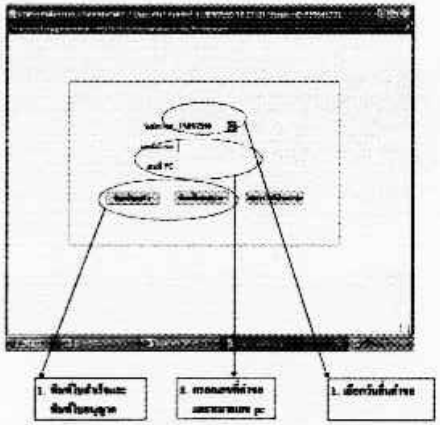

5.3.10 จ่ายใบอนุญาต

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

1. ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

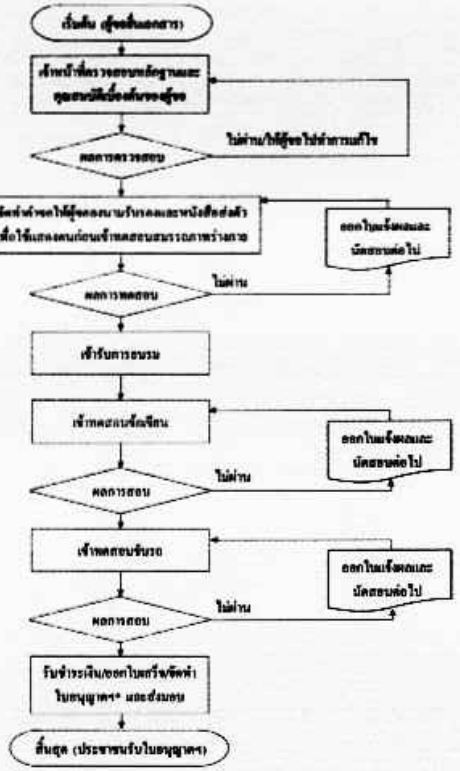

หมายเหตุ * กรณีที่ขอรับใบอนุญาตในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งโดยสารขนาดเล็ก (ประเภท ท.) ผู้ขอจะต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรก่อนออกใบอนุญาต

2. ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

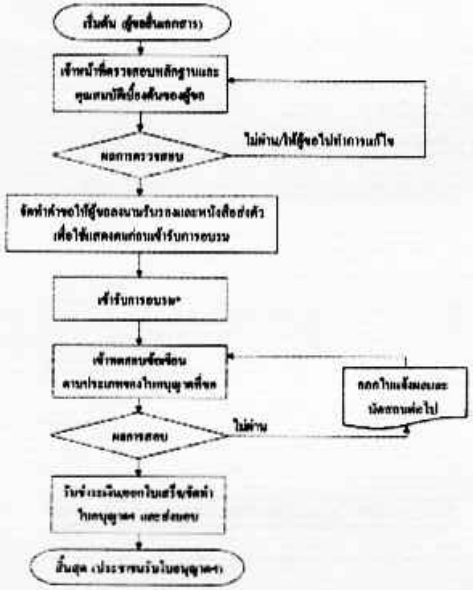

หมายเหตุ * กรณีที่ผู้ขอมีใบอนุญาตเป็นนายตรวจ หรือใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร หรือใบอนุญาตเป็นผู้บริการอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่แล้ว แต่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประเภทอื่นที่ต่างจากเดิม จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้ารับการอบรม

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคลชนิดที่ 1 (บ.1)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคลชนิดที่ 2 (บ.2)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคลชนิดที่ 3 (บ.3)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคลชนิดที่ 4 (บ.4)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทชุดประเภทชนิดที่ 1 (ท.1)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทชุดประเภทชนิดที่ 2 (ท.2)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภทชนิดที่ 3 (ท.3)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภทชนิดที่ 4 (ท.4)

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

ด้านหน้า

ด้านหลัง

แบบพิมพ์ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

ด้านหน้า

ด้านหลัง

6. การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

6.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

6.1.1 เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตผู้ประจำรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ อยู่ตลอดเวลา

6.1.2 ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตนั้น ๆ

6.2 หลักฐานประกอบคำขอ

กรณีที่ 1 ใบอนุญาตยังไม่ขาดอายุ หรือขาดอายุแล้วแต่ไม่เกิน 3 ปี

6.2.1 ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน

6.2.2 ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถตามกฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา 96 (2) ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 (ถ้ามี)

6.2.3 รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป

กรณีที่ 2 ใบอนุญาตขาดต่ออายุเกิน 3 ปี

ผู้ขอต้องยื่นเอกสารเช่นเดียวกับการขอรับใบอนุญาตใหม่พร้อมใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน

6.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

6.3.1 ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ

6.3.2 ตรวจสอบคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

6.3.3 เจ้าหน้าที่จะบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72) และตรวจสอบคุณสมบัติที่เกี่ยวกับอายุของผู้ขอรับใบอนุญาต

6.3.4 ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ในช่องสี่เหลี่ยมด้านหลังใบอนุญาตที่ต้องการต่ออายุ และให้ทำเครื่องหมาย / ในช่องต่ออายุ และกรอกรหัสข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอ ก่อนบันทึกพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงและการตรวจสอบข้อมูลก่อนกรอกรายการขอดำเนินการและออกคำขอ

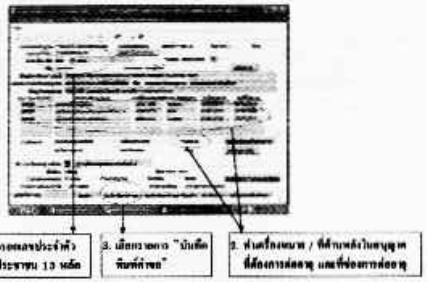

6.3.5 มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่อง

6.3.6 ส่งผู้ขอเข้ารับการอบรมและทดสอบ[44]

6.3.7 ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ (ถ้ามี)

6.3.8 จัดเก็บค่าธรรมเนียมพร้อมออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

- ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และใบอนุญาตเป็นนายตรวจ 200 บาท
- ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร และใบอนุญาตเป็นผู้บริการ 100 บาท

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

ทหารผ่านศึกนอกประจำการ และครอบครัวทหารผ่านศึกซึ่งเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ จะได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

6.3.9 จัดทำใบอนุญาตและต้นขั้ว

[44] ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการฝึกอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ผู้ประจำรถ พ.ศ. 2547

หน้าจอระบบปฏิบัติงานพิมพ์ใบสั่งจ่ายเงินและออกใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบอนุญาตใหม่ตามรายละเอียดในหน้าที่ 79)

6.3.10 จ่ายใบอนุญาต

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

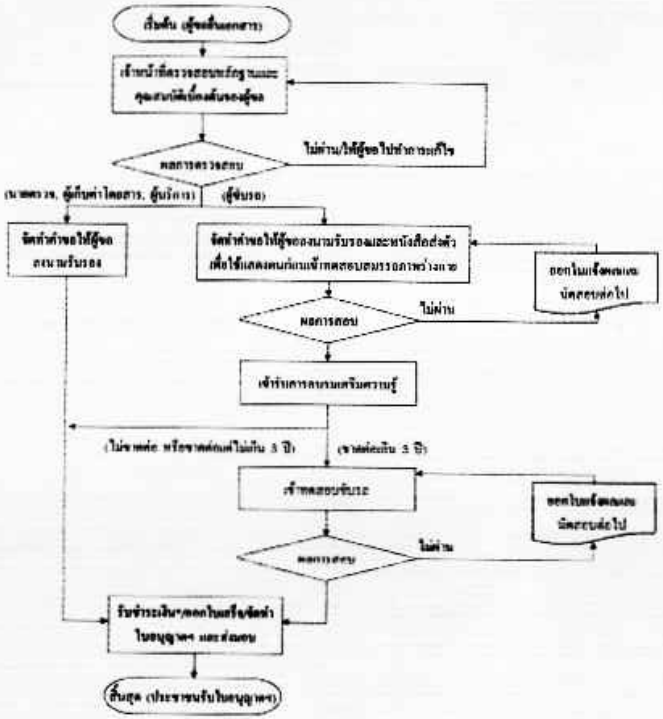

หมายเหตุ * กรณีที่ขอรับใบอนุญาตในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งโดยสารขนาดเล็ก (ประเภท พ.) ที่ขาดต่ออายุมาเป็นเวลานานเกินกว่า 3 ปี จะต้องทำการตรวจสอบประวัติอาชญากรก่อน จึงจะสามารถออกใบอนุญาตให้ได้

7. การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และการออกใบแทนใบอนุญาตที่ชำรุดในสาระสำคัญ สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถที่ทำงานในต่างประเทศ (ดำเนินการเฉพาะส่วนกลางเท่านั้น)

7.1 การดำเนินการของผู้ขอให้ยื่นหลักฐานและค่าธรรมเนียม ณ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ในประเทศที่คนทำงานอยู่

กรณีที่ 1 ขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

ก. ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถที่ทำงานในต่างประเทศ ซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมสำเนา 2 ชุด ณ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ แล้วแต่กรณี ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุได้ไม่เกิน 6 เดือน พร้อมหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถหรือใบแทน

2) หลักฐานการทำงานกับนายจ้าง

3) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป

ข. ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ จำนวน 200 บาท

กรณีที่ 2 ขอรับใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถที่ชำรุดหรือลบเลือนในสาระสำคัญ

ก. ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถที่ทำงานในต่างประเทศ ซึ่งประสงค์จะขอรับใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ยื่นคำขอตามแบบพิมพ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมสำเนา 2 ชุด ณ สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่ แล้วแต่กรณี พร้อมหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถหรือใบแทนที่ชำรุดหรือลบเลือนในสาระสำคัญ

2) หลักฐานการทำงานกับนายจ้าง

3) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป

ข. ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ จำนวน 30 บาท

7.2 การดำเนินการของสถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่หลังจากรับคำขอ

1. รับคำขอพร้อมหลักฐานประกอบคำขอและตรวจสอบความถูกต้อง

2. จัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมรวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามที่ระบุไว้แล้วแต่กรณี

3. รวบรวมหลักฐานตามข้อ 1 และเงินค่าธรรมเนียมรวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามข้อ 2 จัดส่งให้สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ กรมการขนส่งทางบก โดยผ่านกระทรวงต่างประเทศ (โดยเก็บสำเนาคำขอ เก็บไว้ที่สถานเอกอัครราชทูต หรือสถานกงสุลใหญ่ 1 ชุด)

7.3 การดำเนินการของส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ

ก. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานและค่าธรรมเนียมก่อนออกคำขอ

ข. รับชำระค่าธรรมเนียม พร้อมออกใบเสร็จและออกใบอนุญาตฯ

ค. จัดส่งใบอนุญาตฯ ให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการต่อไป

8. การเปลี่ยนชนิดหรือประเภทใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

8.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

1. เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกอยู่เดิมแล้ว

2. ผู้ขอต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม สำหรับผู้รับใบอนุญาตชนิดและหรือประเภทที่มีอยู่เดิม และใบอนุญาตที่จะขอรับใหม่

3. มีอายุตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2514) สำหรับใบอนุญาตชนิดใหม่

8.2 หลักฐานประกอบคำขอ

1) ผู้ขอต้องยื่นเอกสารเช่นเดียวกับการขอรับใบอนุญาตใหม่

2) ใบอนุญาตฉบับพิมพ์หรือใบแทน

3) ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถตามกฎกระทรวง ออกตามความในมาตรา 96 (2) ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 (ถ้ามี)

8.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

8.3.1 ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ

8.3.2 ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

8.3.3 เจ้าหน้าที่ขอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกผลประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลพะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72) และตรวจสอบคุณสมบัติที่เกี่ยวกับเหตุของผู้ขอรับใบอนุญาต กรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตขบการศึกษาจากโรงเรียนสอนขับรถให้กรณีการอบรมและทดสอบ

8.3.4 ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังรายการใบอนุญาตที่ต้องการเปลี่ยนประเภทหรือชนิด และทำเครื่องหมาย / ช่องเปลี่ยนประเภทและกรอกรหัสข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอใหม่ ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่ขอดำเนินการและออกคำขอ

8.3.5 มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อน เพื่อเป็นข้อเรื่องเดิม

8.3.6 ส่งผู้ขอเข้ารับการอบรมและทดสอบ (ดำเนินการอบรมและทดสอบเฉพาะส่วนที่ต้องขอ ตามรายละเอียดในหน้าที่ 73-78 แล้วแต่กรณี)

8.3.7 ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบ

8.3.8 จัดเก็บค่าธรรมเนียมและออกใบเสร็จรับเงิน ดังนี้

- ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ 200 บาท

กรณีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

ทหารผ่านศึกนอกประจำการ และครอบครัวทหารผ่านศึกซึ่งเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่จะได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

8.3.9 จัดทำใบอนุญาตและคืนชิ้น

หน้าจอระบบปฏิบัติงานพิมพ์ใบเสร็จ และออกใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบอนุญาตใหม่ ตามรายละเอียดในหน้าที่ 79)

8.3.10 จ่ายใบอนุญาต

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

หมายเหตุ * ประเภทของการประกอบการขนส่ง (ประเภทส่วนบุคคลและประเภททุกประเภท)

** สำหรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรแล้ว จึงสามารถรับชำระเงินและออกใบอนุญาตฯ ได้

๑. การออกใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ กรณีชำรุด สบเลือนในสาระสำคัญ หรือสูญหาย

9.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

1. เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ อยู่แล้ว

2. ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ

9.2 หลักฐานประกอบคำขอ

(1) บัตรประจำตัวประชาชน พร้อมภาพถ่าย

(2) ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน (กรณีชำรุด)

(3) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป

(4) บันทึกประจำวันกรณีเอกสารสูญหายจากสถานีตำรวจท้องที่ (กรณีใบอนุญาตสูญหาย)

9.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

9.3.1 ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ

9.3.2 ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

9.3.3 เจ้าหน้าที่ลงบันทึกคำขอดำเนินการ online ที่ประเทศ กรอกแบบประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและที่อยู่ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72) และตรวจสอบคุณสมบัติที่เกี่ยวกับอายุของผู้ขอรับใบอนุญาต

9.3.4 ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏบนเอกสาร เมื่อพบว่าถูกต้องให้ทำเครื่องหมาย / ที่ด้านหลังของใบอนุญาตที่จะขอรับใบแทน ทำเครื่องหมาย / ที่หน้าช่องออกใบแทน และกรอกรหัสข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอรับใบแทน ก่อนเลือกรายการบันทึกพิมพ์คำขอ , ออกใบเสร็จ ต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่จะดำเนินการและออกคำขอ

9.3.5 มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเป็นเรื่องคืน

9.3.6 บันทึกข้อมูลการณีใบอนุญาตสูญหาย

9.3.7 จัดเก็บค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตผู้ประจำวัน จำนวน 50 บาท

9.3.8 จัดทำใบแทนใบอนุญาตและส่งมอบ

หน้าจอระบบปฏิบัติงานออกใบสร้างรับเงินและพิมพ์ใบอนุญาต (ดำเนินการเช่นเดียวกับการออกใบอนุญาตใหม่ตามรายละเอียดในหน้าที่ 79)

9.3.9 จ่ายใบแทนใบอนุญาต

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

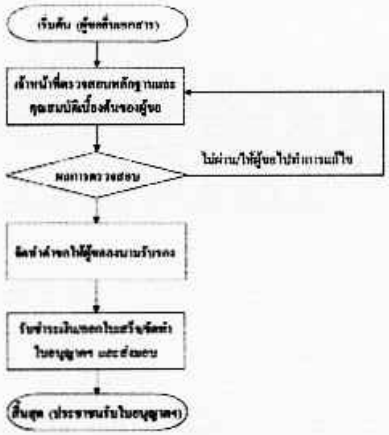

10. การแก้ไขรายการในใบอนุญาตผู้ประจำวัน

10.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

1. เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำวัน ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกอยู่ตั้งแล้ว
2. ผู้ขอต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ขอใบอนุญาตในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ

10.2 หลักฐานประกอบคำขอ

1. ใบอนุญาตฯ ฉบับเดิมหรือใบแทน
2. บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย
3. รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ตำคลุมใบหน้าหรือตำไพกศิรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนาหรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน
4. สำเนาเอกสารที่พนักงานขอขอให้ ที่แจ้งหรือแสดงการเปลี่ยนแปลงในเรื่องนั้น ๆ

10.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

10.3.1 ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอ

10.3.2 ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72)

10.3.3 เจ้าหน้าที่ขอบันทึกคำขอดำเนินการ online ทั่วประเทศ กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ระบบจะทำการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร์เพื่อนำข้อมูลบุคคลและชื่อผู้ปัจจุบันเข้าสู่ระบบ พร้อมตรวจสอบการได้รับใบอนุญาตชนิดต่าง ๆ ของบุคคลดังกล่าวจากระบบข้อมูลใบอนุญาตทั่วประเทศ (เพื่อป้องกันการขอรับใบอนุญาตที่ขาดคุณสมบัติ (ตามรายละเอียดในหน้าที่ 71 และ 72) และตรวจสอบคุณสมบัติที่เกี่ยวกับอายุของผู้ขอรับใบอนุญาต กรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตจบการศึกษาจากโรงเรียนสอนขับรถข้อมูลดังกล่าวจะปรากฏขึ้นโดยอัตโนมัติ

10.3.4 ตรวจสอบข้อมูลที่ปรากฏบนหน้าจอกับข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสาร เมื่อพบว่าผู้กดต้องให้ทำเครื่องหมาย / ด้านหลังใบอนุญาตที่จะขอแก้ไขรายการ ทำเครื่องหมาย / ที่ช่องแก้ไขรายการ และกรอกรหัสข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอแก้ไข ก่อนบันทึกพร้อมพิมพ์คำขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่ขอดำเนินการและออกคำขอ

10.3.5 มอบคำขอให้ผู้ขอตรวจสอบก่อนลงนาม เพื่อเก็บเข้าเรื่องเดิม

10.3.6 จัดทำใบอนุญาตและคัดเข้ว

หน้าจอระบบปฏิบัติงานออกใบเสร็จและพิมพ์ใบอนุญาต (ดำเนินการตามรายละเอียดในหน้าที่ 79)

10.3.7 จ่ายใบอนุญาต

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

11. การออกหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ

11.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

1. เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ ถูกต้องแล้ว

2. ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ถือใบอนุญาตในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ

11.2 ขั้นตอนการดำเนินการและเอกสารที่ใช้

กรณีที่ 1 ผู้ขอมาดำเนินการเอง

1. ผู้ขอยื่นเรื่องขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ (ภาษาไทย) กับสำนักงานผู้ออกใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถนั้น พร้อมเอกสาร ดังนี้

1.1 ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน พร้อมภาพถ่าย

1.2 รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป

2. สำนักงานผู้รับเรื่อง ทำการตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องหากพบว่าถูกต้องให้ดำเนินการออกหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ (ภาษาไทย) พร้อมสำเนา 2 ฉบับ โดยมอบต้นฉบับหนังสือรับรองให้ผู้ขอ 1 ฉบับ และจัดส่งสำเนาหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ (ภาษาไทย) ดังกล่าว 1 ฉบับ ไปให้งานใบอนุญาตผู้ประจำรถ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถโดยทางไปรษณีย์ภายในวันนั้นหรือต่างวันในวันทำการถัดไป

3. ผู้ขอไปดำเนินเรื่องต่อที่งานใบอนุญาตผู้ประจำรถ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ พร้อมด้วยเอกสาร ดังนี้

3.1 ใบอนุญาตฉบับเดิมหรือใบแทน พร้อมภาพถ่าย

3.2 ภาพถ่ายหนังสือเดินทางที่มีรูปถ่ายและรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ชื่อสกุล วัน เดือน ปีเกิด ภูมิลำเนา พร้อมหน้าต่างๆ หนังสือเดินทาง (ถ้ามี) โดยผู้ขอต้องแสดงต้นฉบับกับเจ้าหน้าที่ด้วย

3.3 รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป (ต่อหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ 1 ฉบับ)

3.4 ต้นฉบับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ (ภาษาไทย) ที่ได้รับจากสำนักงานผู้ออกใบอนุญาต

4. งานใบอนุญาตผู้ประจำรถ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถทำการตรวจสอบหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหากพบว่าถูกต้องให้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ออกใบรับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ (ใบนัดรับหนังสือ) มอบให้แก่ผู้ยื่นคำขอ โดยกำหนดวันและสถานที่รับหนังสือรับรองฯ ที่ฝ่ายสัญชาติและนิติกรณ์ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ หลังครบกำหนด 7 วัน นับแต่วันยื่นคำขอที่งานใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นต้นไป

4.2 เมื่อได้รับสำเนาหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ (ภาษาไทย) จากสำนักงานผู้ออกใบอนุญาตให้ทำการตรวจสอบความถูกต้องก่อนดำเนินการออกหนังสือใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ พร้อมสำเนาจัดส่งให้ฝ่ายสัญชาติและนิติกรณ์ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศเพื่อรับรองก่อนมอบให้ผู้ขอต่อไป

กรณีที่ 2 ผู้ขอมอบให้หน่วยตรวจการดำเนินการให้

1. ผู้ขอไปยื่นเรื่องขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศกับสำนักงานผู้ออกใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถนั้น พร้อมเอกสาร ดังนี้

1.1 ใบอนุญาตขับขี่หรือใบแทน พร้อมภาพถ่าย

1.2 สำเนาหนังสือเดินทางที่มีรูปถ่ายและรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ชื่อสกุล วัน เดือน ปีเกิด ภูมิลำเนา พร้อมหน้าต่ออายุหนังสือเดินทาง (ถ้ามี) โดยผู้ขอต้องแสดงต้นฉบับกับเจ้าหน้าที่ด้วย

1.3 รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร ซึ่งถ่ายไว้ก่อนวันยื่นคำขอไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 2 รูป (ต่อหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ 1 ฉบับ)

1.4 กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการแทน ให้นำหลักฐานใบมอบอำนาจ ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน และภาพถ่ายพะเนินทำนมาประกอบเพิ่มเติมด้วย

2. สำนักงานผู้รับเรื่อง ทำการตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องหากพบว่าถูกต้องให้ดำเนินการดังนี้

2.1 ออกใบรับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศ (ใบนัดรับหนังสือ) มอบให้แก่ผู้ยื่นคำขอ โดยกำหนดวันและสถานที่รับหนังสือรับรองฯ ที่ฝ่ายสัญชาติและนิติกรณ์ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ หลังครบกำหนด 15 วัน นับแต่วันยื่นคำขอเป็นต้นไป

2.2 จัดทำบันทึกนำส่งคำขอพร้อมหลักฐานประกอบคำขอที่ได้รับส่งให้งานใบอนุญาตผู้ประจำรถ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถโดยทางไปรษณีย์ภายในวันนั้น หรืออย่างช้าในวันถัดไป

3. งานใบอนุญาตผู้ประจำรถ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักมหาดรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ เมื่อได้รับคำขอพร้อมหลักฐานประกอบคำขอจากสำนักงานขนส่งผู้ออกใบอนุญาตแล้ว ให้ทำการตรวจสอบหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หากพบว่าถูกต้องให้ดำเนินการออกหนังสือใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเป็นภาษาต่างประเทศพร้อมสำเนาจัดส่งให้ฝ่ายสัญชาติและนิติกรณ์ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศเพื่อรับรองก่อนมอบให้ผู้ขอต่อไป

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่ขอดำเนินการและออกคำขอ

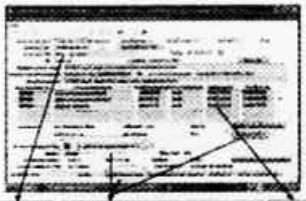

1. กรอกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก
2. กรอกข้อมูลใบอนุญาตขับรถ หนังสือรับรอง ก่อนเลือกรายการดำเนินการขั้นและ "บันทึกดำเนินคำขอ"
3. ตำแหน่งหมาย / ที่ดำเนินใบอนุญาตที่ต้องการขอหนังสือรับรอง

1. เลือกการดำเนินการ "ออกหนังสือรับรองใบอนุญาตผู้ประจำรถ" ก่อนเลือก "ตกลง"

12. การแปลใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นภาษาอังกฤษ

12.1 คุณสมบัติของผู้ขอ

1. เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ อยู่ตลอดแล้ว

2. ผู้ขอยังคงมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ขอใบอนุญาตในประเภทและหรือชนิดนั้น ๆ

12.2 หลักฐานประกอบคำขอ

(1) ใบอนุญาตขับขี่หรือใบแทน พร้อมภาพถ่าย

(2) หนังสือเดินทางหรือเอกสารแทนหนังสือเดินทาง พร้อมภาพถ่าย

(3) กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาดำเนินการแทนจะต้องแนบภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนและหนังสือมอบอำนาจ ซึ่งติดอากรแสตมป์ จำนวน 10 บาท

12.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ตรวจสอบหลักฐานและคุณสมบัติตามที่กำหนด ออกคำขอให้ผู้ขอลงนาม
2. จัดทำหนังสือแปลพร้อมเสนอนายทะเบียนลงนาม
3. จ่ายหนังสือแปล

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่ขอดำเนินการและออกคำขอ (ดำเนินการเช่นเดียวกับการขอรับหนังสือรับรองรายละเอียดในหน้าที่ 99 และ 100)

13. การดำเนินการเรื่องทั่วไป

13.1 การพักใช้ เพิกถอน การอายัด และการถอนอายัดใบอนุญาตผู้ประจำรถ[45]

- การดำเนินการพักใช้ใบอนุญาตผู้ประจำรถ การเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการอายัดใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นอำนาจเฉพาะของสำนักงานที่ออกใบอนุญาตไม่สามารถดำเนินการบนทันทีได้

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเชื่อมโยงข้อมูลและตรวจสอบ ก่อนบันทึกรายการที่จะดำเนินการและออกคำสั่ง

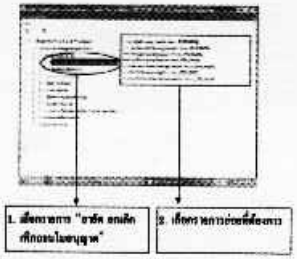

13.2 การมอบอำนาจดำเนินการด้านใบอนุญาตผู้ประจำรถ สามารถดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การขอรับบริการข้อมูลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
2. การขอรับหนังสือรับรองใบอนุญาตเป็นภาษาต่างประเทศ
3. การขอแปลใบอนุญาตเป็นภาษาอังกฤษ

13.3 การเชื่อมโยงข้อมูลการกระทำความผิดกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจทั่วประเทศ ดำเนินการในแนวทางเดียวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

13.4 การดำเนินการเริ่มวันและการดำเนินการเมื่อสิ้นวันทำการในระบบปฏิบัติงาน ดำเนินการเช่นเดียวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

หน้าจอระบบปฏิบัติงานเริ่มวันและสิ้นวัน

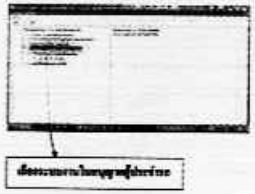

[45] ดำเนินการตามหนังสือที่ ศค. 0407 ฉ/ว.2811 ลว. 31 พ.ค. 2548

เอกสารภาคผนวก
คู่มือปฏิบัติงานด้านใบอนุญาตขับรถ
และใบอนุญาตผู้ประจำรถ

พระราชบัญญัติ
จราจรทางบก พ.ศ. 2522

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2522
เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

หมวด 3
ใบอนุญาตขับรถ

มาตรา 42 ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถและต้องมีใบอนุญาตขับรถและสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ในตัวขณะขับรถ หรือควบคุมผู้ฝึกหัดขับรถเพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที เว้นแต่ผู้ฝึกหัดขับรถตามมาตรา 57[73]

[74]ในกรณีที่ผู้ขับรถเป็นคนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ผู้ขับรถซึ่งเป็นคนต่างด้าวนั้นจะใช้ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 42 ทวิ ขับรถในราชอาณาจักรก็ได้ และในกรณีนี้จะต้องมีใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยเอกสารตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญา และหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที

[75]มาตรา 42 ทวิ ในกรณีที่มีความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลต่างประเทศว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและกัน คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยหน่วยงานเจ้าหน้าที่หรือสมาคมยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศที่มีความตกลงดังกล่าวกับรัฐบาลไทย อาจใช้ใบอนุญาตขับรถของประเทศนั้นขับรถในราชอาณาจักรได้ตามประเภทและชนิดของรถที่ระบุไว้ในใบอนุญาตขับรถนั้น แต่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญา และหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ และตามบทบัญญัติทั้งหลายในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถตามพระราชบัญญัตินี้

---

[73] ดูเพิ่มเติมเรื่อง การยกเว้นมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยว่าที่ผู้ขับรถต้องมีสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ในตัวขณะขับรถนั้น ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมีตามพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. 2522

[74] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2530

[75] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2530

[78] มาตรา 43 ใบอนุญาตขับรถ มีดังนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล

(3) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(4) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ

(5) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ

(6) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(6/1) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(7) ใบอนุญาตขับรถบดถนน

(8) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์

(9) ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (1) ถึง (8)

(10) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ใบอนุญาตขับรถตาม (1) ใช้สำหรับขับรถยนต์บริการให้เช่า เฉพาะในกรณีที่ผู้ขับรถเป็นผู้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (2) ใช้สำหรับขับรถยนต์บริการให้เช่าได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (4) ใช้สำหรับขับรถยนต์บริการและใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (2) ได้ด้วย ใบอนุญาตขับรถตาม (5) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (3) ได้ด้วย และใบอนุญาตขับรถตาม (6/1) ใช้แทนใบอนุญาตขับรถตาม (6) ได้ด้วย นอกนั้นใช้แทนกันไม่ได้

[77] มาตรา 48 ทวิ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตามมาตรา 43 (2) และใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะตามมาตรา 43 (4) ได้

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ใช้แทนใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตามมาตรา 43 (2) ได้

[78] มาตรา 44 ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ

[79] ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (2) (3) (6) (7) (8) และ (9) มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ ใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) (5) และ (6/1) มีอายุสามปีนับแต่วันออกใบอนุญาตขับรถ และอาจขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถได้อีกคราวละห้าปีหรือสามปี แล้วแต่กรณี โดยผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง[80]

ในกรณีที่วันครบกำหนดอายุใบอนุญาตตามวรรคสองไม่ตรงกับวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถ ให้ขออายุใบอนุญาตต่อไปจนถึงวันครบรอบวันเกิดของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถในปีนั้นหรือในปีถัดไป แล้วแต่กรณี โดยให้ถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุ

[76] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

[77] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2537

[78] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546

[79] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

[80] กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถเกิดในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ และในปีที่ใบอนุญาตขับรถครบกำหนดอายุตามวรรคสองนั้นไม่มีวันที่ 29 กุมภาพันธ์ ให้ถือเอาวันที่ 28 กุมภาพันธ์ เป็นวันครบรอบวันเกิด

การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ และการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง[81]

มาตรา 45 ผู้ใดประสงค์จะขอใบอนุญาตขับรถ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ และยื่นคำขอต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาหรือมีถิ่นที่อยู่

การขอใบอนุญาตขับรถและการออกใบอนุญาตขับรถ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง[82]

มาตรา 46 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

[83] (1) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวสำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์

(2) มีความรู้ความสามารถในการขับรถ

(3) มีความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

(4) ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถขับรถได้

(5) ไม่มีโรคประจำตัวที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ

(6) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน

(7) ไม่มีใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันอยู่แล้ว

(8) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

[84] มาตรา 47 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (2) (3) (4) (5) (6) หรือ (6/1) ต้อง

(1) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 และ

(3) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือถูกเจ้าพนักงานปรึกษาเปรียบเทียบปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป สำหรับความผิดเกี่ยวกับการขับรถอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่าหกเดือนแล้ว

(ก) ฝืนฝ่าสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

(ข) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น

(ค) ในลักษณะก่อให้เกิดความรำคาญแก่การจราจร

(ง) ใช้ความเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

(จ) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(ฉ) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

[81] กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548

[82] กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548

[83] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

[84] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

[85] มาตรา 48 (ถูกเลิก)

[86] มาตรา 49 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) (5) หรือ (6/1) ต้อง

(1) ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(2) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 แต่ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าที่สิบสองปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) หรือ (5) และสิบปีบริบูรณ์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (6/1)

(3) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 47 (3)

(4) มีสัญชาติไทย

(5) รู้จักอ่านและพางหลวงในจังหวัดที่ขอรับใบอนุญาตขับรถพอสมควร

(6) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อน่ารังเกียจตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(7) ไม่เป็นผู้ติดสุราอย่างเรื้อรังหรือยาเสพติดให้โทษ

(8) ไม่เคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดต่อเสรีภาพ ความผิดฐานลักทรัพย์และรีดราวทรัพย์ ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ความผิดฐานยักยอก ความผิดฐานรับของโจรและความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดอาญาโทษ หรือต้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

[87] มาตรา 50 ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) (5) หรือ (6/1) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 49 (8) แต่พ้นโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า

(1) หกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือน

(2) หนึ่งปีสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาไม่เกินสามเดือนในคดีเกี่ยวด้วยการใช้รถกระทำความผิด หรือ

(3) หนึ่งปีหกเดือนสำหรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสามปี

และได้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียน โดยชี้แจงถึงเหตุผลที่ตนต้องโทษพร้อมกับแสดงหลักฐานว่าตนเป็นบุคคลที่มีความประพฤติเรียบร้อยควรไว้วางใจให้ขับรถตนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะได้ แล้วแต่กรณี ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนคำร้องดังกล่าว ถ้าพ้นด้วยกับคำร้องก็ให้มีอำนาจออกใบอนุญาตขับรถให้ได้ โดยมิให้นำบทบัญญัติมาตรา 49 (8) มาใช้บังคับ แต่ถ้าไม่พ้นด้วยให้สั่งยกคำร้องและแจ้งให้ผู้ขอทราบ

ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งยกคำร้องจากนายทะเบียน คำสั่งของจังหวัดให้เป็นที่สุด

มาตรา 51 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (7) (8) หรือ (9) ต้อง

(1) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 46 และ

(2) มีความรู้ความสามารถในการขับรถประเภทนั้น ๆ เป็นอย่างดี

[85] ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติจราจรฯ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2548

[86] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรฯ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

[87] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรฯ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

[88] มาตรา 51/1 ผู้มีใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (2) (4) (5) (6) และ (6/1) มีสิทธิขอรับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (10)

มาตรา 52 ให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง[89] ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 46 มาตรา 47 มาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 51

มาตรา 53 ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถประเภทใดแล้ว หากปรากฏในภายหลังว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนั้น

[90] ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถมาตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามได้ หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น

[91] มาตรา 53/1 ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับรถได้คราวละไม่เกินหกเดือน

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะกระทำความผิด ในกรณีดังต่อไปนี้ นายทะเบียนจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถเสียก็ได้

(1) กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซ้ำในข้อหาเดียวกับความผิดครั้งก่อนภายในเวลาหนึ่งเดือน นับแต่วันที่ความผิดครั้งก่อนเกิดขึ้น

(2) ไม่มารายงานตนต่อนายทะเบียนตามที่นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือไปแล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง โดยมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน ทั้งนี้ โดยไม่มีเหตุสมควร

(3) เรื่องที่กำหนดโดยกฎกระทรวงที่การดื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

[92] มาตรา 53/2 ผู้ซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อจังหวัดได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

ให้จังหวัดวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ ถ้าไม่วินิจฉัยชี้ขาดภายในเวลาดังกล่าวให้ถือว่าจังหวัดวินิจฉัยไม่ให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถตามหนังสืออุทธรณ์ของผู้ขับรถ

คำสั่งของจังหวัดให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

[93] มาตรา 53/3 ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถส่งคืนใบอนุญาตนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

มาตรา 54 ผู้ใดได้รับใบอนุญาตขับรถแล้ว หากปรากฏว่า

(1) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

[89] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรฯ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

[90] กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2526) และกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2531)

[91] และ [92] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรฯ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

[93] และ [94] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรฯ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547

(3) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดฐานขับรถ หรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะเป็นภัยต่อประชาชน หรือ

(4) มีผู้กล่าวโทษว่าทำลายความสงบสุขของประชาชนในถนนหรือทางหลวงโดยชุ่มเชิญ ดูหมิ่น ข่มเหง หรือรบกวนคนขับรถด้วยกันหรือผู้โดยสาร

นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนี้ได้ แต่ห้ามมิให้ยึดเกินหนึ่งปี

[94]ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) (5) หรือ (6/1) เป็นผู้ต้องหาในกฎหมายที่ระบุไว้ในมาตรา 49 (8) ให้นายทะเบียนหรือผู้ตรวจการซึ่งอธิบดีมอบหมายยึดใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (4) (5) หรือ (6/1) ตั้งแต่วันสิ้นฟ้องต่อศาลจนถึงเวลาที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด และในระหว่างเวลานั้นห้ามมิให้นายทะเบียนต่ออายุใบอนุญาตขับรถดังกล่าว

ในการยึดใบอนุญาตขับรถ ให้ผู้ยึดบันทึกการยึดไว้ในใบอนุญาตขับรถด้วย

มาตรา 55 ในกรณีที่ใบอนุญาตขับรถสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้รับใบอนุญาตขับรถยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันเหตุนั้น และในกรณีที่ได้ใบอนุญาตขับรถที่สูญหายคืน ให้ส่งใบแทนใบอนุญาตขับรถนั้นแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้คืน

การขอใบแทนใบอนุญาตขับรถ และการออกใบอนุญาตขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 56 ภายใต้บังคับมาตรา 43 และมาตรา 57 ห้ามมิให้เจ้าของรถหรือคนขับรถยินยอมให้ผู้ซึ่งไม่มีใบอนุญาตขับรถ หรือมีใบอนุญาตขับรถประเภทอื่นที่ใช้แทนกันไม่ได้ขับรถของตนหรือรถที่ตนเป็นคนขับ

มาตรา 57 ผู้ใดฝึกหัดขับรถยนต์ ต้องมีผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีควบคุมอยู่ด้วย

ในการฝึกหัดขับรถ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ฝึกหัดและผู้ควบคุมอยู่ในรถ ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้น ผู้ควบคุมต้องรับผิดทางแพ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าผู้ฝึกหัดดำเนินหรือไม่ปฏิบัติตามคำสอนในเวลาที่ขับอยู่นั้น

[95]มาตรา 57 ทวิ ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับรถหยุดรถเพื่อทำการตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กับมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดปฏิบัติการเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบนั้นได้ และเมื่อพบว่าผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จะว่ากล่าวตักเตือนหรือสั่งเป็นหนังสือให้ผู้นั้นไปรายงานตนต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งเพื่อดำเนินการเปรียบเทียบปรับก็ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ความผิดดังกล่าวมีโทษจำคุก ให้ผู้ตรวจการนำตัวผู้นั้นส่งพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจเพื่อดำเนินคดีต่อไป

ในการออกคำสั่งให้ไปรายงานตนต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการจะเรียกเก็บใบอนุญาตขับรถของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องรีบนำใบอนุญาตขับรถที่เรียกเก็บไว้ไปส่งมอบแก่นายทะเบียนภายในแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ออกคำสั่ง และให้ถือว่าคำสั่งนั้นเป็นใบอนุญาตขับรถชั่วคราว ภายในกำหนดเวลาที่ให้ไปรายงานตนดังกล่าว

คำสั่งให้ไปรายงานตนต่อนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

[96]มาตรา 57 ตรี ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้ตรวจการแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวผู้ตรวจการ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

[94]แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2547

[95] และ [96]แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542

[97] มาตรา 57 จัตวา ในขณะที่อยู่ในระหว่างการรับส่งบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะจะปฏิเสธไม่รับส่งบรรทุกคนโดยสารมิได้ เว้นแต่การบรรทุกนั้นน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่คนหรือแก่คนโดยสาร

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะที่ปฏิเสธรับส่งบรรทุกคนโดยสารนอกเส้นทางหรือนอกท้องที่ในการรับส่งบรรทุกคนโดยสาร

[98]มาตรา 57 เบญจ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องพาคนโดยสารไปยังสถานที่ที่ร่วงตามเส้นทางที่สั้นหรือถึงที่หมายเร็วที่สุด หรือเส้นทางที่ไม่ล้อมเกินควร และต้องส่งคนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ตกลงกันไว้

ห้ามมิให้ผู้ขับรถตามวรรคหนึ่ง พาคนโดยสารไปปลดทิ้งระหว่างทางไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

[99]มาตรา 57 ฉ ในขณะขับรถ ผู้ขับรถยนต์สาธารณะหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้อง

(1) ไม่สูบบุหรี่ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสาร

(2) ไม่กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าวหรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสาร

(3) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของเมินเมาอย่างอื่น

(4) ไม่เสพยานสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยานสพติดให้โทษ

(5) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(6) ไม่ขับรถในขณะหย่อนความสามารถในอันที่จะขับ

(7) ปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการรับส่งบรรทุกคนโดยสารตามที่กำหนดในกฎกระทรวง[100]

[97] และ [98]แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2547

[99]แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2547

[100]กฎกระทรวงกำหนดความปลอดภัยในการรับส่งบรรทุกคนโดยสารของผู้ขับรถยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2544

กฎกระทรวง
กำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
พ.ศ. 2546

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 (17) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวง (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

ข้อ 2 ให้กำหนดค่าธรรมเนียมดังต่อไปนี้

(1) คำขอ	ฉบับละ	5	บาท
(2) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ	ฉบับละ	100	บาท
(3) แผ่นป้ายทะเบียนรถ	แผ่นละ	100	บาท
(4) การขอใช้หมายเลขทะเบียนรถ			
(ก) การขอใช้หมายเลขทะเบียนที่ออกให้สำหรับรถคันหนึ่งมาใช้กับรถอีกคันหนึ่ง	ครั้งละ	500	บาท
(ข) การขอใช้หมายเลขทะเบียนซึ่งยังไม่เคยออกให้สำหรับรถคันใดมาใช้กับรถที่จดทะเบียนแล้ว	ครั้งละ	500	บาท
(ค) การขอใช้หมายเลขทะเบียนที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษที่ได้จากการประมูลตามมาตรา 10/1 กรณีตาม (ก) หรือ (ข)	ครั้งละ	1,500	บาท
(5) การขอคัดทะเบียนรถหรือขอแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนรถและในคู่มือจดทะเบียนรถ			
(ก) รถจักรยานยนต์	ครั้งละ	10	บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	50	บาท
(6) การโอนทะเบียนรถ	ครั้งละ	100	บาท
(7) การอ้างรถ			
(ก) รถยนต์	ครั้งละ	50	บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	20	บาท
(8) การตรวจสภาพรถ			
(ก) รถจักรยานยนต์	ครั้งละ	10	บาท
(ข) รถอื่นนอกจาก (ก)	ครั้งละ	50	บาท
(9) ใบอนุญาตตามมาตรา 23	ฉบับละ	1,000	บาท
(10) ใบอนุญาตตามมาตรา 27	ฉบับละ	1,000	บาท
(11) เครื่องหมายพิเศษตามมาตรา 27	อันละ	100	บาท
(12) สมุดคู่มือประจำรถตามมาตรา 27	เล่มละ	100	บาท
(13) ใบอนุญาตขรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2505	ฉบับละ	1,000	บาท
(14) ใบอนุญาตขับรถยนต์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. 1949 ซึ่งประเทศไทยได้ภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2505	ฉบับละ	500	บาท
(15) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	ฉบับละ	100	บาท
(16) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว	ฉบับละ	50	บาท
(17) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว	ฉบับละ	50	บาท
(18) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล	ฉบับละ	500	บาท
(19) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล	ฉบับละ	250	บาท
(20) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ	ฉบับละ	300	บาท
(21) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ	ฉบับละ	150	บาท
(22) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์	ฉบับละ	250	บาท
(23) ใบอนุญาตขับรถบดถนน	ฉบับละ	250	บาท
(24) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์	ฉบับละ	250	บาท
(25) ใบอนุญาตขับรถนอกจาก (15) ถึง (24)	ฉบับละ	100	บาท
(26) การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ	ฉบับละ	50	บาท
(27) หนังสืออนุญาตตามมาตรา 17 วรรคสอง หรือมาตรา 18	ฉบับละ	50	บาท
(28) ใบแทนใบคู่มือจดทะเบียนรถ	ฉบับละ	50	บาท
(29) ใบแทนใบอนุญาต ครึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาต แต่ไม่เกิน	ฉบับละ	100	บาท
(30) ใบแทนเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปี	ฉบับละ	20	บาท
(31) ใบแทนหนังสืออนุญาต	ฉบับละ	25	บาท
(32) ค่าธรรมเนียมอื่น	ฉบับละ	20	บาท
(33) การรับรองสำเนาของเอกสาร	แผ่นละ	20	บาท
(34) การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตขับรถแต่ละฉบับ			

ให้ไว้ ณ วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2546

นิกร จำนง

(นายนิกร จำนง)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 120 ตอนที่ 73 ก วันที่ 28 กรกฎาคม 2546)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
พ.ศ. 2546

หลักการ
ปรับปรุงกฎกระทรวง (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522

เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ได้ยกเลิกการออกใบอนุญาตขับรถตลอดชีพ และปรับปรุงอายุของใบอนุญาตขับรถทั้งหมด รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ นอกจากนี้ได้กำหนดให้มีอัตราค่าธรรมเนียมการขอใช้หมายเลขทะเบียนรถ และโดยที่มาตรา 5 (17) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ ดังนั้น จึงสมควรปรับปรุงกฎกระทรวง (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการใหม่ตามพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติม และสมควรปรับปรุงรูปแบบของกฎกระทรวงเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบของกฎกระทรวงในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
กำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2548[1]

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 (17) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกความใน (17) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(17) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับละ 50 บาท"

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความใน (22) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(22) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ฉบับละ 250 บาท"

ข้อ 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้แทน (22/1) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546

"(22/1) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ฉบับละ 150 บาท"

ให้ไว้ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2548

ชัยนันท์ เจริญศิริ
(พลเอก ชัยนันท์ เจริญศิริ)
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 43 และมาตรา 46 (1) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลและใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546 เพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตดังกล่าวจึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

[1] ท.ร. 2548/99ก/8/18 ตุลาคม 2548

กฎกระทรวง

กำหนดขนาดความจุของกระบอกสูบของรถจักรยานยนต์ สำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว พ.ศ. 2548[1]

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 46 (1) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 รถจักรยานยนต์สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ ต้องมีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยสิบลูกบาศก์เซนติเมตร

ข้อ 2 ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวและใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวสำหรับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินเก้าสิบลูกบาศก์เซนติเมตรที่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ สามารถใช้ใบอนุญาตดังกล่าวขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ได้ จนกว่าใบอนุญาตนั้นจะสิ้นอายุ

ให้ไว้ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2548

พันนัทท์ เจริญศิริ
(พลตรี พันนัทท์ เจริญศิริ)
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันอุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์ได้เพิ่มขนาดความจุของกระบอกสูบให้สูงขึ้น ประกอบกับมาตรา 46 (1) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์สามารถขับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวงได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

[1] รก. 2548/ตอนพิเศษ/19 ตุลาคม 2548

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548[1]

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 (18) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มาตรา 44 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 มาตรา 44 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และมาตรา 45 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2546

ข้อ 2 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามมาตรา 43 (9) ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด พร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่ายในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้ยื่นใบสำคัญอื่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว พร้อมด้วยภาพถ่าย

(3) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งเดือน

(4) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและขบหลักสูตรการอบรม

[1] รก. 2548/ตอนที่ 119 ตุลาคม 2548

จากกรมการขนส่งทางบกหรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(5) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรงไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

(6) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือใบอนุญาตพิเศษให้ขับรถยนต์หรือตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

(7) ใบอนุญาตขับรถของรถประเภทเดียวกันกับที่ขอรับใบอนุญาตซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

(8) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

ข้อ 3 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 2 (1) (2) (3) และ (5) และใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมิใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

ข้อ 4 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 2 (1) (2) (4) และ (5) พร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(2) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถ และไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อที่น่ารังเกียจตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือสารเสพติดให้โทษ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินระยะหนึ่งเดือน

ข้อ 5 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถบดถนน หรือใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 2 (1) (2) (3) (4) และ (5)

ข้อ 6 ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐานตามข้อ 2 (1) และ (2) พร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าวหรือภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(2) รูปถ่าย ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรงไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมิใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

ข้อ 7 ผู้ใดประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามมาตรา 43 (9) ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) กรณีใบอนุญาตนั้นยังไม่สิ้นอายุ

(ก) ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(ข) รูปถ่ายตามที่กำหนดในข้อ 2 (5)

ในกรณีที่ผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ต้องมิใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร และให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางและใบสำคัญอื่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) กรณีใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุแล้วไม่เกินสามปี

(ก) ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(ข) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ค) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน

(ง) รูปถ่ายตามที่กำหนดในข้อ 2 (5)

(3) กรณีใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุแล้วเกินกว่าสามปี

(ก) ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(ข) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ค) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน

(ง) ใบรับรองแพทย์และรูปถ่ายตามที่กำหนดในข้อ 2 (3) และ (5)

ในกรณีที่ผู้ขอต่อใบอนุญาตตาม (2) และ (3) เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมิใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักรและให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางแทนบัตรประจำตัวประชาชน และใบสำคัญอื่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวแทนสำเนาทะเบียนบ้าน

ข้อ 8 ผู้ใดประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดพร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(2) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(3) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน

(4) รูปถ่ายตามที่กำหนดในข้อ 2 (5)

(5) ใบรับรองแพทย์ตามที่กำหนดในข้อ 4 (2)

ข้อ 9 การยื่นคำขอตามกฎกระทรวงนี้ ให้ยื่นต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา หรือมีถิ่นที่อยู่ ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(1) กรมการขนส่งทางบก สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

(2) สถานที่อื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ 10 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ หรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถต้องผ่านการอบรมและทดสอบตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ดังต่อไปนี้

(1) การอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและมารยาทในการขับรถ

(2) การทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถและความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก

(3) การทดสอบสรรถภาพของร่างกาย ซึ่งอย่างน้อยต้องทำการทดสอบความสามารถของปฏิกิริยาและสายตา

ข้อ 11 ใบอนุญาตขับรถ ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ไว้ ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2548

ชัยนันท์ วรวิญศิริ

(พลเอก ชัยนันท์ เจริญศิริ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 43 และมาตรา 46 (1) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ทำให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามที่กำหนดไว้เดิมไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถเสียใหม่ให้เหมาะสมขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

[1] ราชกิจจานุเบกษา 2548/ฉบับพิเศษ/27/19 ตุลาคม 2548

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ การอบรมและทดสอบ ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2547

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 12 แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2546 ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 กรมการขนส่งทางบก จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ การอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2547

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2547 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2541 ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2541

ข้อ 4 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 5 ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 6 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามระเบียบนี้ หมายถึง คนพิการ ดังต่อไปนี้

(1) คนหูหนวกหรือหูตึง

(2) คนตาพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง

(3) คนพิการที่แขน ขา หรือลำตัว ตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวกท้ายระเบียบนี้

ทั้งนี้ ไม่รวมถึงคนพิการทางสมองหรือบุคคลที่แพทย์วินิจฉัยว่ามีสภาพพิการจนไม่สามารถขับรถได้

ข้อ 7 การยื่นคำขอ หลักฐานประกอบคำขอ และการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามระเบียบนี้ หากไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ 8 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ต้องผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายตามที่กำหนดในระเบียบนี้ ยกเว้นใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศสำหรับรถยนต์ส่วนบุคคลหรือรถจักรยานยนต์

ข้อ 9 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ จะต้องปฏิบัติตนในระหว่างที่เข้ารับการอบรมหรือทดสอบ ดังนี้

(1) ต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย

(2) ต้องเข้าและออกจากห้องอบรมตามเวลา

(3) ไม่ส่งเสียงดัง แสดงกิริยา หรือวาจาเสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าวหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนผู้อื่น

(4) ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้อุปกรณ์หรือสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการอบรมหรือทดสอบชำรุดเสียหาย และหากเกิดความเสียหายด้วยเหตุประการใด ๆ ก็ตาม ให้ชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

(5) ไม่สูบบุหรี่ รับประทานอาหาร หรือดื่มเครื่องดื่ม ดื่มสุรา หรือของมึนเมา หรือยาเสพติดให้โทษ และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท หรือมีอาการมึนเมา

หมวด 2
การอบรม

ข้อ 10 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับคนพิการต้องเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรและชนิดของใบอนุญาตขับรถที่จะขอรับและต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ 11 เมื่อผ่านการอบรมตามข้อ 10 แล้วจะต้องเข้ารับการอบรมหรือรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับหลักการหรือข้อควรปฏิบัติในการขับรถด่านปลอดภัย หรือคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้หรือติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติม เพื่อความปลอดภัยเบื้องต้น ทั้งนี้ เพื่อให้การขับรถมีความปลอดภัยทั้งต่อตนเองและผู้ใช้รถใช้ถนนร่วมกันก่อนรับใบอนุญาตขับรถ

หมวด 3
การทดสอบ

ข้อ 12 การทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถและความรู้ในข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ให้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

(1) ทดสอบสมรรถภาพร่างกาย

(2) ทดสอบข้อเขียน

(3) ทดสอบขับรถ

ข้อ 13 การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ให้เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ คือ

(1) คนหูหนวกหรือหูตึง

ให้ทดสอบโดยการสนทนาตามปกติ หากผู้เข้ารับการทดสอบไม่สามารถได้ยิน หรือไม่สามารถสื่อสารกับนายทะเบียนได้ แม้ว่าจะใช้เครื่องช่วยฟังหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าเป็นคนหูหนวกหรือหูตึง แล้วจึงทำการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ทดสอบข้อเขียน และทดสอบขับรถต่อไป

กรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบได้แจ้งว่าตนมิได้เป็นคนหูหนวกหรือหูตึง ให้นำใบรับรองแพทย์จากแพทย์เฉพาะทางมาแสดงยืนยันได้

(2) คนพิการหรือตาบอดหนึ่งข้าง

ต้องมีใบรับรองจากนักแพทย์ยืนยันว่าตาข้างที่ไม่พิการหรือบอด มีสมรรถภาพดี มีระดับสายตาสั้นกว่าหรือเท่ากับ 6/18 หรือ 20/60 โดยการทดสอบด้วย SNELLEN CHART และมีความกว้างของลานสายตาอย่างน้อย 120 องศา ในแนวนอน และอย่างน้อย 20 องศา ในแนวตั้ง และให้ดำเนินการทดสอบ ดังนี้

(ก) ทดสอบสายตาเลขสี

(ข) ทดสอบสายตาทางกว้างเฉพาะข้างที่ไม่พิการหรือบอด

(ค) ทดสอบปฏิกิริยา

การทดสอบตาม (ก) (ข) และ (ค) ให้เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ทั้งนี้ ให้ยกเว้นการทดสอบสายตาทางลึก

(3) คนพิการที่แขน ขา หรือลำตัว

ให้นายทะเบียนพิจารณาสภาพร่างกายและทำการทดสอบความสามารถของร่างกายในการควบคุมบังคับรถก่อน หากเห็นว่าสามารถควบคุมบังคับรถได้อย่างปลอดภัย จึงทำการทดสอบสมรรถภาพร่างกายตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ต่อไป

ข้อ 14 การทดสอบข้อเขียนและทดสอบขับรถ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ 15 หลักเกณฑ์ วิธีการ และการวินิจฉัยผลการทดสอบ หรือยกเว้นการทดสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ข้อ 16 การทดสอบคนหูหนวกหรือหูตึงที่ไม่สามารถสื่อสารทางวาจาและอ่านหนังสือไม่ได้ให้ผู้เข้ารับการทดสอบจัดหาล่ามภาษามือเพื่อช่วยให้สามารถดำเนินการทดสอบได้และในการทดสอบข้อเขียนให้อ่านแปลข้อสอบแล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบโดยการทำเครื่องหมายลงในกระดาษคำตอบด้วยตนเอง และให้ผู้ทำการทดสอบบันทึกในกระดาษคำตอบว่า "สอบโดยใช้ล่ามภาษามือ" พร้อมทั้งลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐาน

หมวด 4
การอนุญาตและข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาต

ข้อ 17 ชนิดของใบอนุญาตที่ออกให้สำหรับคนพิการตามระเบียบนี้ คือ

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ชนิดชั่วคราว

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ชนิดส่วนบุคคล

ข้อ 18 การต่ออายุใบอนุญาตขับรถสำหรับคนพิการทุกครั้ง ต้องเข้ารับการอบรมและทดสอบตามที่กำหนดไว้ในข้อ 11 และข้อ 13 (1) (2) (3) แล้วแต่กรณี

ข้อ 19 ข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาต

(1) คนพิการทุกลักษณะซึ่งได้รับใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวหรือชนิดส่วนบุคคลต้องติดเครื่องหมายตราสัญลักษณ์สำหรับคนพิการที่ตัวรถที่ขับด้วย

แบบ ขนาด และตำแหน่งที่ติดเครื่องหมายตราสัญลักษณ์สำหรับคนพิการ ให้เป็นไปตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดแบบท้ายระเบียบนี้

(2) คนหูหนวกหรือหูตึง หรือบุคคลคาพิการหรือคนอดหนึ่งข้างต้องขับรถคันที่มีกระจกมองข้างทั้งที่ด้านซ้ายและด้านขวาของตัวรถ หรือรถคันที่มีระบบหรืออุปกรณ์ที่ช่วยในการมองเห็น เพื่อช่วยในการมองสภาพการจราจรด้านท้ายและด้านข้าง นอกจากกระจกมองหลังภายในตัวรถด้วย

(3) คนพิการหรือคนอดหนึ่งข้างที่มีปัญหาการมองเห็นและจำเป็นต้องใส่แว่นตาหรือเลนส์สัมผัสขณะเข้ารับการทดสอบการมองเห็นตามข้อ 13 (2) จึงสามารถผ่านการทดสอบ ให้กำหนดข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตขับรถด้วยว่าต้องใส่แว่นตาหรือเลนส์สัมผัสขณะขับรถ

(4) ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถได้ดัดแปลงรถที่ใช้ให้มีความเหมาะสมกับสภาพร่างกายของตนเอง รถนั้นต้องเป็นรถที่ได้จดทะเบียนผ่านการตรวจสภาพจากนายทะเบียนตามกฎหมายแล้วจึงอนุญาตให้ยื่นคำขอได้ และให้มีข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาต คือ ต้องขับเฉพาะรถคันที่ดัดแปลงนั้นหรือในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าคนพิการนั้นจำเป็นต้องใช้ขับรถเฉพาะรถบางลักษณะเท่านั้น เช่น ขับเฉพาะรถเกียร์อัตโนมัติ หรือพวงมาลัยทรงเวลล์ เป็นต้น ให้กำหนดข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตไว้ด้วย

ข้อ 20 ให้นายทะเบียนบันทึกลักษณะความพิการของผู้ขอและข้อจำกัดการใช้ใบอนุญาตขับรถไว้ด้วย โดยให้บันทึกไว้ด้านหลังต้นขั้วใบอนุญาตขับรถ ส่วนในใบอนุญาตขับรถให้บันทึกเฉพาะข้อจำกัดในการใช้ใบอนุญาตขับรถ โดยด้านหน้าใบอนุญาตขับรถให้ทำเครื่องหมายดอกจันทน์ (*) ต่อจากชนิดใบอนุญาตขับรถ และบันทึกข้อจำกัดการใช้ที่ด้านหลังใบอนุญาตขับรถ

ประกาศ ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2547

ปิยะพันธ์ ธัมปาฐุต
(นายปิยะพันธ์ ธัมปาฐุต)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ภาคผนวก
ข้อกำหนดรายละเอียดความพิการ
การออกใบอนุญาตขับรถให้กับคนพิการแขน ขา ลำตัวให้ออกให้ผู้พิการที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

ตัวช่วยที่พิการ	ลักษณะ	ลักษณะของรถที่เหมาะสม	ข้อบังคับการใช้
1. แขนและมือ	1. แขนขาดทั้ง 2 ข้าง ตั้งแต่ได้ข้อศอกหรือใช้งานไม่ได้ 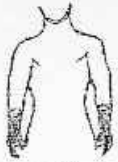	รถยนต์เกียร์อัตโนมัติหรือรถที่ดัดแปลงให้เหมาะสมกับร่างกาย	1. ใช้เท้า (มือ) เทียม และต้องเป็นเท้า (มือ) ที่มีประสิทธิภาพสำหรับการขับรถ 2. ใช้อุปกรณ์เสริมที่ตัวรถสำหรับการทำงานของมือ
	2. แขนขาดหนึ่งข้าง ขาดตรงบริเวณระหว่างหัวไหล่กับข้อศอกหรือการพิการหรือต้อสมรรถนะ ซึ่งมีผลทำนองเดียวกันการที่แขนขาดในบริเวณข้างต้น	1. รถยนต์เกียร์อัตโนมัติหรือรถที่ดัดแปลงให้เหมาะสมกับร่างกาย 2. รถจักรยานยนต์ต้องมี 3 ล้อ หรือ 4 ล้อ	1. ใช้เท้า (มือ) เทียมที่มีประสิทธิภาพสำหรับการขับรถ 2. ใช้อุปกรณ์ช่วยจับที่มือ 3. ใช้อุปกรณ์เสริมที่ตัวรถสำหรับการทำงานของมือ
	3. แขนขาดหนึ่งข้างบริเวณต่ำกว่าข้อศอกหรือการพิการหรือต้อสมรรถนะ ซึ่งมีทำนองเดียวกันการที่แขนขาดในบริเวณข้างต้น	1. รถยนต์ที่ใช้เกียร์อัตโนมัติ 2. รถจักรยานยนต์	1. ใช้เท้าเทียม 2. ใช้อุปกรณ์สำหรับเสริมการทำงานของมือ

ความพิการ	ลักษณะ	ลักษณะของรถที่เหมาะสม	ข้อบังคับการใช้
2. มือ	1. นิ้วมือขาดทุกนิ้วทั้ง 2 ข้าง หรือใช้งานไม่ได้	รถเก้าอี้ล้อไฟฟ้าดัดแปลงให้เหมาะสมกับความพิการ พวงมาลัยพาวเวอร์	1. มีอุปกรณ์เสริมช่วยการจับพวงมาลัยหรือการบังคับรถที่มือ 2. ใช้มือเทียมที่มีประสิทธิภาพ
	2. นิ้วมือขาดทั้งหมดพร้อมเดือง หรือใช้การไม่ได้	รถเก้าอี้ล้อไฟฟ้าที่ พวงมาลัยพาวเวอร์หรือรถดัดแปลงพิเศษให้เหมาะสมกับสภาพร่างกาย	1. มีอุปกรณ์เสริมช่วยการจับพวงมาลัยหรือการบังคับรถที่มือ 2. ใช้มือเทียมที่มีประสิทธิภาพ
	3. นิ้วมือขาดมากกว่า 2 นิ้ว ข้างเดียวหรือ 2 ข้าง นิ้วใดก็ได้ ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือ หรือการพิการหรือด้อยสมรรถนะของการใช้มือ ซึ่งมีผลทำนองเดียวกับการที่นิ้วขาดตามข้อ 1	รถเก้าอี้ธรรมดาหรือเก้าอี้ล้อไฟฟ้า	กรณีมีปัญหาให้นาดทะเบียนทดสอบว่าสามารถใช้มือควบคุมพวงมาลัยได้อย่างปลอดภัยหรือไม่ หากเห็นว่าปลอดภัยจึงออกใบอนุญาตให้
	4. นิ้วมือขาด 1 นิ้ว ข้างใดข้างหนึ่งหรือทั้ง 2 ข้าง นิ้วใดก็ได้	รถเก้าอี้ธรรมดาหรือเก้าอี้ล้อไฟฟ้า	

ความพิการ	ลักษณะ	ลักษณะของรถที่เหมาะสม	ข้อบังคับการใช้
3. ขา	1. ขาขาดทั้งสองข้างตั้งแต่เหนือหัวเข่าหรือใช้งานไม่ได้	1. รถที่ใช้การบังคับเบรกและคันเร่งด้วยมือ 2. รถจักรยานยนต์ล้อปี 3 ล้อ หรือ 4 ล้อ	ใช้ขาเทียมที่มีประสิทธิภาพในการขับรถ
	2. ขาขาดทั้งสองข้างตั้งแต่ใต้หัวเข่าหรือใช้งานไม่ได้	รถที่ใช้เก้าอี้ล้อไฟฟ้าด้วยมือตามสภาพของร่างกายหรือความชำนาญในการขับรถ	1. ใช้ขาเทียม 2. ใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับขา
	3. ขาขาดหนึ่งข้างเหนือหัวเข่าหรือใช้งานไม่ได้	1. รถยนต์ที่ใช้เก้าอี้ล้อไฟฟ้า 2. รถจักรยานยนต์ล้อปี 3 ล้อ หรือ 4 ล้อ	ใช้ขาเทียมหากผู้ขับรถสามารถรักษาสมดุลของร่างกายได้ตามสภาพของร่างกาย สภาพของขาเทียมไม่จำเป็น
	4. ขาขาดหนึ่งข้างใต้หัวเข่าหรือใช้งานไม่ได้	รถยนต์เก้าอี้ล้อไฟฟ้าใช้ได้ตามเงื่อนไขทางด้านร่างกายหรือทักษะการขับขี่	1. ใช้ขาเทียม 2. ใช้อุปกรณ์ช่วยเสริมตามขา

อวัยวะที่พิการ	ลักษณะ	ลักษณะของรถที่เหมาะสม	ข้อบังคับการใช้
4. พิการทางร่างกาย (ลำตัวหรือความสูง)	สูงต่ำกว่า 140 เซนติเมตร	รถดัดแปลงหรือเสริมอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับสภาพร่างกาย ให้สามารถขับรถได้อย่างปลอดภัย	

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถทั่วไป
พ.ศ. 2548

เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน กรมการขนส่งทางบก จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถทั่วไป พ.ศ. 2548"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม 2548 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถต่างภูมิลำเนา พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2546

(2) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถต่างภูมิลำเนา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2547

(3) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถต่างภูมิลำเนา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2547

(4) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถต่างภูมิลำเนา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 20 เมษายน 2548

ข้อ 4 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้ว ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 5 ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบกรักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ 6 ในระเบียบนี้ สำนักงาน หมายความว่า ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี

ข้อ 7 ผู้ที่ประสงค์จะยื่นคำขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถกับสำนักงานนอกเขตพื้นที่ตามสำเนาทะเบียนบ้าน ให้ยื่น ณ ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่งทั่วประเทศ

ข้อ 8 การดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตตามระเบียบนี้ ให้ดำเนินการได้ ดังนี้

(1) การออกใบอนุญาต

(2) การต่ออายุใบอนุญาต

(3) การเปลี่ยนชนิดหรือเปลี่ยนประเภทใบอนุญาต

(4) การแก้ไขรายการในใบอนุญาต

(5) การออกใบแทนใบอนุญาต

ยกเว้นใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลออดซีซ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ออดซีซ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลออดซีซ ใบอนุญาตขับรถบดถนน และใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ (3 ปี) ให้ดำเนินการได้เฉพาะตาม (4) และ (5)"

ข้อ 9 ประเภทใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถ ดังต่อไปนี้ ให้สามารถดำเนินการตามระเบียบนี้ได้

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(3) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลออดซีซ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ออดซีซ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลออดซีซ

(4) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ

(5) ใบอนุญาตขับรถบดถนน รถแทรกเตอร์ ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามมาตรา 43 (9)

(6) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภทส่วนบุคคล ชนิดที่ 1-4

(7) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ประเภททุกประเภท ชนิดที่ 1-4

(8) ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

(9) ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

(10) ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

ข้อ 10 การยื่นคำขอ หลักฐานประกอบคำขอ และการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถตามระเบียบนี้ หากไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี

ให้ไว้ ณ วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2548

ปิยะพันธ์ จันปาสุด

(นายปิยะพันธ์ จันปาสุด)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถ
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์เสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 55 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548 และกฎกระทรวงกำหนดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการออกบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการจัดนาฬิกา และรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2548 ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 กรมการขนส่งทางบกวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2547

(2) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2548

ข้อ 4 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 5 ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบกรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 6 การขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถตามระเบียบนี้ ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด ณ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและการเงิน สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

ข้อ 7 ใบอนุญาตขับรถ มีดังนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถชั่วคราว ได้แก่

(ก) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

(ข) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว

(ค) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล

(3) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ

(4) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(5) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ

(6) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(7) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(8) ใบอนุญาตขับรถบดถนน

(9) ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์

(10) ใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นนอกจาก (1) ถึง (9)

(11) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

หมวด 2
การขอรับใบอนุญาตขับรถ

ข้อ 8 การขอรับใบอนุญาตขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอในแต่ละกรณี ดังนี้

(1) การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น ตามข้อ 7 (10)

(ก) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ข) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้ยื่นใบสำคัญอื่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมด้วยภาพถ่าย หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งปี

(ค) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าผู้ขอไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถและไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งเดือน

(4) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(ข) รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

(ง) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือใบอนุญาตพิเศษให้ขับรถยนต์ทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

(จ) ใบอนุญาตขับรถของรถประเภทเดียวกันกับที่ขอรับใบอนุญาตซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

ในกรณีใบอนุญาตขับรถมิได้มีข้อความเป็นภาษาอังกฤษให้สถานทูตแห่งประเทศของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถแปลหรือจัดทำเอกสารรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ภาษาใดภาษาหนึ่งหรือทั้งสองภาษารวมกัน

(ฉ) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ (ถ้ามี) พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(ก) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ก) (ข) (ค) และ (ฉ)

ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมีใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การแล่นเรือ หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

(ข) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(3) การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(ก) บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ข) ภาพถ่ายหรือสำเนาทะเบียนบ้าน

(ค) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ง) และ (จ)

(4) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ได้รับมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(ก) ใบรับรองแพทย์แสดงว่าไม่มีโรคประจำตัวอันอาจเป็นอันตรายขณะขับรถและไม่เป็นผู้มีโรคติดต่อที่น่ารังเกียจตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่เป็นผู้ติดสุราอย่างเรื้อรังหรือยาเสพติดให้โทษ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ซึ่งมีอายุใช้ได้ตามที่แพทย์ผู้รับรองกำหนด แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งเดือน

(4) การขอรับใบอนุญาตขับรถบดถนน หรือใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ ให้ใช้หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ)

ข้อ 9 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 8 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

กรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะหรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานให้สำนักงานขนส่งจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

(2) ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและการทดสอบตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป

(3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ ถ้าปรากฏว่าผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถไม่ชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวภายในหนึ่งปี นับแต่วันยื่นคำขอให้ผู้ขอยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถนั้น พร้อมแจกสารหลักฐานใหม่

(4) กรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้จัดทำหนังสือตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(ก) ในกรณีผู้ขอเป็นบุคคลทั่วไป ให้ทำหนังสือตรวจสอบความประพฤติหรือประวัติอาชญากรไปยังกองพระเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(ข) ในกรณีผู้ขอเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ให้มอบแบบพิมพ์หนังสือรับรองความประพฤติ ให้ผู้ขอนำไปให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ขอรับใบอนุญาต ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่ารับรองความประพฤติแทนการมีหนังสือขอตรวจสอบความประพฤติหรือประวัติอาชญากรตาม (ก)

เมื่อได้รับผลการตรวจสอบในกรณีตาม (ก) หรือ (ข) แล้วปรากฏว่า ไม่ขาดคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามในการขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ จึงจัดเก็บค่าธรรมเนียม

(5) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถ

(6) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

หมวด 3

การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ข้อ 10 การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ณ สถานที่ ดังนี้

(1) สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ หรือ

(2) สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

กรณียื่นคำขอ ณ สถานที่ตาม (2) ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานให้สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ

สำหรับการยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดให้ออกใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้สำนักงานขนส่งจังหวัดนั้นดำเนินการออกใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีได้ และในกรณีที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาในเขตจังหวัดดังกล่าว ให้สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาส่งคำขอให้สำนักงานขนส่งจังหวัดนั้นออกใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ข้อ 11 การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ก) และ (ข)

ในกรณีผู้ขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต้องมิใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลออลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ออลอดชีพ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว หรือภาพถ่าย แล้วแต่กรณี

(3) รูปถ่าย ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา มีกายของศาสนาหรืออัธยาศัยของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

ข้อ 12 กรณีที่สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดให้สามารถออกใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีได้รับคำขอตามข้อ 11 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐาน เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(2) ให้กำหนดประเภทของรถที่อนุญาตให้ขับได้ ดังนี้

(ก) ผู้ที่นำใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ออลอดชีพ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะมาเป็นหลักฐานให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท ก.

(ข) ผู้ที่นำใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลออลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกประเภทส่วนบุคคล หรือประเภททุกประเภท ชนิดที่หนึ่ง ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท ข.

(ค) ผู้ที่นำใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทส่วนบุคคล หรือประเภททุกประเภท ชนิดที่สอง ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท ข. ค. และ ง.

(ง) ผู้ที่นำใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกในประเภทส่วนบุคคล หรือประเภททุกประเภท ชนิดที่สาม หรือชนิดที่สี่ ให้กำหนดประเภทรถในใบอนุญาตประเภท ข. ค. ง. และ จ.

(3) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(4) จ่ายใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

ข้อ 13 กรณีที่สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ณ วันสำนักงานตามข้อ 12 รับคำขอตามข้อ 11 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐานและตรวจสอบความถูกต้องของใบอนุญาตขับรถที่นำมาใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอ เมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ผู้ขอกรอกคำขอใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีกลับทางไปรษณีย์รับประกันด้วย

(2) ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียม ดังนี้

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้จัดเก็บเป็นตั๋วแลกเงินหรือตราฟท์ที่ออกโดยธนาคาร ซึ่งสั่งจ่ายในนามของหัวหน้าฝ่ายการเงิน หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดตามข้อ 10 วรรคสอง แล้วแต่กรณี

(ข) ค่าใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือส่งหลักฐานต่าง ๆ คืน ในกรณีที่ไม่สามารถออกใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีให้ได้ ทางไปรษณีย์รับประกัน

(3) ลงรับเรื่องในทะเบียนลงรับ และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องลงลายมือชื่อในคำขอ พร้อมทั้งออกใบตอบรับคำขอซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบลงลายมือชื่อแล้วให้แก่ผู้ยื่นคำขอเก็บไว้เป็นหลักฐาน

(4) จัดทำบันทึกส่งคำขอ พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ตั๋วแลกเงินหรือตราฟท์ที่ออกโดยธนาคารเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถ และค่าใช้บริการจัดส่งใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีไปยังสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดตามข้อ 10 วรรคสอง แล้วแต่กรณี ภายในวันทำการถัดไป ทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ข้อ 14 เมื่อสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดตามข้อ 10 วรรคสอง แล้วแต่กรณี ได้รับเอกสารตามข้อ 13 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอและบันทึกรับเรื่องในทะเบียนลงรับ หากถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป กรณีไม่ถูกต้อง ให้จัดส่งค่าธรรมเนียมพร้อมหลักฐานคืนแก่ผู้ยื่นคำขอในวันทำการถัดไปตามที่อยู่ที่ระบุในคำขอทางไปรษณีย์รับประกัน พร้อมแจ้งเหตุผลที่ไม่อาจออกใบอนุญาตขับรถให้ทราบด้วย

(2) ออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(3) ให้ปฏิบัติตามข้อ 12 (2)

(4) ส่งตั๋วแลกเงินหรือตราฟท์ที่ออกโดยธนาคารเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีไปยังฝ่ายการเงิน กองคลัง หรืองานบริหารทั่วไปของสำนักงานขนส่งจังหวัด แล้วแต่กรณี ภายในวันนั้น

(5) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(6) จัดส่งใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีให้กับผู้ยื่นคำขอตามที่อยู่ที่ระบุในคำขอ ทางไปรษณีย์รับประกัน

หมวด 4
การต่ออายุใบอนุญาตขับรถ

ข้อ 15 การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ ให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่เกินสามเดือน พร้อมหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามข้อ 7 (10)

(ก) กรณีใบอนุญาตนั้นยังไม่สิ้นอายุ หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ข) และใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(ข) กรณีใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุแล้วไม่เกินสามปี หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ข) และข้อ 8 (3) (ก) และ (ข) และใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

(ค) กรณีใบอนุญาตขับรถสิ้นอายุแล้วเกินสามปี หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ค) และ (ข) และข้อ 8 (3) (ก) และ (ข) และใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน

ในกรณีที่ผู้ขอต่อใบอนุญาตตาม (ก) (ข) และ (ค) เป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ต้องมิใช่เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร และให้ยื่นใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหนังสือเดินทางหรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง (PASSPORT) แทนบัตรประจำตัวประชาชน และใบสำคัญอื่นที่ผู้คนตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว (WORK PERMIT) ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือหลักฐานแสดงที่พักอาศัยในราชอาณาจักรที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศออกให้ แต่ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งปี แทนสำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมด้วยภาพถ่าย

(2) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ข) และข้อ 8 (3) (ก) (ข) และ (ง) และใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

ข้อ 16 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 15 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐาน ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

กรณีการขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานไปยังสำนักงานขนส่งจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

(2) ตรวจสอบหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและการทดสอบตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยจราจรบก เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป

(3) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ และค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

กรณีการต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ให้จัดทำหนังสือตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามก่อนจัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ และค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ โดยให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ 9 (4) วรรคหนึ่งและวรรคสอง

(4) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถ

(5) จ่ายใบอนุญาตขับรถ

หมวด 5
การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ

ข้อ 17 การแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ ให้ดำเนินการในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถ ขอแก้ไขหรือเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล คำนำหน้าชื่อ อศ วัน เดือน ปีเกิด ภูมิลำเนา หรืออื่นที่อยู่และประสงค์จะขอแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาตขับรถ

ข้อ 18 การขอแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(2) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ก) และ (ข)

(3) สำเนาหรือภาพถ่ายหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง

กรณีการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถออนต์สามล้อสาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถออนต์สามล้อสาธารณะให้แนบบัตรประจำตัวคนขับรถเดิมหรือใบแทนพร้อมรูปถ่ายขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตนและถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน สำหรับติดบัตรประจำตัวคนขับรถที่ต้องออกให้ใหม่ได้

(4) กรณีขอดำเนินการภายหลังได้รับใบอนุญาตขับรถมาแล้วเกินสามปีให้ยื่นหลักฐานประกอบคำขอเพิ่มเติมตามข้อ 8 (1) (ข)

ข้อ 19 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 18 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐาน เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ และค่าธรรมเนียมอื่น (สำหรับบัตรประจำตัวคนขับรถ)

(2) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถ และหรือบัตรประจำตัวคนขับรถ

(3) จ่ายใบอนุญาตขับรถ และหรือบัตรประจำตัวคนขับรถ

หมวด 6
การขอคืนหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถ

ข้อ 20 การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ให้ยื่นคำขอ ณ สถานที่ ดังนี้

(1) กรณีเป็นการขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทย ให้ยื่น ณ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่ออกใบอนุญาตขับรถ แล้วแต่กรณี

(2) กรณีเป็นการขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาอังกฤษ ให้ยื่น ณ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ

ข้อ 21 การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถเดิมหรือใบแทน

(2) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ข)

(3) หนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทางพร้อมด้วยภาพถ่ายเฉพาะกรณีที่ขอหนังสือรับรองเป็นภาษาอังกฤษ

ข้อ 22 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 21 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐานเมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมอื่น

(2) จัดทำหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถพร้อมสำเนา และให้รวมสำเนาหนังสือรับรองไว้กับเรื่องเดิม

(3) จ่ายหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถ

หมวด 7
การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ

ข้อ 23 การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งระดับพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

กรณีขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถที่ยื่นคำขอ ณ สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้สำนักงานที่รับคำขอจัดส่งคำขอพร้อมหลักฐานให้สำนักงานขนส่งจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ 24 การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถในกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถออนต์สาธารณะหรือใบอนุญาตขับรถออนต์สามล้อสาธารณะ ประสงค์จะใช้ใบอนุญาตขับรถดังกล่าว เพื่อขับรถออนต์สาธารณะรถออนต์บริการธุรกิจ และรถออนต์บริการทัศนาจร

(ก) ใบอนุญาตขับรถออนต์สาธารณะหรือใบอนุญาตขับรถออนต์สามล้อสาธารณะหรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุพร้อมด้วยภาพถ่าย

(ข) รูปถ่ายขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าคลุมใบหน้าหรือผ้าโพกศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตนและถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

(2) การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถในกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกประสงค์จะใช้ใบอนุญาตขับรถดังกล่าว เพื่อขับรถออนต์สาธารณะ รถออนต์บริการธุรกิจ และรถออนต์บริการทัศนาจร

(ก) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบแทนใบอนุญาตขับรถดังกล่าว พร้อมด้วยภาพถ่าย

(ข) หลักฐานตาม (1) (ข) และตามข้อ 8 (3) (ก) (ข)

ข้อ 25 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 24 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐานและหลักฐานแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการต่อไป

(2) จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมอื่น (บัตรประจำตัวคนขับรถ)

(3) จัดทำบัตรประจำตัวคนขับรถ

(4) จ่ายบัตรประจำตัวคนขับรถ

ข้อ 26 บัตรประจำตัวคนขับรถให้มีวันสิ้นอายุตรงกับวันสิ้นอายุของใบอนุญาตขับรถออนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถออนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี

หมวด 8
การออกใบแทนใบอนุญาตขับรถและใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ

ข้อ 27 การขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) กรณีใบอนุญาตขับรถชำรุดหรือลบเลือนในสาระสำคัญ

(ก) ใบอนุญาตขับรถเดิม

(ข) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ข)

(2) กรณีใบอนุญาตขับรถสูญหาย

(ก) ให้บันทึกถ้อยคำผู้ขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถ กรณีใบอนุญาตขับรถสูญหายแนบไว้กับเรื่อง เว้นแต่มีหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจอื่นประกอบคำขอ

(ข) หลักฐานตามข้อ 8 (1) (ข)

(3) กรณีขอต่ออายุภายหลังได้รับใบอนุญาตขับรถนานสี่สิบสามปี ให้ยื่นหลักฐานประกอบคำขอเพิ่มเติมตามข้อ 8 (1) (ก) และ (ข)

ข้อ 28 การขอรับใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ ให้ยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

(1) กรณีบัตรประจำตัวคนขับรถชำรุดหรือลบเลือนในสาระสำคัญ

(ก) บัตรประจำตัวคนขับรถเดิม

(ข) หลักฐานตามข้อ 24 (1) (ข)

(2) กรณีบัตรประจำตัวคนขับรถสูญหาย

(ก) ให้บันทึกถ้อยคำผู้ขอรับใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ กรณีบัตรประจำตัวคนขับรถสูญหายแนบไว้กับเรื่อง เว้นแต่มีหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจอื่นประกอบคำขอ

(ข) หลักฐานตามข้อ 24 (1) (ข)

ข้อ 29 เมื่อได้รับคำขอตามข้อ 27 หรือ 28 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ตรวจสอบหลักฐานเมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอและค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถและหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ

(2) จัดทำต้นขั้วและใบอนุญาตขับรถและหรือบัตรประจำตัวคนขับรถ โดยให้ประทับตราข้อความว่า "ใบแทน" ลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถ หรือบัตรประจำตัวคนขับรถด้วย

(3) จ่ายใบอนุญาตขับรถและหรือบัตรประจำตัวคนขับรถ

ข้อ 30 กรณีที่มีการออกใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถไปแล้วหากปรากฏในภายหลังว่าผู้ขอใบแทนได้รับใบอนุญาตขับรถหรือบัตรประจำตัวคนขับรถที่สูญหายคืน หรือการออกใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้นายทะเบียนมีคำสั่งยกเลิกใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถนั้น

หมวด 9
การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

ข้อ 31 การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถให้กระทำได้ ณ สำนักงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา

ข้อ 32 การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถให้ดำเนินการในกรณีที่พบว่าผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถจาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดไว้สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถประเภทนั้น

ข้อ 33 เมื่อนายทะเบียนตรวจพบว่าผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 32 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้สำนักงานที่ตรวจพบดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถทันที

(2) จัดทำคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถนำส่งนายทะเบียนลงนาม

(3) ให้ผู้ถูกเพิกถอนลงนามรับทราบคำสั่งเพิกถอน เว้นแต่ผู้ถูกเพิกถอนไม่สามารถลงนามรับทราบได้ ให้มีหนังสือแจ้งคำสั่งการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถไปยังผู้ถูกเพิกถอนภายในเจ็ดวันนับแต่วันออกคำสั่ง และกำหนดระยะเวลาการสูญหรณ์คำสั่ง ภายใน 15 วัน นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งการเพิกถอนไว้ในหนังสือแจ้งคำสั่งการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถดังกล่าวด้วย

(4) ให้ทุกสำนักงานจัดพิมพ์รายงานการออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถรวมทั่วประเทศทุกสิ้นวัน

(5) ให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถบันทึกคำสั่งเพิกถอนลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถที่ถูกเพิกถอน

หมวด 10
ค่าธรรมเนียม

ข้อ 34 ให้จัดเก็บเงินค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงออกตามความในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์สำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ ดังนี้

(1) การขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

(2) การขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมอื่น 20 บาท

(3) การขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถ โดยใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมชำรุดหรือสูญหายหรือไม่ก็ตาม

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

(ค) ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ (ถ้ามี) 50 บาท

(4) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ โดยใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมชำรุดหรือสูญหายหรือไม่ทั่วไป

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

(ค) ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ (ถ้ามี) 50 บาท

(5) การขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถหรือใบแทนบัตรประจำตัวคนขับรถ

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถตามชนิดของใบอนุญาตขับรถ

(ค) ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ (ถ้ามี) 50 บาท

(ง) ค่าธรรมเนียมอื่น (บัตรประจำตัวคนขับรถ) (ถ้ามี) 20 บาท

(6) การขอแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถ (ถ้ามี) 50 บาท

(ค) ค่าธรรมเนียมอื่น (บัตรประจำตัวคนขับรถ) (ถ้ามี) 20 บาท

(7) การขอหนังสือรับรองใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่าธรรมเนียมอื่น 20 บาท

(8) การขอรับรองสำเนาเอกสาร

(ก) ค่าธรรมเนียมคำขอ 5 บาท

(ข) ค่ารับรองสำเนาเอกสารแผ่นละ 20 บาท

ข้อ 35 การยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถ มีดังต่อไปนี้

(1) ผู้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถทุกชนิด คือ บุคคลในคณะผู้แทนทางการทูตหรือองค์การระหว่างประเทศโดยมีหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) ผู้ได้รับการยกเว้นเฉพาะค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขับรถและค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถ คือ

(ก) ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการชั้นที่ 1

(ข) ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการชั้นที่ 2

(ค) ผู้ถือบัตรครอบครัวของทหารผ่านศึกผู้ถือบัตรชั้นที่ 1

(ง) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญกล้าหาญ

(จ) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญศิลปาภรณ์วีรชนชั้นที่ 1

(ฉ) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญจักรภูมิ

หมวด 11
บทสุดท้าย

ข้อ 36 การขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถองค์ส่วนบุคคลอดชีพ ใบอนุญาตขับรถองค์สามล้อส่วนบุคคลอดชีพ หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานองค์คลอดชีพ ให้กระทำได้เฉพาะกรณีการขอแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถและการขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถเท่านั้น และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด 10 แล้วแต่กรณี

ข้อ 37 ผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถสามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมายื่นคำขอดำเนินการแทนตนเองได้ในกรณีดังนี้

(1) การขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(2) การขอหนังสือรับรองการได้รับใบอนุญาตขับรถเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ

(3) การขอสำเนาเอกสาร

(4) กรณีอื่นตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ทั้งนี้ จะต้องมีหนังสือมอบอำนาจและภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบและผู้รับมอบอำนาจเป็นหลักฐานประกอบคำขอด้วย

ข้อ 38 ใบอนุญาตขับรถจักรยานองค์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ออกให้ผู้ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ ให้ประทับข้อความ "110 ซี.ซี." ในช่องจำกัดการใช้ด้านหลังใบอนุญาตขับรถและต้นขั้วใบอนุญาตขับรถด้วยหมึกสีแดง

ข้อ 39 การประทับรอยตรากรมการขนส่งทางบกและการประทับข้อความ "ใบแทน" หรือรอยตราอื่น วัน เดือน ปี ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้ประทับรอยตรากรมการขนส่งทางบกและข้อความ "ใบแทน" โดยใช้สีแดง

(2) ให้ประทับรอยตราชื่อตัว-ชื่อสกุล และตำแหน่งของนายทะเบียน โดยใช้สีน้ำเงินหรือสีม่วง

ข้อ 40 การรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำวันให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ออกรายงานการดำเนินการต้นใบอนุญาตขับรถทุกสิ้นวัน

(2) ตรวจสอบต้นขั้วใบอนุญาตขับรถกับรายงานตาม (1)

(3) จัดเก็บรายงาน ต้นขั้วใบอนุญาตขับรถ และเรื่องเดิม

ประกาศ ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
พ.ศ. 2549

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 10 แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถและการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548 และข้อ 12 แห่งกฎกระทรวงกำหนดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการพัศนาจร และรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2548 ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 กรมการขนส่งทางบกจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2547

(2) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548

ข้อ 4 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 5 ให้รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 6 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ต้องผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถ มารยาทในการขับรถ และการทดสอบความสามารถในการขับรถ และความรู้ในข้อควรปฏิบัติหรือข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ตามที่กำหนดในระเบียบนี้

สำหรับผู้ที่มีหนังสือรับรองแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกจากโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง ให้ถือว่าผ่านการศึกษาอบรมและทดสอบตามระเบียบนี้

ข้อ 7 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ จะต้องปฏิบัติตนในระหว่างที่เข้ารับการอบรมดังนี้

(1) ต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย

(2) ต้องเข้าและออกจากห้องอบรมตามเวลาที่กำหนด

(3) ไม่ส่งเสียงดังหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนผู้อื่นในขณะอบรม

(4) ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ห้องอบรม อุปกรณ์หรือสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการอบรม ชำรุดเสียหาย และหากเกิดความเสียหายด้วยเหตุประการใด ๆ ให้ชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

(5) ต้องแสดงกิริยาวาจาสุภาพเรียบร้อย ให้เกียรติและเคารพ ไม่ชูคอนสือสี คุหมิ่น ก้าวร้าว หรือรบกวนผู้อบรม

(6) ในขณะอบรมต้องไม่สูบบุหรี่ รับประทานอาหาร ดื่มเครื่องดื่ม ดื่มสุราหรือของมึนเมา หรือยาเสพติด ให้โทษและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทหรือมีอาการมึนเมา

หมวด 2
การอบรม

ข้อ 8 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ และใบอนุญาตขับรถใช้งานเกษตรกรรม หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่นตามมาตรา 43 (9) ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยทางหลวง และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก) (2) การขับรถอย่างปลอดภัย (3) มารยาทในการขับรถ	2

ข้อ 9 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่เคยได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรวิชาจิตสำนึกและการขับรถให้ปลอดภัยเป็นเวลา 1 ชั่วโมง

ข้อ 10 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) กฎหมาย ระเบียบ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการขับรถยนต์สาธารณะหรือรถยนต์สามล้อสาธารณะ (2) มารยาทสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ (3) กฎหมายจราจรที่ควรทราบ (4) เทคนิคการขับรถอย่างปลอดภัย	5

ข้อ 11 ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) กฎหมาย ระเบียบ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ (2) หน้าที่ความรับผิดชอบและมารยาทของผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ (3) สถานที่และเส้นทางภายในจังหวัด	3

ข้อ 12 ผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถ เพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางการเดินรถและสถานที่สำคัญในจังหวัด (2) ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ	2

กรณีที่ผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรวิชากฎหมาย ระเบียบ และประกาศของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการขับรถยนต์สาธารณะหรือรถยนต์สามล้อสาธารณะเพิ่มเติมอีก 1 ชั่วโมง

ข้อ 13 ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (เมื่อครบกำหนด) ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) การขับรถอย่างปลอดภัย หรือ (2) มารยาทในการขับรถ	1

ข้อ 14 ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตร ดังนี้

วิชา	ระยะเวลาอบรม (ชั่วโมง)
(1) การขับรถอย่างปลอดภัย หรือ (2) มารยาทในการขับรถ หรือ (3) สถานที่ท่องเที่ยว เส้นทางการเดินรถและสถานที่สำคัญในจังหวัด หรือภาษาอังกฤษสำหรับผู้ขับรถสาธารณะ	1

ข้อ 15 ผู้ขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถซึ่งมีหลักฐานดังที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1 ถือว่าได้ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและมารยาทในการขับรถตามระเบียบนี้แล้ว โดยให้จัดทำหลักฐานการรับรองโดยใช้ข้อความว่า "รับรองว่าผ่านการอบรมและทดสอบหลักสูตรการอบรมแล้ว" และให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบลงนามกำกับไว้

หมวด 3
การทดสอบ

ข้อ 16 การทดสอบ หมายความว่า การทดสอบความสามารถในการขับรถ ความรู้ในข้อควรปฏิบัติหรือข้อบังคับการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับรถสาธารณะ และการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ซึ่งได้แก่

(1) การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย

(2) การทดสอบข้อเขียน

(3) การทดสอบขับรถ

ข้อ 17 ผู้ขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถดังต่อไปนี้ ต้องผ่านการทดสอบตามข้อ 16

(1) การขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ทุกชนิด ยกเว้นใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

(2) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถทุกชนิด

ส่วนที่ 1
การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย

ข้อ 18 การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ให้ทำการทดสอบปฏิกิริยาและการทดสอบสายตา

ข้อ 19 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบปฏิกิริยาทำการทดสอบความสามารถในการใช้เบรกสำรวม 3 ครั้ง หากสามารถเหยียบเบรกได้ในระยะเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.75 วินาที สองในสามครั้ง ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

ข้อ 20 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบสายตาดำเนินการ ดังนี้

(1) ทดสอบสายตาทางกว้าง ถ้าสามารถมองเห็นทั้งด้านซ้ายและด้านขวาเป็นมุมกว้างร้อยละ 75 องศา สองในสามครั้ง ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(2) ทดสอบสายตาทางลึก ให้ทดสอบการมองเห็นในระยะ 2.50-3.50 เมตร รวม 3 ครั้ง หากผลการทดสอบห่างจุดที่กำหนดไม่เกินกว่า 1 นิ้ว สองในสามครั้ง ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(3) ทดสอบสายตาบอดสี ให้ดูสีเขียว สีแดง และสีเหลืองจากเครื่องทดสอบหรือแผ่นภาพทดสอบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดหรือเห็นชอบ โดยอยู่ห่างจากแผ่นภาพทดสอบในระดับสายตาระยะไม่น้อยกว่า 3 เมตร แล้วอ่านสีตามที่เข็มนาฬิกาที่กำหนดสีละ 3 ครั้ง หากอ่านได้ถูกต้องสองในสามครั้ง ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

ข้อ 21 ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายแล้วไม่ผ่านการทดสอบ ให้มีสิทธิทดสอบแก้ตัวเฉพาะส่วนที่ทดสอบไม่ผ่านได้อีกหนึ่งครั้งในวันนั้น หากยังไม่ผ่านการทดสอบนั้นอีก ให้มาทำการทดสอบแก้ตัวใหม่ในวันทำการถัดไปนับแต่วันที่สอบไม่ผ่านแต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันอื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวได้เป็นการเฉพาะราย แล้วแต่กรณี และหากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

ส่วนที่ 2
การทดสอบข้อเขียน

ข้อ 22 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) ลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในทะเบียนคุมผู้เข้ารับการทดสอบ

(2) ทดสอบความรู้ในข้อควรปฏิบัติ หรือข้อบังคับการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ตามแบบทดสอบและหลักเกณฑ์ที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด และต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

กรณีการทดสอบเพื่อขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถตามข้อ 12 อาจทดสอบโดยการสัมภาษณ์หรือวิธีอื่นที่นายทะเบียนเห็นสมควร

ข้อ 23 ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนอ่านและเขียนหนังสือไทยไม่ได้ ให้ดำเนินการทดสอบอ่านคำถามให้ฟัง แล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนตอบด้วยปากเปล่าและทำเครื่องหมายลงในกระดาษคำตอบด้วยตนเอง และให้ผู้ดำเนินการทดสอบบันทึกในกระดาษคำตอบว่า "สอบปากเปล่า" พร้อมทั้งลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ 24 ให้คณะกรรมการรีบตรวจคำตอบและประกาศผลการทดสอบให้ทราบโดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนแล้วไม่ผ่านการทดสอบ ให้มีสิทธิทดสอบแก้ตัวได้อีกหนึ่งครั้งในวันนั้น หากยังไม่ผ่านการทดสอบอีก ให้ออกใบนัดมาทำการทดสอบแก้ตัวใหม่ในวันทำการถัดไปนับแต่วันที่สอบไปผ่านแต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวได้เป็นการเฉพาะราย และหากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

ส่วนที่ 3
การทดสอบขับรถ

ข้อ 25 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในทะเบียนคุมผู้เข้ารับการทดสอบขับรถ

ข้อ 26 ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) การทดสอบขับรถยนต์ต้องตามชั้นขนิดภัย เว้นแต่เป็นรถยนต์ที่ไม่ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามที่กฎหมายกำหนด

(2) การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกนิรภัย

ข้อ 27 การทดสอบการขับรถยนต์หรือรถยนต์สามล้อ ให้ใช้ท่าทดสอบ หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผลดังต่อไปนี้

(1) ท่าที่ใช้ในการทดสอบ

ท่าที่ 1 การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า

ท่าที่ 2 การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง

ท่าที่ 3 การขับรถถอยหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านซ้าย

ท่าที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด

ท่าที่ 5 การกลับรถ

ท่าที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก

ท่าที่ 7 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

การทดสอบขับรถให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 และท่าที่ 2 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบอีก 1 ท่า ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบแต่ละแห่ง กระเช้ารถเฮียร์ลิฟต์ในมัติไม่ใช้ท่าที่ 4

(2) หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผล แต่ละท่าให้เป็นไป ดังนี้

ท่าที่ 1 การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า

(ก) ผู้เข้ารับการทดสอบต้องขับรถเดินหน้าตั้งแต่เริ่มขับรถต่อเนื่องไปจนถึงจุดทดสอบที่กำหนดให้หยุดรถ โดยให้หยุดรถได้เพียงครั้งเดียว ณ จุดที่กำหนดให้หยุดเท่านั้น

(ข) ด้านข้างของรถต้องขนานขอบทางและห่างจากขอบทางไม่เกิน 25 เซนติเมตร

(ค) กันชนหน้าหรือล้อหน้าสุด หรือขอบล้อสำหรับรถที่ไม่มีกันชนหน้า ต้องไม่ล้ำเกินจุดหยุดรถขวางทาง และต้องอยู่ห่างจากจุดหยุดรถนั้นไม่เกิน 1 เมตร

(ง) ต้องไม่ขับรถปีนทางเท้าหรือขอบทาง

ท่าที่ 2 การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง ให้เลือกทดสอบแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

แบบที่ 1

(ก) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรถ ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ในแนวตรงขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 10-12 เมตร หลักแต่ละหลักในแถวเดียวกัน มีระยะห่าง 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความกว้างสุดของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีก 0.5 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

(ง) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

แบบที่ 2

(ก) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดดออดช่องเดินรถ ซึ่งมีขนาดความกว้าง 2.5 เมตร ยาว 10-12 เมตร เป็นระยะคงที่ใช้กับรถทุกขนาด

(ข) ล้อรถต้องไม่ทับเส้น หรือไม่ชนหรือเบียดหลัก

(ค) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

(ง) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

ท่าที่ 3 การขับรถออกหลังเข้าจอดและออกจากช่องว่างด้านซ้าย

(ก) ให้ขับรถออกหลังเข้าจอดในช่องว่างด้านซ้าย ซึ่งประกอบด้วยหลักไม่น้อยกว่า 9 หลัก เป็นช่องกว้างเท่ากับความกว้างของรถ ความกระจกมองข้างบวกเพิ่มขึ้นอีก 0.5 เมตร ความยาวของช่องจอดเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 2.5 เมตร

(ข) ตั้งแต่เริ่มเข้าเกียร์ขับรถออกหลังเข้าจอดจนกระทั่งขับออกจากช่องว่างด้านซ้ายต้องเข้าเกียร์หรือเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

(ค) ต้องไม่ชนหรือเบียดหลัก

(ง) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักด้านซ้าย และล้อรถต้องไม่ทับเส้นแบ่งช่องทาง

ท่าที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด (สำหรับรถเกียร์ธรรมดา)

(ก) ให้ขับรถขึ้นเนินหรือสะพานโค้งแล้วหยุดรถบนเชิงลาดของเนินหรือสะพานโค้งนั้น โดยให้กันชนหน้าอยู่ที่จุดหยุดหรือแล้วออกรถขึ้นเนินหรือสะพานโค้งนั้นไปโดยปลอดภัย

(ข) ต้องไม่ขับรถในลักษณะที่อาจเกิดอันตรายหรือเป็นเหตุให้ตัวรถเคลื่อนออกจากจุดที่หยุดเกินกว่า 1 เมตร

(ค) เครื่องดับไม่เกิน 2 ครั้ง

ท่าที่ 5 การกลับรถ

(ก) ให้กลับรถในช่องเดินรถ ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 10-12 เมตร หลักในแต่ละแถวห่างกัน 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความยาวของรถบวกเพิ่มอีก 2 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ตั้งแต่เริ่มขับรถเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถแล้วเสร็จ ต้องเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

ท่าที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถจากจุดเริ่มต้นให้เดินหน้าเข้าไปในช่องจอดที่เป็นมุมฉาก ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งเป็นแนวทดสอบ 2 แถว ขนานกันเป็นช่องเดินรถกว้าง 8 เมตร ยาวประมาณ 10-20 เมตร และหลักอีก 2 แถวที่ตั้งเป็นแนวช่องจอดที่เป็นมุมฉากกับช่องเดินรถที่มีความกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกับกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีกข้างละ 1 เมตร ความยาวเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 1 เมตร

(ข) ต้องไม่ขับรถชนหรือเบียดหลัก

(ค) ให้ขับรถเดินหน้าเข้าช่องจอดได้เพียงครั้งเดียว

(ง) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักทั้งสองด้าน

ท่าที่ 7 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

(ก) การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรไม่น้อยกว่า 8 เครื่องหมาย คือ

1) เครื่องหมายป้ายหยุด
2) เครื่องหมายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามเลี้ยวขวา
3) เครื่องหมายให้เลี้ยวซ้ายหรือให้เลี้ยวขวา
4) เครื่องหมายห้ามหยุดรถ
5) เครื่องหมายห้ามเข้า

และเครื่องหมายอื่น ๆ อีก 3 เครื่องหมาย เช่น เส้นแนวหยุด เส้นให้ทาง เส้นพนอง สำหรับทางแยก ป้ายห้ามจอดรถ ตามสภาพของสนามทดสอบแต่ละแห่ง

(ข) ต้องให้สัญญาณไฟตามจุดต่าง ๆ ได้ถูกต้องทุกแห่ง ดังนี้

1) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวขวา
2) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวซ้าย
3) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะหยุดรถ

ข้อ 28 การทดสอบขับรถเพรกเลอร์ รอบคอนน และรถที่ใช้ในงานเกษตรกรรม ให้ใช้ท่าทดสอบ หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผล ตามท่าที่ 1 และท่าที่ 2 ของข้อ 27

ข้อ 29 การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ ให้ใช้ท่าทดสอบ หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผล ดังต่อไปนี้

(1) ท่าที่ใช้ในการทดสอบ

ท่าที่ 1 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

ท่าที่ 2 การขับรถตรงตัวบนทางแคบ

ท่าที่ 3 การขับรถผ่านทางโค้งรัศมีแคบรูปตัวแอล

ท่าที่ 4 การขับรถผ่านทางโค้งซ้ายและโค้งขวารูปตัวเอส

ท่าที่ 5 การขับรถหลบหลีกสิ่งกีดขวาง

การทดสอบขับรถจักรยานยนต์ให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบอีก 2 ท่า ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบ

(2) หลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผล แต่ละท่าให้เป็นไป ดังนี้

ท่าที่ 1 การขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจร

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถโดยปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรไม่น้อยกว่า 5 เครื่องหมาย ดังนี้

1) เครื่องหมายป้ายหยุด
2) เครื่องหมายห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามเลี้ยวขวา
3) เครื่องหมายให้เลี้ยวซ้ายหรือให้เลี้ยวขวา
4) เครื่องหมายห้ามหยุดรถ
5) เครื่องหมายห้ามเข้า

(ข) ต้องให้สัญญาณไฟตามจุดต่าง ๆ ได้ถูกต้องทุกแห่ง ดังนี้

1) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวขวา
2) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะเลี้ยวซ้าย
3) ให้สัญญาณไฟเมื่อจะหยุดรถ

ท่าที่ 2 การขับรถทรงตัวบนทางแคบ

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบ

1) ขับขี่โดยทรงตัวบนอุปกรณ์ที่ใช้ไม้กระดานกว้าง 30 เซนติเมตร ยาว 15 เมตร หรือใช้คอนกรีตเทเป็นแนวเส้นตรงตามขนาดดังกล่าวให้สูงประมาณ 2-3 เซนติเมตร โดยให้กำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดห่างจากไม้กระดานหรือแนวคอนกรีต 8 เมตร

2) ต้องขับขี่ตาม 1) โดยขับผ่านตลอดตั้งแต่ต้นจนจบใช้เวลาไม่น้อยกว่า 10 วินาที และเริ่มนับเวลาเมื่อล้อหลังขึ้นอยู่บนอุปกรณ์และสิ้นสุดเมื่อล้อหน้าลงจากอุปกรณ์

(ข) ในระหว่างขับต้องปฏิบัติ ดังนี้

1) เท้าต้องไม่หลุดจากที่พักเท้า

2) ล้อต้องไม่ตกหรือสิ้นไถลจากอุปกรณ์

3) ใช้ความเร็วต่างเหมาะสม

4) เครื่องต้องไม่ดับระหว่างทดสอบ

ท่าที่ 3 การขับรถผ่านทางโค้งรัศมีแคบรูปตัวเซดให้ปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถในทางโค้งรัศมีแคบที่ใช้หลัก หรือกรวยหรือใช้คอนกรีตเท เป็นรูปตัวเซด (Z) ที่มีช่องเดินรถกว้าง 2 เมตร กรวยหรือหลักห่างกัน 1.5 เมตร ฐานบนและฐานล่างของตัวเซด (Z) ยาว 5 เมตร ความยาวระหว่างฐานบนและฐานล่างของตัวเซด (Z) ยาว 16 เมตร

(ข) ให้ขับรถช้า ใช้เกียร์ต่ำ และสามารถควบคุมรถขับเลี้ยวขวาและเลี้ยวซ้ายไปได้ตลอดทั้งสิ้นไถลหรือล้ม

(ค) ไม่ชนกรวยหรือหลัก

(ง) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

(จ) ไม่ใช้พื้นแตะพื้น

ท่าที่ 4 การขับรถผ่านทางโค้งซ้ายและโค้งขวารูปตัวเอส

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถผ่านทางโค้งซ้ายและโค้งขวาที่ใช้หลักหรือกรวย หรือใช้คอนกรีตเทเป็นรูปตัวเอส (S) ที่มีช่องทางเดินรถกว้าง 2 เมตร ยาว 17 เมตร กรวยหรือหลักห่างกัน 1 เมตร

(ข) ให้สามารถควบคุมรถผ่านไปได้ตลอดโดยรถไม่เสียหลักสิ้นไถลหรือล้ม

(ค) ไม่ชนกรวยหรือหลัก

(ง) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

(จ) ไม่ใช้พื้นแตะพื้น

ท่าที่ 5 การขับรถหลบหลักสิ่งกีดขวางให้ปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับขี่ด้วยความเร็วที่ 20-30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ขับรถหลบหลักกรวยทางที่ตั้งไว้สำหรับทดสอบไปทางด้านซ้ายและด้านขวาในลักษณะสลับฟันปลา ซึ่งกรวยทางดังกล่าวให้ตั้งบนพื้นที่ที่มีความกว้าง 3.5 เมตร จำนวน 5 หลัก เป็นเส้นตรงบริเวณกึ่งกลางของพื้นที่ที่ใช้ทำการทดสอบ โดยให้กรวยทางแต่ละอันมีระยะห่าง 5 เมตร โดยให้จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดมีระยะห่างจากกรวยทาง จำนวน 8 เมตร

(ข) ในระหว่างขับรถต้องสามารถควบคุมรถได้ดี ไม่เสียหลัก ล้นไถล ไม่เฉี่ยวหรือชนสิ่งกีดขวางหรือขอบทาง

(ค) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับในขณะขับรถ

ข้อ 30 ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถต้องปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อ 27 ข้อ 29 และข้อ 30 แล้วแต่กรณี จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ

ให้คณะกรรมการแจ้งผลการทดสอบขับรถแก่ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ

ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถแล้วไม่ผ่านการทดสอบในท่าใด ให้มีสิทธิทดสอบแก้ตัวเฉพาะท่าที่ไม่ผ่านเมื่อพ้นกำหนดสามวันนับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่านแต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวได้เป็นกรณีเฉพาะราย แล้วแต่กรณี และหากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

ข้อ 31 ผู้ขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถซึ่งมีหลักฐานดังที่ระบุในภาคผนวก 2 ถือว่าได้ผ่านการทดสอบความสามารถในการขับรถและความรู้ในข้อควรปฏิบัติ หรือข้อบังคับการเดินรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายหรือผ่านการทดสอบบางรายการตามที่กำหนดในระเบียบนี้

หมวด 4
คณะกรรมการดำเนินการทดสอบ

ข้อ 32 ให้ผู้ดำรงตำแหน่งสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งจังหวัดพื้นที่ หรือขนส่งจังหวัด หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี แต่งตั้งข้าราชการภายในสำนักงานจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนเป็นคณะกรรมการดำเนินการทดสอบ ดังนี้

(1) คณะกรรมการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ทดสอบข้อเขียนและตรวจข้อสอบ

(2) คณะกรรมการทดสอบขับรถ

ในกรณีที่สำนักงานขนส่งจังหวัดสาขามีเหตุจำเป็น เนื่องจากอัตราทำงานไม่เพียงพอ ให้แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ข้าราชการภายในสำนักงานบุคคลอื่นเป็นผู้ทดสอบได้

ข้อ 33 การบันทึกผลการทดสอบและลงนามในแบบบันทึกผลทดสอบให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย การทดสอบข้อเขียน และการทดสอบขับรถ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการทดสอบและลงนามในแบบบันทึกผลการทดสอบด้วย

(2) การทดสอบขับรถ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายบันทึกผลการทดสอบพร้อมระบุหมายเลขทะเบียนรถที่ใช้ในการทดสอบไว้ในแบบบันทึกผลการทดสอบและลงนามในแบบบันทึกผลการทดสอบทุกท่าด้วย

แบบบันทึกผลการทดสอบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2549

มีชะพันธ์ ชัมปาสุต
(นายมีชะพันธ์ ชัมปาสุต)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ภาคผนวก 1

ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถซึ่งมีเอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ แล้วแต่กรณี ถือว่าได้ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการขับรถและมารยาทในการขับรถตามข้อ 15

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี
1. การขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ ดังนี้ (1) การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว (2) การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว (3) การขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว (4) การขอรับใบอนุญาตขับรถบดถนน (5) การขอรับใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ (6) การขอรับใบอนุญาตขับรถใช้งานเกษตรกรรมหรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น	1) หลักฐานการรับรองแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง 2) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและจบหลักสูตรการอบรมจากโครงการอบรมเสริมความรู้ให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ หรือโครงการอบรมอื่นของกรมการขนส่งทางบก 3) ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 4) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว แล้วแต่กรณี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 5) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 6) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 7) ใบอนุญาตขับรถใช้งานเกษตรกรรม หรือใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี 8) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกัน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ 9) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี
	10) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ 11) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี
2. การขอรับใบอนุญาตขับรถอายุ 5 ปี - การขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล 5 ปี	1) หนังสือรับรองแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง 2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว แล้วแต่กรณี ที่สิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี
3. การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ - การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ที่มีอายุ 1 ปี เป็น 5 ปี	1) หนังสือรับรองแสดงว่าได้ผ่านการอบรมและทดสอบความรู้ความสามารถในการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง 2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ แล้วแต่กรณี ที่สิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี

ภาคผนวก 2

ผู้ขอดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถซึ่งมีเอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้ แล้วแต่กรณี ถือว่าได้ผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย การทดสอบข้อเขียน หรือการทดสอบขับรถทุกรายการหรือบางรายการตามข้อ 31

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (✓) กรณีที่ต้องทดสอบ (✗)		
		สมรรถภาพของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
1. การขอรับใบอนุญาตขับรถ				
(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือจากโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	✗	✗	✗
	2) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโครงการอบรมสตรีมหาวมู้ให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์ หรือโครงการอบรมอื่นของกรมการขนส่งทางบก หรือของหน่วยงานอื่นที่ได้รับมีกรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบให้ผู้ผ่านการอบรมและทดสอบนำหลักฐานไปขอรับใบอนุญาตขับรถได้	✗	✗	✗
	3) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✗
	4) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✗
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✗
	6) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมกับนำหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	✗	✗	✗

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (✓) กรณีที่ต้องทดสอบ (✗)		
		สมรรถภาพของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
	7) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✗
	8) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	✗	✓
	9) ใบอนุญาตขับรถบดถนน วัณเทรกเตอร์ และรถใช้งานเกษตรกรรม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✓
(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว (กรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร และเคยได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว และสิ้นอายุ)	1) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดิม ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	✗	✗
	2) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	✗
	3) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
	4) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✗
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมกับนำหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	✗	✗	✗
(3) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือจากโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	✗	✗	✗

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (✕) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
	2) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโครงการอบรมเสริมความรู้ให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือโครงการอบรมอื่นของกรมการขนส่งทางบก หรือของหน่วยงานอื่นที่ขับศึกรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบให้ผู้ผ่านการอบรมและทดสอบนำหลักฐานไปขอรับใบอนุญาตขับรถได้	✕	✕	✕
	3) ใบอนุญาตขับรถทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✕
	4) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✕
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมกับนำหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	✕	✕	✕
	6) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✕
	7) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลออกใหม่	✓	✕	✓
	8) ใบอนุญาตขับรถบดถนน รถเทรกเตอร์ รถไถนา หรือรถเกี่ยวข้าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✓
(4) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือจากโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	✕	✕	✕

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (✕) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
	2) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโครงการอบรมเสริมความรู้ให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ หรือโครงการอบรมอื่นของกรมการขนส่งทางบก หรือของหน่วยงานอื่นที่ขับศึกรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบให้ผู้ผ่านการอบรมและทดสอบนำหลักฐานไปขอรับใบอนุญาตขับรถได้	✕	✕	✕
	3) ใบอนุญาตขับรถทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✕
	4) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✕
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมกับนำหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	✕	✕	✕
	6) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✕
(5) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว (กรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักรและ	1) ใบอนุญาตขับรถชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	✕	✕
	2) ใบอนุญาตขับรถชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	✕
	3) ใบอนุญาตขับรถชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
	4) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✕
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ พร้อมกับนำหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	✕	✕	✕

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (✓) กรณีที่ต้องทดสอบ (✗)		
		สมรรถภาพของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
เคยได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวและสิ้นอายุ)				
(6) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว (กรณีผู้ขอเคยได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวหรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์)	1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ปัจเพิ่ม ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	✗	✗
	2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ปัจเพิ่ม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	✗
	3) ใบอนุญาตขับรถยนต์ปัจเพิ่ม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
(7) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถสามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล กรณีที่ผู้สิ้นค่าเพลเป็นบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูตหรือองค์การระหว่างประเทศ	- หนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	✗	✗	✗
(8) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล (กรณีผู้ขอเคยได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และสิ้นอายุ)	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนการขนส่ง หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	✗	✗	✗
	2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	✗	✗

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขออย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (✓) กรณีที่ต้องทดสอบ (✗)		
		สมรรถภาพของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
	- ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	✗
	- ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
	3) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✗
	4) ใบอนุญาตขับรถทหารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✗
	5) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✗
	6) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✗
	7) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✗	✗	✗
	8) ใบอนุญาตขับรถยนต์ รถแทรกเตอร์ รถใช้งานเกษตรกรรม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✗	✓
	9) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	✗	✓
(9) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล (กรณีผู้ขอเคยได้รับใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และสิ้นอายุ)	1) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	✗	✗
	- ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	✗
	- ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (×) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
	2) ใบอนุญาตขับรถประเภทเดียวกันตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	3) ใบอนุญาตขับรถประเภทเดียวกันกับที่จะขอรับใบอนุญาต ซึ่งรัฐบาลของประเทศอื่นออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	4) ใบอนุญาตขับรถประเภทเดียวกันตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	5) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	×	✓
	6) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	×	×	×
	7) ใบอนุญาตขับรถยนต์ รถบรรทุกพิเศษ รถใช้งานเกษตรกรรม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	✓
(10) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล (กรณีผู้ขอเคยได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และสิ้นอายุ)	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนการขนส่งหรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	×	×	×
	2) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	×	×
	- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	×
	- ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (×) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
	3) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	4) ใบอนุญาตขับรถสำหรับรถชนิดเดียวกันกับที่รัฐบาลต่างประเทศออกให้ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	5) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	×	×
	6) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	×	×	×
(11) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ	1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✓	×
	2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งมีอายุไม่น้อยกว่า 1 ปี ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	✓	×
	3) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ที่สิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
(12) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ	1) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งมีอายุไม่น้อยกว่า 1 ปี ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	✓	×
	2) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ที่สิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (✕) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
(13) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ	1) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ซึ่งมีอายุไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ	✓	✓	✕
	2) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่สิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
(14) ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถเทรกเตอร์ ใบอนุญาตขับรถใช้งานเกษตรกรรม	1) ใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ทหาร ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✕
	2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	✕	✓
	3) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลตลอดชีพ	✓	✕	✓
2. การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ				
(1) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ กรณีที่ผู้ขอเป็นบุคคลในคณะผู้แทนทางการทูตหรือองค์การระหว่างประเทศ	- หนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	✕	✕	✕

การขอดำเนินการ	เอกสารหลักฐานที่นำมาแสดงประกอบคำขอ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วแต่กรณี	กรณีที่ถือว่าผ่านการทดสอบ (✕) กรณีที่ต้องทดสอบ (✓)		
		สมรรถภาพของร่างกาย	ข้อเขียน	ขับรถ
(2) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ที่มีอายุ 1 ปี เป็น 5 ปี	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนการขนส่ง หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	✕	✕	✕
	2) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ หรือสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	✓	✕	✕
	3) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	✓	✓	✕
	4) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุเกิน 3 ปี	✓	✓	✓
(3) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่มีอายุ 5 ปี	1) หลักฐานการรับรองซึ่งแสดงว่าผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนการขนส่งหรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง	✕	✕	✕
	2) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✕
	3) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุแล้ว	✓	✓	✓
(4) การขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ นอกจาก (1), (2) และ (3)	1) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งยังไม่สิ้นอายุ	✓	✕	✕
	2) ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม ซึ่งสิ้นอายุแล้ว	✓	✓	✓

แบบบันทึกผลการทดสอบข้อเขียนและทดสอบขับรถ

ชื่อผู้รับการทดสอบ.....

1. การทดสอบข้อเขียน

วันเดือน/ปี	ครั้งที่	ผลการทดสอบ		เจ้าหน้าที่
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
	1			
	2			
	3			
	4			
	5			

2. การทดสอบขับรถ

วันเดือน/ปี	ครั้งที่	ท่าที่ทดสอบ							ผลการทดสอบ		ประธาน	กรรมการ	กรรมการ
		1	2	3	4	5	6	7	ผ่าน	ไม่ผ่าน			
	1												
	2												
	3												
	4												
	5												

หมายเลขทะเบียนรถ.....

แบบบันทึกผลการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย

ชื่อผู้รับการทดสอบ.....วันที่.....

ให้ ✓ ลงในช่อง "ผ่าน" หรือ "ไม่ผ่าน"

1. การทดสอบสายตามองสี

ครั้งที่	ผลการทดสอบ		
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	สรุปผล
1			☐ ผ่าน
2			
3			☐ ไม่ผ่าน

2. การทดสอบสายตาทางกว้าง

ครั้งที่	ตาทางขวา		ตาทางซ้าย		สรุปผล
	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1					☐ ผ่าน
2					
3					☐ ไม่ผ่าน

ผู้ทดสอบ.....

ผู้ทดสอบ.....

3. การทดสอบสายตาทางลึก

ครั้งที่	ผ่าน	ไม่ผ่าน	สรุปผล
1			☐ ผ่าน
2			
3			☐ ไม่ผ่าน

4. การทดสอบปฏิกิริยา

ครั้งที่	ผ่าน	ไม่ผ่าน	สรุปผล
1			☐ ผ่าน
2			
3			☐ ไม่ผ่าน

ผู้ทดสอบ.....

ผู้ทดสอบ.....

สรุปผลการทดสอบทั้งหมดแล้วปรากฏว่า

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....

(.....)

ลงชื่อกรรมการผู้สรุป

ประกาศกรมการขนส่งทางบก
เรื่อง กำหนดแบบใบอนุญาตขับรถ
ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ตามที่ได้มีประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดแบบใบอนุญาตขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ประกาศ ณ วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2548 ไว้แล้ว นั้น

โดยที่แบบใบอนุญาตขับรถที่ใช้ในปัจจุบัน เป็นแบบที่มิได้กำหนดให้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ (แบบกระดาษ) และปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลกระทำการปลอมแปลงใบอนุญาตขับรถแบบดังกล่าวเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นแบบที่สามารถออกเลียนแบบได้โดยง่ายและมีต้นทุนต่ำ ซึ่งการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทั้งทางราชการและประชาชนที่ถูกหลอกลวงและหลงเชื่อว่าเป็นใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยถูกต้องจากทางราชการและนำไปใช้โดยผิดกฎหมาย ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเพื่อความสะดวกในการเก็บรักษา ตรวจสอบ ป้องกันการชำรุดเสียหาย ตลอดจนพัฒนาระบบการออกใบอนุญาตขับรถให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการใช้งานและเทคโนโลยีในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการออกใบอนุญาตขับรถอีกแบบหนึ่ง (แบบพลาสติก) อาศัยอำนาจตามความในข้อ 11 แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548 ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 อธิบดีกรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดแบบใบอนุญาตขับรถไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดแบบใบอนุญาตขับรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ประกาศ ณ วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2548

ข้อ 2 ใบอนุญาตขับรถมี 2 แบบ คือ

(1) ใบอนุญาตขับรถที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ตามแบบ ขส.บ. 10 ข.-1 และแบบ ขส.บ. 10 ข.-3 ท้ายประกาศนี้

(2) ใบอนุญาตขับรถที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ตามแบบ ขส.บ. 10 ข.-1/1 และแบบ ขส.บ. 10 ข.-3/1 ท้ายประกาศนี้

ข้อ 3 ใบอนุญาตขับรถให้ใช้แบบใบอนุญาตท้ายประกาศ ดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ใบอนุญาตขับรถบดถนน ใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ และใบอนุญาตขับรถชนิดอื่น ตามมาตรา 43 (3) ให้ใช้แบบ ขส.บ. 10 ข.-1 หรือแบบ ขส.บ. 10 ข.-1/1

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ ซึ่งมีตาชุดตลดตรีท ให้ใช้แบบ ขส.บ. 10 ข.-3 หรือแบบ ขส.บ. 10 ข.-3/1

(3) ใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดตามอนุสัญญาว่าด้วยการจราจรทางถนน ทำ ณ นครเจนีวา ค.ศ. 1949

ข้อ 4 การใช้แบบใบอนุญาตขับรถที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ จะดำเนินการในท้องที่ใดหรือจังหวัดใด ให้เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

เมื่อได้กำหนดให้เขตท้องที่ใดหรือจังหวัดใดใช้แบบใบอนุญาตขับรถที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่งแล้ว การออกใบอนุญาตขับรถจะใช้แบบที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์หรือแบบที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ

ประกาศ ณ วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2549

ปิยะทันธ์ ชัมปาสุต
(นายปิยะทันธ์ ชัมปาสุต)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

แบบ ขส.บ. 10 ข.-1

ใบอนุญาตขับรถที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

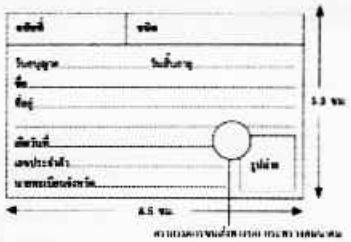

(ด้านหลัง)

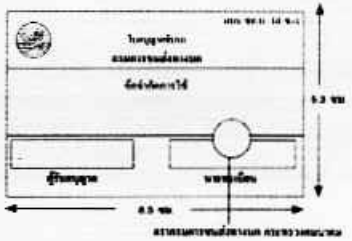

แบบ ขส.บ. 10 ข.-1/1

ใบอนุญาตขับรถที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

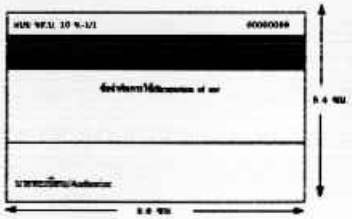

แบบ ขส.บ. 10 ข.-3

ใบอนุญาตขับรถที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

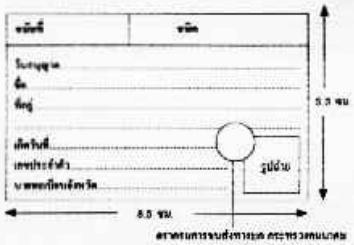

(ด้านหลัง)

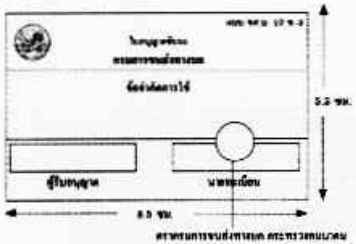

แบบ ขส.บ. 10 ข.-3/1

ใบอนุญาตขับรถที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

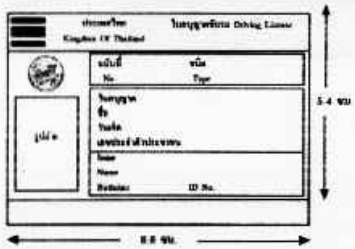

(ด้านหลัง)

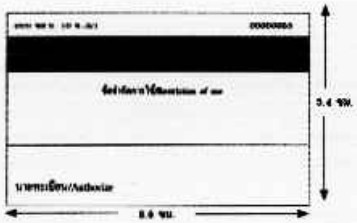

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. 0-2272-3638

ที่ ขก 0407.6/ว 281.1 **วันที่** 31 ตุลาคม 2548

เรื่อง ขอข้อคิดความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ

เรียน ขนส., ผอ.สำนักทุกสำนัก, ผอ.กองทุกกอง, ศรข., สนก., ผภก., ผพร., ผสพ. 1, 2, 3, 4, ขสจ.ทุกจังหวัด, ทสจ.ทุกสาขา และ นสต.ทุกสถานี

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้นำระบบคอมพิวเตอร์แบบใหม่ (Oracle) มาใช้ในการปฏิบัติงานและสามารถเชื่อมโยงข้อมูล (Online) ได้ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน 2548 นั้น

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและให้การดำเนินงานด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอชี้แจงข้อคิดความเข้าใจวิธีปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่ง ดำเนินการปรับฐานข้อมูลใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถให้เป็นปัจจุบัน

2. กรณีตรวจสอบพบการซ้ำซ้อนทางข้อมูลจากระบบการปฏิบัติการเชื่อมโยงข้อมูล ให้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ และสำนักงานขนส่งจังหวัดทุกแห่ง มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้หัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือหัวหน้าฝ่าย และหรือหัวหน้างาน และหรือนักวิชาการขนส่ง หรือเจ้าหน้าที่อื่นตามความเหมาะสม เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ และหรือแก้ไขปรับปรุงข้อมูล ยกเลิก เพิกถอน ลงทัด และถอนลงทัดใบอนุญาตขับรถในระบบปฏิบัติการข้อมูล

2.2 เมื่อมีผู้มาขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถและพบว่ามีการซ้ำซ้อนทางข้อมูลจากระบบการปฏิบัติการ โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่าเคยได้รับใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถชนิดนั้น ๆ มาก่อน ให้นายทะเบียนผู้รับคำขอหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนตามข้อ 2.1 แจ้งสำนักงานที่ปรากฏอยู่ในระบบงานคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1 ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องก่อนดำเนินการต่อไป

3. กรณีสำนักงานใดพบว่าได้ออกใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถซ้ำซ้อนกับสำนักงานอื่น ให้ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตฉบับที่ซ้ำซ้อนทันที โดยให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1 เป็นผู้ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาตในระบบปฏิบัติการทางข้อมูล

4. กรณีตรวจสอบพบใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถซ้ำซ้อน ให้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 การเพิกถอนใบอนุญาตขับรถซ้ำซ้อนตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ให้สามารถเพิกถอนแทนกันได้ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งนายทะเบียนทั่วราชอาณาจักร ที่ 1/2548 เรื่อง มอบหมายอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่นายทะเบียน ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548

ตัวอย่างที่ 1 นาย ก. มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวฉบับแรกที่จังหวัดนนทบุรีและมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว ฉบับที่ 2 ที่จังหวัดปทุมธานี ได้ไปติดต่อขอเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ ส่วนบุคคลที่กรุงเทพมหานคร และนำใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวที่ออกโดยสำนักงานขนส่งจังหวัดปทุมธานี เป็นหลักฐานประกอบคำขอ นายทะเบียนกรุงเทพมหานครตรวจสอบ พบว่ามีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวซ้ำซ้อน กรณีนี้ ให้นายทะเบียนกรุงเทพมหานครเพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวที่ออกโดยสำนักงานขนส่งจังหวัดปทุมธานี และนำข้อมูลใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวของสำนักงานขนส่งจังหวัดนนทบุรีมาเป็นฐานข้อมูล และเปลี่ยนประเภทใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลต่อไป

4.2 การเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประจำรถซ้ำซ้อนตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ให้สำนักงานที่พบแจ้งสำนักงานที่ออกใบอนุญาตฉบับที่ซ้ำซ้อนเพื่อให้นายทะเบียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนตามข้อ 2.1 ทำการเพิกถอนใบอนุญาตฉบับดังกล่าวก่อนดำเนินการต่อไป

ตัวอย่างที่ 2 นาย ข. มีใบอนุญาตผู้ประจำรถฉบับแรกที่จังหวัดนนทบุรีและมีใบอนุญาตผู้ประจำรถประเภทหรือชนิดเดียวกันฉบับที่ 2 ที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้นำใบอนุญาตผู้ประจำรถ ฉบับที่ 2 มาดำเนินการที่สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา พบว่ามีใบอนุญาตผู้ประจำรถซ้ำซ้อน กรณีนี้ ให้สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา แจ้งสำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่ให้เพิกถอนใบอนุญาตผู้ประจำรถ ฉบับที่ 2 โดยให้สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมาใช้ข้อมูลใบอนุญาตผู้ประจำรถฉบับแรกเป็นฐานข้อมูลแล้วดำเนินการต่อไป

4.3 ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1 เพิกถอนใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถชนิดหรือประเภทเดียวกัน ซึ่งออกให้ภายหลังเฉพาะฉบับที่ซ้ำซ้อน และให้ใช้ใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถฉบับแรกพร้อมทั้งปรับฐานแก้ไขข้อมูลการอ้างอิงและที่ใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถเป็นฉบับแรกแทน

ตัวอย่างที่ 3 นาย ค. มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวและใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ 1 ปี ที่กรุงเทพมหานคร และมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว ฉบับที่ 2 ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ 1 ปี ฉบับที่ 2 และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพที่จังหวัดภูเก็ต ต่อมาได้มาขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพที่สำนักงานขนส่งจังหวัดภูเก็ต พบว่ามีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวและใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ 1 ปีซ้ำซ้อน กรณีนี้ ให้นายทะเบียนจังหวัดภูเก็ตเพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว ฉบับที่ 2 และใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ 1 ปี ฉบับที่ 2 และปรับฐานแก้ไขข้อมูลอ้างอิงและที่ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ โดยให้ใช้ข้อมูลใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ 1 ปี ฉบับแรกเป็นฐานข้อมูลและออกใบแทนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพต่อไป

หลักเกณฑ์การพิจารณาการอบรมทดสอบหรือออกเว้นการอบรมทดสอบ กรณีใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถซ้ำซ้อน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มาติดต่อ ให้พิจารณาใบอนุญาตฉบับสุดท้ายที่ซ้ำซ้อนว่าสิ้นอายุเมื่อใด หากใบอนุญาตดังกล่าวยังไม่หมดอายุหรือขาดอายุไม่เกิน 1 ปี หรือขาดอายุเกิน 1 ปี หรือเกิน 3 ปี ให้ดำเนินการอบรมทดสอบหรือออกเว้นการอบรมทดสอบโดยถือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

ตัวอย่างที่ 4 นาย ง มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวฉบับแรกออกโดยนายทะเบียนจังหวัดนนทบุรี วันอนุญาต 12 มีนาคม 2540 วันสิ้นอายุ 12 มีนาคม 2541 และมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดปทุมธานี วันอนุญาต 20 สิงหาคม 2547 วันสิ้นอายุ 20 สิงหาคม 2548 ได้นำใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 มาเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 22 สิงหาคม 2548 (ขาดอายุไม่เกิน 1 ปี) นายทะเบียนกรุงเทพมหานครตรวจสอบ พบว่ามีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวซ้ำซ้อน ให้นายทะเบียนกรุงเทพมหานคร เพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 และให้ใช้ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดนนทบุรีเป็นฐานข้อมูล ก่อนดำเนินการเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลต่อไป ทั้งนี้ ให้ได้รับยกเว้นการอบรมทดสอบ

ตัวอย่างที่ 5 นาย จ. มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวฉบับแรกออกโดยนายทะเบียนจังหวัดขอนแก่น วันอนุญาต 12 มกราคม 2539 วันสิ้นอายุ 12 มกราคม 2540 และมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดหัทลุง วันอนุญาต 15 มีนาคม 2545 วันสิ้นอายุ 15 มีนาคม 2546 ได้นำใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 มาเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่สำนักงานขนส่งจังหวัดปัตตานี ในวันที่ 19 สิงหาคม 2548 (ขาดอายุเกิน 1 ปี) นายทะเบียนจังหวัดปัตตานีตรวจสอบ พบว่ามีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวซ้ำซ้อน ให้นายทะเบียนจังหวัดปัตตานีเพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 แล้วดำเนินการทดสอบข้อเขียนเพิ่มเติม โดยปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ก่อนดำเนินการเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลต่อไป

ตัวอย่างที่ 6 นาย ช. มีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวฉบับแรกออกโดยนายทะเบียนจังหวัดชลบุรี วันอนุญาต 5 กุมภาพันธ์ 2535 วันสิ้นอายุ 5 กุมภาพันธ์ 2536 และมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดตราด วันอนุญาต 15 มีนาคม 2543 วันสิ้นอายุ 15 มีนาคม 2544 ได้นำใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 มาเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลที่สำนักงานขนส่งจังหวัดระยอง ในวันที่ 25 สิงหาคม 2548 (ขาดอายุเกิน 3 ปี) นายทะเบียนจังหวัดระยองตรวจสอบ พบว่ามีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวซ้ำซ้อน ให้นายทะเบียนจังหวัดระยองเพิกถอนใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ฉบับที่ 2 ก่อนดำเนินการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย อบรม ทดสอบข้อเขียนและทดสอบขับรถ โดยปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ก่อนดำเนินการเปลี่ยนประเภทเป็นใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลต่อไป

6. การอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถ ให้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 การอายัด ให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถดำเนินการอายัดโดยผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1

6.2 การถอนอายัดใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถ

6.2.1 การถอนอายัดใบอนุญาตขับรถตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ให้สำนักงานคลังจังหวัดและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัดและสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่งเป็นผู้ดำเนินการถอนอายัดแทนกันได้ ตามคำสั่งนายทะเบียนที่ว่าราชการจังหวัด ที่ 1/2548 เรื่อง มอบหมายอำนาจให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่เขตทะเลอ่าง ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2548 โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1 เป็นผู้ดำเนินการถอนอายัดเมื่อได้รับหนังสือแจ้งการถอนอายัด

6.2.2 การถอนอายัดใบอนุญาตผู้ประจำรถตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ให้ดำเนินการโดยผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 2.1 ของสำนักงานผู้ออกใบอนุญาตผู้ประจำรถนั้น

6.3 ให้สำนักงานที่ออกใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถ ดำเนินการบันทึกการอายัดหรือการถอนอายัดลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถนั้นด้วย

ตัวอย่างที่ 7 สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญส่งหนังสือถึงนายทะเบียนจังหวัดตราด ขอให้อายัดใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดชลบุรี ให้นายทะเบียนจังหวัดตราดจัดส่งหนังสือขออายัดให้นายทะเบียนจังหวัดชลบุรีเพื่อดำเนินการต่อไป พร้อมแจ้งสถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญให้ดำเนินการแจ้งอายัดไปยังสำนักงานที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตขับรถโดยตรงในโอกาสต่อไปด้วย

ตัวอย่างที่ 8 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการส่งหนังสือถึงนายทะเบียนจังหวัดตราด ขอให้ถอนอายัดใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดชลบุรี กรณีนี้ ให้นายทะเบียนจังหวัดตราดดำเนินการถอนอายัดใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ในระบบงาน และเมื่อสิ้นวันให้สำนักงานขนส่งจังหวัดชลบุรีนำรายงานการถอนอายัดประจำวันมาบันทึกข้อมูลการถอนอายัดลงในต้นขั้วใบอนุญาตขับรถที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตัวอย่างที่ 9 สถานีตำรวจนครบาลภาษีเจริญส่งหนังสือถึงนายทะเบียนจังหวัดขอนแก่น ขอให้ถอนอายัดใบอนุญาตผู้ประจำรถที่ออกโดยนายทะเบียนจังหวัดชลบุรี กรณีนี้ ให้นายทะเบียนจังหวัดขอนแก่นแจ้งนายทะเบียนจังหวัดชลบุรีเพื่อดำเนินการถอนอายัดต่อไป

7. เมื่อสิ้นวันทำการ ให้สำนักงานทุกแห่งดำเนินการ ดังนี้

7.1 ออกคำสั่งการเพิกถอนใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถสนองนายทะเบียนลงนาม

7.2 ออกรายงานการเพิกถอนใบอนุญาตการอายัดและการถอนอายัดใบอนุญาตไว้เพื่อตรวจสอบพร้อมบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องลงในต้นขั้วใบอนุญาต

7.3 ให้ผู้อำนวยการส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ หรือขนส่งจังหวัด ลงนามในคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถตามข้อ 7.1 และให้หัวหน้าฝ่ายในส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา เป็นผู้ลงนามในรายงานตามข้อ 7.2 และให้ใช้รายงานดังกล่าวเป็นหนังสือแจ้งเวียนเพื่อทราบแทนการเวียนคำสั่งเพิกถอน

8. การใช้ข้อมูลรายการบุคคลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางเป็นหลักฐานประกอบคำขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถและใบอนุญาตผู้ประจำรถ ให้ดำเนินการ ดังนี้

8.1 กรณีสามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ได้ให้ใช้ข้อมูลที่เชื่อมโยงนั้นเป็นข้อมูลอ้างอิง แทนหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย โดยระบุข้อความ "ข้าพเจ้าขอรับรองว่ามีชื่อ-สกุล และที่อยู่ในทะเบียนบ้านตรงตามที่ปรากฏในคำขอข้างต้นจริง" แล้วให้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถลงนามรับรองตามเอกสารแนบ 1 หรือกรณีที่สำนักงานโดใช้คำขอแบบเดิม ให้จัดทำตรายางข้อความดังกล่าวประทับลงในคำขอและให้ผู้ขอลงนามรับรองตามเอกสารแนบ 2

กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตยืนยันว่าข้อมูลซึ่งเชื่อมโยงจากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ไม่ตรงกับสำเนาทะเบียนบ้านตามความเป็นจริงในปัจจุบันและประสงค์จะขอใช้ที่อยู่ตามสำเนาทะเบียนบ้าน ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแนบสำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่ายดังกล่าว พร้อมยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในคำขอก่อนปรับแก้ข้อมูลที่อยู่ในใบอนุญาตให้ตรงกับที่อยู่ดังกล่าว

8.2 กรณีไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง (ทะเบียนราษฎร์) ได้ ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแนบภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านและหรือบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมภาพถ่าย แล้วแต่กรณี เป็นเอกสารประกอบคำขอและให้ใช้ที่อยู่ตามที่ปรากฏในเอกสารดังกล่าวเป็นที่อยู่ของผู้ขอรับใบอนุญาต พร้อมทั้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในคำขอด้วย

จึงเวียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

สมศักดิ์ วัฒนชีวโนปกรณ์

(นายสมศักดิ์ วัฒนชีวโนปกรณ์)

รองอธิบดี (ฝ่ายปฏิบัติการ) ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

เอกสารแนบ 1

กรมการขนส่งทางบก

แบบคำขอรับใบอนุญาต

เลขที่คำขอ 250

วันที่ 28/10/2548

รถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

เรียนนายทะเบียน

ข้าพเจ้า MRS.QI DING หนังสือเดินทาง 02-G03058992

วันเกิด 12/01/2513 อายุ 35 ปี สัญชาติ จีน

ที่อยู่เลขที่ 1087/102 ถนน เพชรบุรีตัดใหม่

แขวง/ตำบล มักกะสัน เขต/อำเภอ ราชเทวี จังหวัด กรุงเทพมหานคร

มีความประสงค์ขอใบอนุญาตใหม่ ชนิดใบอนุญาตรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว และข้าพเจ้าขอรับรองว่า มีชื่อ-สกุล และที่อยู่ในทะเบียนบ้านตรงตามที่ปรากฏในคำขอข้างต้นจริง

ลงชื่อ.....ผู้ยื่น

โทร. .....

ตรวจสอบเอกสารหลักฐานแล้วถูกต้อง

ผู้รับคำขอ นางสุนันทา ศรีอิงค์พิพัฒน์ (08:58:22)

ลงนามแล้ว

นายทะเบียน

/ /

เอกสารแนบ 2

คำขอที่.....
วันที่.....
เวลา.....
ผู้รับ.....

กรมการขนส่งทางบก

แบบคำขอดำเนินการในใบอนุญาตขับรถ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรียน นายทะเบียน

ข้าพเจ้า..... สัญชาติ..... อายุ..... ปี

เลขประจำตัวประชาชนเลขที่หนังสือเดินทาง..... โทรศัพท์.....

มีความประสงค์ขอดำเนินการในใบอนุญาตขับรถ ดังนี้

○ ขอรับใบอนุญาต ○ ขอต่ออายุใบอนุญาต ○ ขอแก้ไขรายการในใบอนุญาต.....

○ ขอใบแทนใบอนุญาต ○ ขอคืนใบอนุญาต..... ○ อื่น ๆ.....

ชนิด ☐ รถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว ☐ รถยนต์สามล้อส่วนบุคคลชั่วคราว ☐ รถจักรยานยนต์ชั่วคราว

☐ รถยนต์ส่วนบุคคล ☐ รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ☐ รถจักรยานยนต์

☐ รถยนต์สาธารณะ ☐ รถยนต์สามล้อสาธารณะ ☐ รถจักรยานยนต์สาธารณะ

☐ รถระหว่างประเทศ ☐ รถอื่น ๆ.....

พร้อมได้แนบหลักฐานประกอบคำขอ ดังนี้

○ บัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน พร้อมภาพถ่าย

○ สำเนาทะเบียนบ้านหรือภาพถ่าย ○ หนังสือเดินทาง (กรณีขอรับใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ)

○ หนังสือเดินทางพร้อมหลักฐานการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และหลักฐานแสดงอื่นที่อยู่ พร้อมภาพถ่าย (กรณีคนต่างชาติ)

○ ใบรับรองแพทย์ กรณีขอรับใบอนุญาตขับรถสาธารณะ ผู้ขอจะต้องไม่เป็นโรคพิษต่อสังคมที่กำหนดในกฎกระทรวง ไม่เป็นผู้ติดสุราหรือยาเสพติดให้โทษ และไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ทั้งนี้ ใบรับรองแพทย์ต้องออกก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหนึ่งเดือน

○ รูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สามหมวกหรือแว่นตาดำเข้ม และไม่ใส่ตัวคุณใบหน้าหรือต้าไหล่ศีรษะ เว้นแต่ผู้ซึ่งมีความจำเป็นตามศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมของศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน

☐ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป หรือ

☐ ขนาด 5 × 6.5 เซนติเมตร จำนวน 3 รูป สำหรับบัตรประจำตัวผู้ขับรถสาธารณะ หรือ

☐ ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป สำหรับใบอนุญาตขับรถระหว่างประเทศ

○ ใบอนุญาตขับรถภายในประเทศฉบับเดิม

○ อื่น ๆ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า

(1) ไม่มีใบอนุญาตขับรถนิติสิทธิ์ตามกฎหมายแล้ว

(2) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ

(3) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 47 (3)

(4) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 49 (5) (เฉพาะการขอรับและต่ออายุใบอนุญาตขับรถสาธารณะ)

(5) อื่น ๆ.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า มีชื่อ-สกุล และที่อยู่ในทะเบียนบ้านตรงตามที่ปรากฏในคำขอข้างต้นจริง

ลงชื่อ.....ผู้ขอ/ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. 0-2272-3818

ที่ คค 0407.6/ว 042 **วันที่** 15 มีนาคม 2550

เรื่อง การดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถตามข้อตกลงระหว่างกรมการขนส่งทางบกกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการเชื่อมโยงข้อมูลกับโรงเรียนสอนขับรถเอกชน

เรียน ขนส., คข.สำนักทุกสำนัก, คข.กองทุกกอง, ตรช., ลนก., ผกน., ผทร., ผสพ. 1, 2, 3 และ 4, ขสจ.ทุกจังหวัด, ทสจ.ทุกสาขา และ นสต.ทุกสถานี

ด้วยกรมการขนส่งทางบกได้มีข้อตกลงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการจัดทำระบบเชื่อมโยงข้อมูลประวัติผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถและบันทึกคะแนนผู้กระทำความผิดตามกฎหมายจราจร โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิด การบันทึกคะแนนผู้กระทำผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) การออกใบสั่ง การอึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถของผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถ รวมทั้งได้เชื่อมโยงข้อมูลกับโรงเรียนสอนขับรถเอกชนที่กรมการขนส่งทางบกให้การรับรองเกี่ยวกับผลการอบรมและทดสอบของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ โดยจะดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 เป็นต้นไป

เพื่อให้การดำเนินงานด้านใบอนุญาตขับรถเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณีการใช้ข้อมูลจากการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาตขับรถ ข้อมูลการกระทำผิดและประวัติ คะแนนผู้กระทำผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ใบสั่ง การอึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถระหว่างกรมการขนส่งทางบกและสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสถานีตำรวจทั่วประเทศให้ปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ให้ส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาทุกแห่ง ใช้ข้อมูลจากระบบการปฏิบัติการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาตขับรถ ข้อมูลการกระทำผิดและประวัติ คะแนนผู้กระทำผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ใบสั่ง การอึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถในการตรวจสอบข้อมูลใบอนุญาตขับรถก่อนดำเนินการ

1.2 เมื่อมีผู้ขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถหรือใบอนุญาตผู้ประจำรถ ให้นายทะเบียนเข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ ONLINE ทั่วประเทศ และกรอกข้อมูลหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน

1.3 ในกรณีที่มีข้อมูลการกระทำผิดและประวัติ คะแนนผู้กระทำผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ใบสั่ง การอึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถ จะปรากฏหน้าจอตามแบบเอกสารแนบ 1 ให้เลือก "ยกเลิกดำเนินการคำขอ" เพื่อยกเลิกการดำเนินการ

1.4 ในกรณีที่ไม่มีข้อมูลการกระทำผิดและประวัติ คะแนนผู้กระทำผิดตามกฎหมายจราจร (Point System) ใบสั่ง การอึด และการพักใช้ใบอนุญาตขับรถ จะปรากฏหน้าจอตามเอกสารแนบ 2 ให้เลือก "ดำเนินการคำขอ" เพื่อดำเนินการต่อ

2. กรณีการใช้ข้อมูลจากการเชื่อมโยงผลการอบรมและทดสอบของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จากโรงเรียนสอนขับรถเอกชนที่กรมการขนส่งทางบกให้การรับรองให้ปฏิบัติ ดังนี้

2.1 เมื่อมีผู้มาขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พร้อมหนังสือรับรองจากโรงเรียนสอนขับรถเอกชน ให้นายทะเบียนเข้าหน้าจอบันทึกคำขอดำเนินการ ONLINE ทั่วประเทศ และกรอกข้อมูลหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน แล้วเลือกดำเนินการออกใบอนุญาตพร้อมใส่ข้อมูลชนิดใบอนุญาตที่ขอดำเนินการ

2.2 ในกรณีที่บุคคลใดผ่านการอบรมและทดสอบจากโรงเรียนสอนขับรถแล้ว จะปรากฏหน้าจอตามเอกสารแนบ 3 ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตผ่านหลักสูตรแล้วระบบจะแสดงรายละเอียดของโรงเรียนสอนขับรถ เลขที่หนังสือรับรองและวันที่ผ่านหลักสูตร

2.3 ให้นายทะเบียนตรวจสอบรายละเอียดของโรงเรียนสอนขับรถ เลขที่หนังสือรับรองและวันเวลาที่ผ่านหลักสูตร แล้วให้เลือก "ตกลง" และเลือก "บันทึกพิมพ์คำขอ+ใบเสร็จ" เพื่อพิมพ์คำขอและออกใบเสร็จ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ชัยรัตน์ สงวนชื่อ

(นายชัยรัตน์ สงวนชื่อ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

เอกสารแนบ 1

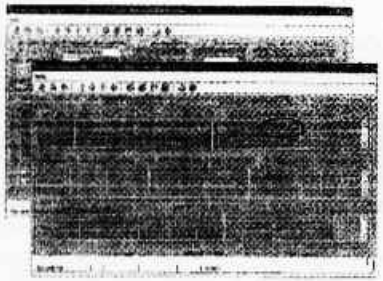

เอกสารแนบ 2

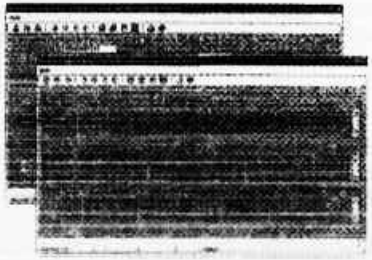

เอกสารแนบ 3

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ โทร. 0-2272-3618

ที่ คค 0407.6/ว 057 **วันที่** 28 มีนาคม 2550

เรื่อง การซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

เรียน ขนส., ผข.สำนักทุกสำนัก, ผข.กองทุกกอง, ศรข., สนก., ศกน., ศทร., ศสพ. 1, 2, 3 และ 4, ขสจ.ทุกจังหวัด, ทสจ.ทุกสาขา และ นสต.ทุกสถานี

ด้วยกรมการขนส่งทางบกได้ออกระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถและบัตรประจำตัวคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 เพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการขอต่ออายุและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2548 และกฎกระทรวงกำหนดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย ประวัติคนขับรถ บัตรประจำตัวคนขับรถ และการแสดงบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการศึกษาฯ และรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2548 ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 นั้น

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและให้การดำเนินงานด้านใบอนุญาตขับรถมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอยกเลิกหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค 0407.6/ว 252 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2547 และขอซักซ้อนความเข้าใจวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชนิดชั่วคราวของบุคคลที่มีอายุยังไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ สิ้นอายุ และมีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชนิดชั่วคราวใหม่ ให้ยื่นคำขอพร้อมใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมหรือใบแทน บัตรประจำตัวประชาชน รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป และใบรับรองแพทย์เป็นหลักฐานประกอบคำขอ เว้นแต่กรณีที่มีการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถให้นำหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเป็นเอกสารเพิ่มเติม

2. กรณีใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวของคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองซึ่งเข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การแสดงศิลป หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร สิ้นอายุ และมีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวใหม่ ให้ยื่นคำขอพร้อมหลักฐานประกอบคำขอเหมือนกับกรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวครั้งแรก และใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมหรือใบแทน เป็นหลักฐานประกอบคำขอ

3. กรณีขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถจากใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวเป็นใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล (5 ปี) ให้ยื่นคำขอพร้อมใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมหรือใบแทน บัตรประจำตัวประชาชน รูปถ่าย ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป และใบรับรองแพทย์ เป็นหลักฐานประกอบด้วยคำขอ เว้นแต่

3.1 กรณีขอเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถภายหลังจากที่ใบอนุญาตขับรถเดิมสิ้นอายุเกินกว่า 1 ปี ให้แนบหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่าย เป็นเอกสารเพิ่มเติม

3.2 กรณีที่มีการแก้ไขรายการใบอนุญาตขับรถพร้อมกับเปลี่ยนชนิดใบอนุญาตขับรถ ให้แนบหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเป็นเอกสารเพิ่มเติม

4. กรณีการขอรับใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้ปฏิบัติตามหนังสือกรมการขนส่งทางบกที่ ศค 0407.6/ว.34 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2549 เว็บแต่

4.1 กรณีคำนำหน้าชื่อ หรือยศ หรือชื่อ หรือสกุล หรือที่อยู่ไม่ตรงกับใบอนุญาตขับรถที่นำมาเป็นหลักฐานประกอบคำขอ ให้ยื่นเอกสารหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเป็นเอกสารเพิ่มเติม

4.2 กรณีการขอรับใบแทนใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีผู้ขอสามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมายื่นคำขอดำเนินการแทนตนเองได้ โดยยื่นคำขอพร้อมรูปถ่าย ขนาด 4 × 6 เซนติเมตร จำนวน 2 รูป ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน หลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจ หนังสือมอบอำนาจและภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจซึ่งรับรองสำเนาถูกต้องแล้วเป็นเอกสารเพิ่มเติม

กรณีไม่มีหลักฐานการรับแจ้งความหรือรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีจากสถานีตำรวจ ให้ผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้ให้ถ้อยคำแทนผู้มอบอำนาจได้

4.3 กรณีที่มีการแก้ไขรายการในใบอนุญาตขับรถตามความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี ให้แนบหลักฐานการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเป็นเอกสารเพิ่มเติม

4.4 กรณีที่ไม่มีภาพถ่ายหนังสือเดินทาง (PASSPORT) เป็นเอกสารประกอบคำขอให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเลขที่หนังสือเดินทาง (PASSPORT) ชื่อ สกุล และสถานที่เกิดเป็นภาษาอังกฤษแล้วให้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวตรงตามที่ระบุไว้ในหนังสือเดินทางจริงพร้อมลงนามรับรองไว้เป็นหลักฐาน

5. การดำเนินการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวคนขับรถ ให้สำนักมาตรฐานงานพะเนียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด รับคำขอและดำเนินการออกบัตรประจำตัวคนขับรถหรือใบแทน

กรณีสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา ให้รับคำขอและดำเนินการเฉพาะการตรวจสอบเอกสารแล้วจัดส่งแทนสำเนาหลักฐานให้สำนักงานขนส่งจังหวัดดำเนินการต่อไป โดยให้ปฏิบัติตามหนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ ศค 0407.6/ว.75 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2547

6. การจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาตขับรถ ให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2546

7. ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก หรือใบแทนใบอนุญาตดังกล่าว ซึ่งยังไม่สิ้นอายุใบอนุญาตขับรถตลอดชีพ หรือใบแทนที่มีอายุนับจากวันที่ออกใบอนุญาตหรือออกใบแทนไม่เกิน 6 ปี ให้ใช้เป็นหลักฐานประกอบคำขอดำเนินการด้านใบอนุญาตขับรถแทนบัตรประจำตัวประชาชนได้ แต่มิให้ใช้แทนใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหนังสือเดินทาง (PASSPORT) หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง

8. กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักรให้ออกใบอนุญาตได้เฉพาะใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว และหากคนต่างด้าวนั้นเป็นผู้เคยได้รับใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลมาก่อน ให้ยกเลิกใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลนั้นแล้วจึงดำเนินการออกใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวให้แก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ซึ่งมีได้รับอนุญาตให้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว การเล่นกีฬา หรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร ซึ่งเดิมเคยได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นชนิด NON-QUATA IMMIGRANT VISA และเปลี่ยนชนิดเป็น NON-IMMIGRANT VISA แล้ว และเคยได้รับใบอนุญาตขับรถชนิดตลอดชีพมาก่อน ให้ยกเลิกใบอนุญาตขับรถชนิดตลอดชีพนั้นแล้วจึงดำเนินการออกใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคลให้แก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

9. การดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตขับรถที่ต้องนำใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมแนบเป็นเอกสารประกอบคำขอ ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตมีความประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขับรถฉบับเดิมหรือใบแทนคืน ให้แนบภาพถ่ายใบอนุญาตขับรถฉบับดังกล่าวประกอบคำขอแล้วให้ผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถรับรองว่าได้รับใบอนุญาตขับรถฉบับจริงคืนแล้วพร้อมลงนามรับรองไว้เป็นหลักฐานก่อนดำเนินการเจาะปรุทำลายใบอนุญาตขับรถฉบับที่นำมายื่นประกอบคำขอและส่งคืนแก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

จัตวัฒน์ สงวนชื่อ

(นายจัตวัฒน์ สงวนชื่อ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักวิศวกรรมและความปลอดภัย โทร. 0-2272-3260

ที่ คค 0408.7/ว 136 **วันที่** 24 พฤษภาคม 2549

เรื่อง ซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

เรียน รขว., รถก., รขบ., ขนส.,ทรช.ทุกเขต, ศอ.สำนักทุกสำนัก, ผก.กองทุกกอง, สนก., ผกร., ผสว., ผสพ. 1, 2, 3 และ 4, ขสจ.ทุกจังหวัด และ ทสจ.ทุกสาขา

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ที่ คค 0408.7/ว 88 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2549 นำส่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2547 นั้น

เพื่อให้การดำเนินการอบรมและทดสอบการขอรับและขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ประกอบกับปัญหาความไม่พร้อมด้านสถานที่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สถานที่ และเครื่องมือทดสอบ จึงขอซักซ้อมแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. การดำเนินการอบรมและทดสอบ การขอรับและขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ให้ดำเนินการตามเอกสารแนบท้าย 1

2. กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวที่เคยได้รับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวหรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ซึ่งต้องอบรมหลักสูตรวิชาจิตสำนึกและการขับรถให้ปลอดภัย 1 ชั่วโมงนั้น ให้ใช้สื่อวีดีทัศน์ เทคนิคการขับรถปลอดภัยและวิชาการสาธิตในการขับรถที่ได้แจกให้หน่วยงานไปแล้ว เป็นแนวทางในการอบรม

3. สำหรับผู้ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจและรถยนต์บริการพัสดุภาครัฐ ซึ่งกำหนดให้มีการอบรมและทดสอบวิชาการนำส่งกฎหมายการสัมภาษณ์หรือวิธีอื่นตามที่เห็นสมควรนั้น อาจใช้ตัวอย่างการอบรมและทดสอบ ตามเอกสารแนบท้าย 2

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

จัรวัฒน์ สงวนชื่อ

(นายจัรวัฒน์ สงวนชื่อ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

เอกสารแนบท้ายหนังสือ ที่ คค 0408.7/ว.136 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2549

สรุปการดำเนินการอบรมและทดสอบ การขอรับและขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถบางชนิด

ตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ

ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549

ลำดับที่	รายการ	สมรรถภาพร่างกาย	อบรม	ข้อเขียน	ขับรถ
1	ขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่ทุกชนิดคือรถยนต์ รถยนต์สามล้อ รถจักรยานยนต์ รถแทรกเตอร์ รถบดถนน และรถอื่น ๆ ตามมาตรา 43 (9) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546	•	•	•	•
2	มีใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราว และขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล 5 ปี				
	- กรณีสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	-	-	-	-
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	•	•	•	-
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	•	•	•	•
3	มีใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล 1 ปี และขอต่อใบอนุญาตชนิดส่วนบุคคล 5 ปี				
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	•	•	•	-
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	•	•	•	•
4	เคยมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราว หรือใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมาแล้ว และมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ขอรับใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว				
	- กรณีสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	•	•	•	•
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	•	•	•	•
5	มีใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล 5 ปี มาขอต่ออายุเมื่อครบ 5 ปี				
	- กรณียังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	•	•	-	-
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	•	•	•	-
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	•	•	•	•

• อบรมหรือทดสอบ • ชะลอการดำเนินการอบรมหรือทดสอบ - ไม่ต้องอบรมหรือไม่ต้องทดสอบตามระเบียบฯ

ลำดับที่	รายการ	สมรรถภาพร่างกาย	อบรม	ข้อเขียน	ขับรถ
6	มีใบอนุญาตขับรถแทรกเตอร์ รถบดถนน และวัตถุอื่น ๆ ตามมาตรา 43 (9) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546 มาขอต่ออายุเมื่อครบ 5 ปี				
	- กรณียังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	•	•	–	–
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	•	•	•	–
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	•	•	•	•
7	มีใบอนุญาตขับรถสาธารณะ 1 ปี และขอต่ออายุใบอนุญาตสาธารณะ 3 ปี				
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	•	•	•	–
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	•	•	•	•
8	มีใบอนุญาตขับรถสาธารณะ 3 ปี มาขอต่ออายุเป็นสาธารณะ 3 ปี				
	- กรณียังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 1 ปี	•	•	–	–
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	•	•	•	–
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	•	•	•	•
9	มีใบอนุญาตขับรถชนิดชั่วคราวหรือใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล 1 ปี หรือใบอนุญาตขับรถชนิดส่วนบุคคล 5 ปี มาขอรับใบอนุญาตขับรถสาธารณะ 3 ปี				
	- กรณียังไม่สิ้นอายุหรือสิ้นอายุไม่เกิน 3 ปี	•	•	•	–
	- กรณีสิ้นอายุเกิน 3 ปี	•	•	•	•
10	ขอรับบัตรประจำตัวคนขับรถเพื่อขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร		•	ทดสอบโดยการสัมภาษณ์หรือวิธีอื่นตามที่นายทะเบียนกำหนดทราบ	

• อบรมหรือทดสอบ • ระยะการดำเนินการอบรมหรือทดสอบ – ไม่ต้องอบรมหรือไม่ต้องทดสอบตามระเบียบฯ กรณีสิ้นอายุเกินเหนือจากนี้ ให้ดำเนินการอบรมหรือทดสอบตามระเบียบกรมฯ พ.ศ. 2549

ตัวอย่างภาษาอังกฤษสำหรับผู้ขับรถยนต์สาธารณะ รถยนต์บริการธุรกิจ และรถยนต์บริการทัศนาจร

1. คำทักทายและการบอกจุดหมายปลายทาง

Good morning	สวัสดีตอนเช้า
(กุด มอรนิ่ง)	
Good afternoon	สวัสดีตอนบ่าย
(กุด อาฟเตอนูน)	
Good evening	สวัสดีตอนเย็น
(กุด อีฟนิ่ง)	
Hello!	สวัสดีครับ
(เฮลโล)	
Sir/Madame/Madam	คุณผู้ชาย/คุณผู้หญิง
(เซอร/มาดาม)	
Yes Madam	ครับ คุณหญิง
(เยส, มาดาม)	
Yes Sir	ครับ คุณผู้ชาย
(เยส, เซอร)	
Please say slowly	กรุณาพูดช้า ๆ
(พลีส เซ (อี) สโลวลี)	
I know it	ผมรู้จักครับ
(ไอ โนว อิท)	
I understand	ผมเข้าใจครับ
(ไอ อันเดอแสตน)	
I don't understand	ผมไม่เข้าใจครับ
(ไอ ด็อนท อันเดอแสตน)	
Can I help you?	ผมช่วยคุณได้ไหม?
(แคน ไอ เฮลพ ยู?)	
I think it's on Silom Road	ผมคิดว่าอยู่ที่ถนนสีลม
(ไอ ธิ้งก อิทส ออน สีลม โร๊ด)	
Where do you want to go?	คุณต้องการไปไหนครับ?
(แวร ดู ยู ว๊อน ทู โกว?)	
Where would you like to go?	คุณต้องการไปไหน?
(แวร วูด ยู ไล๊ค ทู โกว?)	

Certainly	แน่นอน
(เซอรเทนลี)	
Please get in	เชิญขึ้นรถครับ
(พลีส เก็ท อิน)	
It's 50 baht	50 บาท
(อิทส ฟิฟตี บาท)	
Take me to Sogo	ส่งฉันที่โซโก
(เทค มี ทู โซโก)	
I have to go to the airport	ฉันต้องไปที่สนามบิน
(ไอ แฮฟ ทู โกว ทู ดี แอรพอรท)	
We want to go to the railway station	เราต้องการไปสถานีรถไฟ
(วี วันท ทู โกว ทู เดอะ เรลเว (อี) สเตชั่น)	
I need to go to the Mandarin Hotel	ฉันจำเป็นต้องไปโรงแรมแมนดาริน
(ไอ นีด ทู โกว ทู เดอะ แมนดาริน โฮเทล)	
We must go to the bus terminal	เราจะต้องไปที่สถานีขนส่ง
(วี มัส โกว ทู เดอะ บัส เทอรมินอล)	
I'm rushing to the hospital	ฉันกำลังรีบจะไปโรงพยาบาล
(ไอม รัชชิง ทู เดอะ ฮอสปิตอล)	
Will you take me to a clinic?	คุณจะไปส่งฉันที่คลินิกได้ไหม?
(วิล ยู เทค มี ทู อะ คลินิก?)	
Can you take us to the post office?	คุณส่งฉันที่ที่ทำการไปรษณีย์ได้ไหม?
(แคน ยู เทค อัส ทู เดอะ โพสท ออฟฟิศ?)	
Do you know where Lumpini Park is?	คุณทราบไหมว่าสวนลุมพินีอยู่ที่ไหน?
(ดู ยู นว วฺ ลุมพินี พารค อีส?)	
คำที่ควรทราบ	
Where (แวร)	ที่ไหน
pedestrian bridge (พีดสเตรียน บริดจ)	สะพานคนเดินข้าม
go (โกว)	ไป
several (เซเวรัล)	หลาย
need/must (นีด/มัส)	ต้องการ/ต้อง
branches (แบร์นเชส)	สาขา/กิ่งก้าน
rushing (รัชชิ่ง)	รีบ กำลังรีบ
nearest (เนียเรสท)	ใกล้ที่สุด
take (เทค)	นำ พา เอา

longest (ลองเกสท)	ยาวที่สุด
Wireless Road (วายรเลส โรด)	ถนนวิทยุ
railway station (เรลเว (อี) สเตชั่น)	สถานีรถไฟ
Embassy/Consulate (เอ็มบัสซี/คอนซูเลท)	สถานทูต/สถานกงสุล
Traveling (ทราฟเวลลิ่ง)	ท่องเที่ยว
British Council (บริทิช เคานซิล)	บริทิช เคานซิล
Terminal (เทอรมินอล)	สถานี
close (โคลส)	ปิด ใกล้
airline (แอรไลน)	สายการบิน
quickly (ควิคลี)	อย่างรวดเร็ว
shopping (ช็อพปิ่ง)	การจ่ายของ
somewhere (ซัมแวร)	ที่ไหนสักแห่ง
Air-con (แอร คอน)	เครื่องปรับอากาศ
nearby (เนียรบาย)	ใกล้ ๆ กัน
unwell, sick, ill (อันเวล, ซิค, อิล)	ไม่สบาย
remember (รีเม็มเบอร)	จำ
clinic (คลีนิก)	ร้านหมอ
across (อะครอส)	ข้าม
river (ริเวอร)	แม่น้ำ
nearly (เนียรลี)	เกือบจะ
about (อะเบ๊าท)	ประมาณ
more than (มอร แดน)	มากกว่า
จำนวน	
One (วัน)	หนึ่ง
two (ทู)	สอง
tree (ทรี)	สาม
four (โฟวร)	สี่
five (ไฟว)	ห้า
six (ซิกส)	หก
seven (เซเว่น)	เจ็ด
eight (เอ็ท)	แปด
nine (นายน)	เก้า
ten (เท็น)	สิบ
eleven (อิเลเว่น)	สิบเอ็ด

twelve (ทเวลฟ์)	สิบสอง
thirteen (เธอทีน)	สิบสาม
fourteen (โฟ่วรทีน)	สิบสี่
fifteen (ฟิฟทีน)	สิบห้า
sixteen (ซิกซทีน)	สิบหก
seventeen (เซเว่นทีน)	สิบเจ็ด
eighteen (เอ้ททีน)	สิบแปด
nineteen (นายนทีน)	สิบเก้า
twenty (ทเว็นที)	ยี่สิบ
twenty one (ทเว็นทีวัน)	ยี่สิบเอ็ด
thirty (เธอรที)	สามสิบ
thirty two (เธอรทีทู)	สามสิบสอง
fourty (โฟ่รที)	สี่สิบ
fourty tree (โฟ่รทีทรี)	สี่สิบสาม
fifty (ฟิฟที)	ห้าสิบ
fifty four (ฟิฟทีโฟ่วร)	ห้าสิบสี่
sixty (ซิกซที)	หกสิบ
sixty five (ซิกซทีไฟฟ์)	หกสิบห้า
seventy (เซเว่นที)	เจ็ดสิบ
seventy six (เซเว่นทีซิกส)	เจ็ดสิบหก
eighty (เอ้ททิ)	แปดสิบ
eighty seven (เอ้ททิเซเว่น)	แปดสิบเจ็ด
ninety (นายนที)	เก้าสิบ
ninety eight (นายนที เอ้ท)	เก้าสิบแปด
one hundred (วัน ฮันเดร็ด)	หนึ่งร้อย
one hundred and nine (วัน ฮันเดร็ด แอนด นายน)	หนึ่งร้อยเก้า
one hundred and twenty (วัน ฮันเดร็ด แอนด ทเว็นที)	หนึ่งร้อยยี่สิบ
one hundred and ninety nine (วัน ฮันเดร็ด แอนด นายนที นายน)	หนึ่งร้อยเก้าสิบเก้า
nine hundred and ninety one (วัน ฮันเดร็ด แอนด นายนที วัน)	หนึ่งร้อยเก้าสิบเอ็ด
one thousand (วัน เซาซั่นด)	หนึ่งพัน
one thousand and tree (วัน เซาซั่นด แอนด ทรี)	หนึ่งพันสาม
two thousand eight hundred and tree (ทู เซาซั่นด เอ้ท ฮันเดร็ด แอนด ทรี)	สองพันแปดร้อยสาม

2. การบอกทิศทางและสถานที่

turn left (เทอรนเล็ฟท)	เลี้ยวซ้าย
turn right (เทอรนไร้ท)	เลี้ยวขวา
go straight on (โกว สเตรท ออน)	ตรงไป
go back (โกว แบค)	ถอยหลัง
at the corner (แอท เดอะ คอรนเนอร)	ที่มุมตึก/ที่หัวโค้ง
at the traffic lights (แอท เดอะ แทรฟฟิค ไล้ทส)	ที่ไฟจราจรข้างหน้า
on your left hand side (ออน ยัวร เลฟท แฮนด ไซด)	ทางด้านซ้ายมือ
Over there (โอเวอร แดร)	ตรงโน้น
address (แอ็ดดเรส)	บ้านเลขที่
Express way (เอ็กสเพรสเว (อิ))	ทางด่วน
toll-way (โทลเว (อิ))	ทางที่ต้องเสียค่าบริการ
Turn left at the next corner. (เทอรน เล็ฟท แอท เดอะ เน็กซท คอรนเนอร)	เลี้ยวซ้ายที่หัวมุมหน้า
Now, go Straight ahead. (นาว, โกว สเตรท อะเฮด)	ตอนนี้ขับตรงไปข้างหน้า
Turn right the next in tersection. (เทอรน ไร้ท แอท เดอะ เน็กซท อินเตอรเซกชั่น)	เลี้ยวขวาที่แยกหน้า
Then turn left again into the next soi. (เด็น เทอรน เล็ฟท อะเกน อินทู เดอะ เน็กซท ซอย)	เลี้ยวซ้ายอีกที เข้าไปในซอยข้างหน้า
There, the flat is on your right hand side. (แดร เดอะ แฟลท อิส ออน ยัวร ไร้ท แฮนด ไซด)	นั่นไง แฟลตอยู่ทางขวามือของคุณ
Do you want to go by the express way? (ดู ยู วันท ทู โกว บาย ดิ เอกซเพรส เว (อิ))	คุณต้องการไปโดยทางด่วน หรือเปล่าครับ?

สถานที่ที่ชาวต่างประเทศมักไป

Airport (แอรพอรท)	สนามบิน
Victory Monument (วิกตอรี มอนนูเมนท)	อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
Railway Station (เรลเว (อี) สเตชั่น)	สถานีรถไฟ
Bus Terminal (บัส เทอรมินอล)	สถานีขนส่ง
Port (พอรท)	ท่าเรือ
National Museum (เนชั่นนอล มิวเซี่ยม)	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
The Southern Bus Terminal (เดอะ เซาทเธ่อรน บัส เทอรมินอล)	สถานีขนส่งสายใต้
The Eastern Bus Terminal (เดอะ อีสเธ่อรน บัส เทอรมินอล)	สถานีขนส่งสายตะวันออก
Immigration (อิมมิเกรชั่น)	กองตรวจคนเข้าเมือง
Chinatown (ไชนา ทาวน)	ย่านเยาวราช
Lumpini Park (ลุมพินี ปารค)	สวนลุมพินี
National Assembly (เนชั่นนอล แอสเซ็มบลี)	รัฐสภา
Tourist Information (ทัวริสท อินฟอรเมชั่น)	ศูนย์ประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยว
UNESCO (ยูเนสโค)	องค์การยูเนสโก

คำศัพท์ที่ควรทราบ

Ask someone (แอสก ซัมวัน)	ถามคนบางคน
Don't worry (ด้อนท วอรี)	อย่าวิตก/อย่ากังวล/อย่าเป็นห่วง
enjoy (เอ็นจอย)	สนุก/เพลิดเพลิน
keep the change (คีพ เดอะ เชนจ)	เก็บเงินทอนไว้
I'm afraid that... (ไอแม อะเฟรด แดท)	ผมเกรงว่า...
money (มันนี)	เงิน
enough (อินัฟ)	เพียงพอ
map (แม็พ)	แผนที่
get off (เก็ท อ็อฟ)	ลง (จากรถ)
probably (พร็อบบะบลิ)	อาจจะ
hospital (ฮอสปิทอล)	โรงพยาบาล
sure (ชัว)	แน่นอน
find (ฟ่ายนด)	พบ
exact place (อิกแซคท เพลส)	สถานที่แน่นอน
card (คารด)	บัตร
get going (เก็ท โกวอิง)	ไปเลย/ออกเดินทาง
flat (แฟ่ลท)	ห้องพัก
place (เพลส)	สถานที่
guide book (ไกด บุ๊ค)	หนังสือนำเที่ยว
trip (ทริพ)	การเดินทางระยะสั้น ๆ

3. ค่าโดยสารและเงินทอน

The fare is 60 baht.	ค่าโดยสาร 60 บาท
(เดอะ แฟ่ว อีส ซิกซที บาท)	
Here's 100 baht. Keep the change	นี่ 100 บาท ช่างค์ทอนเก็บไว้นะ
(เฮียรส วันฮันเดร็ด บาท. คีพ เดอะ เชนจ)	
25 baht.	25 บาท
(ทเว็นทีไฟ่ว บาท)	
40 baht.	40 บาท
(โฟ่ที บาท)	
OK. (โอเค)	ตกลง
Here is your change, sir.	นี่คือเงินทอนของท่านครับ
(เฮียร อีส ยัวร เชนจ, เซอร)	
I don't have enough change	ผมมีเงินทอนไม่พอ
(ไอ ด้อนท แฮฟ อินัฟ เชนจ)	
I must get change	ผมต้องไปแลกเงินทอน หรือผมต้องการทอนเงินด้วย
(ไอ มัส เก็ท เชนจ)	
Can you change five hundred baht?	คุณมีช่างค์ทอนให้แลกสัก 500 บาทไหม?
(แคน ยู เชนจ ไฟ่ว ฮันเดร็ด บาท?)	
No, not at all. Anything will do.	ไม่เป็นไรครับ. อะไรก็ได้
(โน, น็อท แอท ออล. เอนนิธิง วิล ดู)	
Yes, it's correct. Fifty baht. Thank you.	ครับ ถูกต้องแล้ว 50 บาท ขอบคุณครับ
(เยส, อิทส คอรเร็คท ฟิฟที บาท แย้ง ยู)	
Madame, you didn't give me enough money	คุณผู้หญิงครับ คุณให้เงินผมไม่ครบ
(มาดาม, ยู ดิ้มท กิฟ มี อินัฟ มันนี)	
You gave me only 80 baht.	คุณให้ผม 60 บาทเท่านั้น
(ยู เกฟ มี โอนลี ซิกซที บาท)	
Ten baht is missing	ขาดอีก 10 บาทครับ
(เท็น บาท อีส มิสซิ่ง)	
Oh, really? I'm very sorry. Here's 10 baht more.	โอ จริงหรือ? ผมขอโทษอย่างมากนะ นี่อีก 10 บาท
(โอ้ เรียลลี่? ไอม เวรี ซอรี เฮียรส เท็น บาท มอร)	

คำศัพท์ที่ควรทราบ

too much (ทู มัช)	มากเกินไป (เช่น เงินมากเกินไป)
confused (คอนฟิ้วสท)	สับสน/งง
trunk/boot (ทรั้งค/บู๊ท)	กระโปรงรถด้านหลัง
tip (ทิป)	ค่าบริการพิเศษ

generous (เจ็นนเนอรัส)	ใจดี/เมตตาธารี/เอื้อเฟื้อ
enjoy (เอ็นจอย)	สนุกสนาน
difficult (ดิฟฟิค้อท)	ยากลำบาก
stay (สเต (อี))	การพักอาศัย
university (ยูนิวอ(ว)ซิที)	มหาวิทยาลัย
journey (เจอรนี)	การเดินทางไกล ๆ
anywhere (เอนนิแวร)	ที่ไหนก็ตาม
next time (เน็กซ ไทม)	ครั้งต่อไป/ครั้งหลัง/ครั้งหน้า

4. เรื่องทั่วไป

How much is? (ฮาว มัช อิส อิท?)	ราคาเท่าไหร่?
Yes, that's correct. (เยส, แดทส คอรเร็คท)	ครับ ถูกต้องแล้ว
Here we are. (เฮีอร วี อาร)	เรามาถึงแล้วครับ
Please speak slowly (พลีส สปีค สโลวลี)	กรุณาพูดช้า ๆ
การบอกเวลา	
Seven o'clock (เซเว่น โอ คล็อคค)	(7)
Seven fifteen (เซเว่น ฟิฟทีน)	(7.15)
Seven thirty (เซเว่น เธอที)	(7.30)
Seven fourty-five (เซเว่น โฟรที ไฟว)	(7.45)
at noon (แอ็ท นูน)	(12) เที่ยงวัน
half past eight (ฮาฟ พาสท เอ็ท)	(8.30)
a quarter to ten (อะ ควอรเตอร ทู เท็น)	(9.45)
mid night (มิด ไน้ท)	เที่ยงคืน
eight fifteen a.m. (เอ็ท ฟิฟทีน เอ เอม)	(8 โมง 15 นาที)
one-thirty p.m. (วัน-เธอที พี เอม)	(บ่าย 1 โมง 30 นาที)
สัพพะที่ควรทราบ	
Fast/slow (ฟาสท/สโลว)	เร็ว/ช้า
live here (ลิฟ เฮีอร)	อาศัยอยู่ที่นี่
business (บิสซิเนส)	ธุรกิจ
free (ฟรี)	ให้ปล่า
rainy season (เรนนี ซีซั่น)	ฤดูฝน
last (ลาสท)	สิ้นสุด
hot season (ฮอท ซีซั่น)	ฤดูร้อน
famous (เฟ่มัส)	มีชื่อเสียง
floods (ฟ่ล็อดส)	น้ำท่วม
adventuresome (แอ็ดเวอรเจ็ดเอนนท)	การโชนผจ
too busy (ทู บิสซี)	ยุ่งยาก
English station (อิงลิช สเตชั่น)	สถานีภาษาอังกฤษ
smoke (สโมค)	สูบบุหรี่
cool (คูล)	เย็นสบาย
cheap (ชีพ)	ราคาถูก
catch a boat (แคทช อะ โบ้ท)	ขึ้นเรือ
give a try (กิฟ อะ ทราย)	ลองดู
recommend (เร็คคอมเม็นด)	แนะนำ
special rate/discount (สเปชี่ยล เรท/ดิสเคานท)	ราคาพิเศษ/ลดราคา
begin (บีกิน)	เริ่มต้น
quietly (ไคว่เอทลี)	อย่างเงียบ ๆ
singer (ซิงเกอร์)	นักร้อง

5. การกล่าวขอบคุณและอำลา

Thank you, madame. Have a good day. (แธ็ง คิ่ว, มาดาม แฮฟ อะ กูด เด (อี))	ขอบคุณครับ คุณผู้หญิง โชคดีนะครับ
Thank you very much. Enjoy your trip! (แธ็ง คิ่ว เวรี มัช, เอ็นจอย ย้าว ทริป)	ขอบคุณมากครับ ขอให้เที่ยวให้สนุกนะครับ
I hope you enjoyed Bangkok. (ไอ โฮพ ยู เอ็นจอยด แบงค็อก)	คนหวังว่า คุณคงชอบกรุงเทพฯ นะครับ
Smooth flight. (สมูธ ไฟล์ท)	ขอให้เดินทางอย่างราบรื่นนะครับ
Goodbye (Byebye) (กูดบาย (บ้ายบาย))	ลาก่อนนะ
Cheerio (เชียริโอ)	โชคดีนะ/ลาก่อนนะ
Good night (กูด ไน้ท)	ราตรีสวัสดิ์ครับ

พระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2522
เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

หมวด 7
ผู้ประจำรถ

มาตรา 92 ผู้ประจำรถ ได้แก่

(1) ผู้ขับรถ

(2) ผู้เก็บค่าโดยสาร

(3) นายตรวจ

(4) ผู้บริการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง[26]

มาตรา 93 ห้ามมิให้ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง[27]

มาตรา 94 ใบอนุญาตสำหรับผู้ประจำรถ มี 4 ประเภท คือ

(1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

(2) ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

(3) ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

(4) ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

ใบอนุญาตแต่ละประเภทจะใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่ใบอนุญาตประเภทที่หนึ่ง ประเภทที่สาม และประเภทที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตประเภทที่สองได้

[26] ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2525)[*] กำหนดผู้บริการตามมาตรา 92 (4) ได้แก่ พนักงานเดินรถประจำทางขนส่งโดยสาร และบริการประจำรถขนส่งโดยสาร

[27] ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525)

มาตรา 95 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถมีสี่ชนิด ดังนี้

(1) ชนิดที่หนึ่ง ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับรถที่มีน้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกินสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสารไม่เกินยี่สิบคน

(2) ชนิดที่สอง ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับรถที่มีน้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกินกว่าสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือสำหรับรถขนส่งผู้โดยสารเกินกว่ายี่สิบคน

(3) ชนิดที่สาม ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถซึ่งโดยสภาพใช้สำหรับลากจูงรถอื่นหรือล้อเลื่อนที่บรรทุกสิ่งใด ๆ บนล้อเลื่อนนั้น

(4) ชนิดที่สี่ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับรถที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายตามประเภทหรือชนิดและลักษณะการบรรทุกตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ใบอนุญาตแต่ละชนิดใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่ใบอนุญาตชนิดที่สอง ชนิดที่สาม และชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่หนึ่งได้ ใบอนุญาตชนิดที่สามและชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่สองได้ และใบอนุญาตชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่สามได้

ประกาศของอธิบดีตามความใน (4) ของวรรคหนึ่ง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 96 ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถตามมาตรา 93 ในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องมีคุณสมบัติและลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) มีสัญชาติไทย

(2) มีความรู้และความสามารถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง[28]

(3) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยความเหมาะสม

(4) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(5) ไม่เป็นผู้โรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจ

(6) ไม่เป็นผู้ติดสุราอย่างเรื้อรังจนสติฟั่นเฟือนไม่ได้

(7) ไม่เป็นผู้มีใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถประเภทหรือชนิดเดียวกับที่ได้รับอนุญาตอยู่แล้ว

(8) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ[29] เว้นแต่การเพิกถอนใบอนุญาตนั้นพ้นกำหนดสามปีแล้วนับแต่วันที่มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

[*] แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535

[28] ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2537)

[29] คำนิยามและความหมายของผู้ถูกให้รับผิดไว้ว่า คำว่า "ผู้ประจำรถ" ตามมาตรา 96 (8) และคำว่า "รถ" ตามมาตรา 96 (7) นั้น หมายถึง ใบอนุญาตขับรถและความหมายของราชบัญญัติขนส่ง พ.ศ. 2522 ด้วย ดูคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๑๑/๒๕๕๓ (คำว่า "ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ" ตามมาตรา 96 (8) และคำว่า "รถ" ตามมาตรา 96 (7) หมายความรวมถึงใบอนุญาตขับรถ และความหมายของราชบัญญัติขนส่ง พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่)

(9) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาทที่มิใช่เกี่ยวกับการใช้รถในการกระทำความผิดหรือความผิดฐานลหุโทษ หรือได้พ้นโทษมาแล้วเกินสามปี

(10) ไม่เป็นผู้เคยถูกควบคุมตัว เพราะมีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม หรือเป็นอันธพาล เว้นแต่ได้พ้นจากการควบคุมตัวมาแล้วเกินหนึ่งปี

มาตรา 97 ภายใต้บังคับมาตรา 96 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง[30] และได้ผ่านการศึกษาและจบหลักสูตรจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบกหรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง

การรับรองโรงเรียนสอนขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง[31]

มาตรา 98 ภายใต้บังคับมาตรา 96 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง[32]

มาตรา 99 ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในการขนส่งสาธารณะบุคคลต้องมีคุณสมบัติและมีลักษณะตามมาตรา 96 (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) และ (10) และต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง[33]

"**มาตรา 100** ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถยื่นคำขอต่ออายุกับนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด[34]

มาตรา 101 ในขณะปฏิบัติหน้าที่ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถต้องมีใบอนุญาตอยู่กับตัว และต้องแสดงต่อนายทะเบียนหรือผู้ตรวจการเมื่อขอตรวจ

[30] และ [32] ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2541)

[31] ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2524) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการรับรองโรงเรียนสอนขับรถ และกฎกระทรวง ฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2535) กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม

[33] ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 62 (พ.ศ. 2541)

"แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 ตราพระราชบัญญัติไว้ดังนี้

"มาตรา 100 ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

การต่ออายุใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด"

[34] สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยไว้ว่า ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในขณะที่ใบอนุญาตหมดอายุโดยมิได้ขอต่ออายุตามมาตรา 100 ถือว่าปฏิบัติเข้าที่โดยไม่มีใบอนุญาตตามกฎหมาย เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 93 วรรคหนึ่ง

มาตรา 102 ในขณะปฏิบัติหน้าที่ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ต้อง

(1) แต่งกายสะอาดเรียบร้อยตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง[35]

(2) ไม่แสดงกิริยาหรือใช้ถ้อยคำเป็นการเสียดสี ลูหมิ่น ก้าวร้าว รังแก รบกวน หรือหยาบหยามผู้หนึ่งผู้ใด หรือแสดงกิริยาวาจา หรือส่งเสียงด้วยประการใด ในลักษณะไม่สมควรหรือไม่สุภาพ

(3) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น

"(3 ทวิ) ไม่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ

"(3 ตรี) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตหรือประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(4) ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งที่กำหนดในกฎกระทรวง[36]

"**มาตรา 102 ทวิ** ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใด ในขณะปฏิบัติหน้าที่นั้นมีสารอยู่ในร่างกายอันเกิดจากการเสพสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น หรือยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ให้ผู้ตรวจการหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบว่าผู้นั้นมีสารนั้น ๆ อยู่ในร่างกายหรือไม่

เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ วิธีการตรวจหรือทดสอบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา[37]

มาตรา 103 ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถนอกจากจะต้องปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 102 แล้ว จะต้อง

(1) ไม่ขับรถในเวลาที่ร่างกายหรือจิตใจหย่อนความสามารถ

(2) ไม่รับบรรทุกบุคคลที่เป็นโรคเรื้อน หรือโรคติดต่อที่น่ารังเกียจไปกับผู้โดยสารอื่น

(3) ไม่รับบรรทุกศพ สัตว์ หรือสิ่งของที่อาจเกิดอันตราย หรือเป็นที่พึงรังเกียจไปกับผู้โดยสาร[38]

"(4) ไม่รับบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง วะเบิด หรือวัตถุอันตรายโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(5) ต้องหยุดหรือจอดรถ ณ สถานีขนส่งและปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับสถานีขนส่งตามมาตรา 19 (8) และ (10)

"**มาตรา 103 ทวิ** ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ในการปฏิบัติหน้าที่ขับรถในรอบยี่สิบสี่ชั่วโมง ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถปฏิบัติหน้าที่ขับรถติดต่อกันเกินสี่ชั่วโมงนับแต่ขณะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ขับรถ แต่ถ้าในระหว่างนั้นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ได้พักติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วโมง ก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถต่อไปได้อีกไม่เกินสี่ชั่วโมงติดต่อกัน

[35] ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2523)

[36] ดูกฎกระทรวง ฉบับที่ 22 (พ.ศ. 2526) กฎกระทรวง ฉบับที่ 47 (พ.ศ. 2537) และกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2534)

"เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535

[37] ดูประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพยาเสพติดให้โทษ (ลบ.) ฯ ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2541 และประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพสุราฯ ลงวันที่ 11 เมษายน 2540

[38] "สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีคำวินิจฉัย ตีความว่า "สัตว์" ๆ หมายถึง สัตว์ทุกชนิด ไม่เฉพาะสัตว์ที่อาจเกิดอันตรายเท่านั้นเป็นที่รังเกียจของผู้โดยสารเท่านั้น ฉะนั้น สำนักงานคณะกรรมการฯ จึงต้องทำ ศูนย์พิทักษ์เรื่อง ตีความคำว่า "สัตว์" ตามมาตรา 103 (3) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการ

"แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535

"เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542

มาตรา 104 ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ กระทำการใด ๆ ให้ผู้โดยสารจำต้องลงจากรถก่อนที่จะได้โดยสารถึงจุดหมายปลายทาง โดยที่ได้ชำระค่าโดยสารถูกต้องตามอัตราที่กำหนดแล้ว

มาตรา 105 ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ละเว้นการหยุดรถเพื่อรับหรือส่งผู้โดยสาร ณ ที่ที่มีเครื่องหมายให้รถนั้นหยุด ในเมื่อปรากฏว่ามีผู้โดยสารต้องการให้หยุดรถเพื่อรับหรือส่ง

มาตรา 106 ในขณะปฏิบัติหน้าที่ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ กระทำการใด ๆ อันเป็นการละทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุอันสมควร

***มาตรา 106 ทวิ ในกรณีที่มีความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ ว่าด้วยการออกใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและกัน คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสมาคมยานยนต์ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของประเทศที่มีความตกลงดังกล่าวกับรัฐบาลไทย อาจใช้ใบอนุญาตขับรถของประเทศนั้นขับรถในราชอาณาจักรได้ตามประเภทและชนิดของรถที่ระบุไว้ในใบอนุญาตขับรถนั้น แต่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาและหรือความตกลงที่มีอยู่ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ และตามบทบัญญัติทั้งหลายในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 107 ในการขนส่งประจำทาง หรือการขนส่งไม่ประจำทางระหว่างจังหวัดหรือระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถรับบรรทุกผู้โดยสารเกินจำนวนที่นั่งผู้โดยสารที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา 108 เมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 96 มาตรา 97 มาตรา 98 หรือมาตรา 99 หรือบทบัญญัติทั้งหลายไปในภายหลังเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นเสีย

มาตรา 109 ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติทั้งหลายในหมวดนี้ ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจยึดใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถของผู้นั้น และส่งเป็นหนังสือให้ผู้นั้นไปรายงานตนต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดสิบสองชั่วโมง คำสั่งนั้นให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถชั่วคราว ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนั้น

ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันหรือจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสียก็ได้

มาตรา 110 ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการขัดขวางการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 111 ให้นำบทบัญญัติทั้งหลายในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถ ผู้เก็บค่าโดยสาร และนายตรวจมาใช้บังคับโดยอนุโลม

***เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2530

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางต่อเส้นทางหนึ่ง	ฉบับละ	15,000 บาท
(2) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง	ฉบับละ	4,000 บาท
(3) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก	ฉบับละ	1,500 บาท
(4) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล	ฉบับละ	1,500 บาท
(5) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งระหว่างประเทศ		
(ก) คอลฟี	ฉบับละ	5,000 บาท
(ข) เฉพาะคราว	ฉบับละ	500 บาท
(6) ใบอนุญาตประกอบการรับจัดการขนส่ง	ฉบับละ	5,000 บาท
(7) ใบอนุญาตจัดตั้งและดำเนินการสถานีขนส่ง	ฉบับละ	100,000 บาท
(8) ใบอนุญาตผู้ขับรถและใบอนุญาตนายตรวจ	ฉบับละ	200 บาท
(9) ใบอนุญาตผู้เก็บค่าโดยสารและใบอนุญาตผู้ประจำรถ	ฉบับละ	100 บาท
(10) ใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถ	ฉบับละ	20,000 บาท
(11) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	500 บาท
(12) สมุดโอนทะเบียนรถ	ฉบับละ	200 บาท
(13) แผ่นป้ายเลขทะเบียนรถและเครื่องหมาย	แผ่นละ	100 บาท
(14) คำขออนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง	ฉบับละ	100 บาท
(15) คำขออื่น ๆ	ฉบับละ	20 บาท

(16) การต่ออายุใบอนุญาต ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาตแต่ละฉบับ

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525)
ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 93 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ใดประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบของกรมการขนส่งทางบก พร้อมด้วยหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

(ก) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือภาพถ่ายหนังสือเดินทางหรือภาพถ่ายหนังสือสำคัญประจำตัวต่างถิ่น

(ข) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านหรือเอกสารแสดงถิ่นที่อยู่

(ค) รูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 6 รูป

(ง) ใบรับรองแพทย์

(จ) ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการศึกษา และขอบหลักสูตรจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบกหรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง สำหรับกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ถ้ามี

(ฉ) ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถตามกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา 96 (2) ในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ถ้ามี

(ช) ใบอนุญาตเป็นผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งหน้าที่ผู้ขับรถออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2497 หรือใบอนุญาตขับรถยนต์ออกตามความในพระราชบัญญัติขับรถยนต์ พุทธศักราช 2473 ถ้ามี

(2) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ หรือผู้บริการ

(ก) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน

(ข) สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน

(ค) รูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 6 รูป

(ง) ใบรับรองแพทย์

(จ) ประกาศนียบัตรหรือหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกว่าเป็นผู้มีความรู้และความสามารถตามกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ถ้ามี

(ฉ) ใบอนุญาตเป็นผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง หรือมีหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร หรือหน้าที่นายตรวจออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2497 ถ้ามี

ข้อ 2 การยื่นคำขอตามกฎกระทรวงนี้

(1) สำหรับผู้ขอที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อกรมการขนส่งทางบก

(2) สำหรับผู้ขอที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อสำนักงานขนส่งจังหวัดนั้น ๆ

ข้อ 3 ใบอนุญาตสำหรับผู้ประจำรถ ให้ใช้แบบใบอนุญาตท้ายกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้

(1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

(ก) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่หนึ่ง ให้ใช้แบบ ท.1

(ข) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่สอง ให้ใช้แบบ ท.2

(ค) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่สาม ให้ใช้แบบ ท.3

(ง) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่หนึ่ง ให้ใช้แบบ ท.1

(จ) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่สอง ให้ใช้แบบ ท.2

(ฉ) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคลชนิดที่สาม ให้ใช้แบบ ท.3

(2) ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ให้ใช้แบบ กส.

(3) ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ให้ใช้แบบ นต.

(4) ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ ให้ใช้แบบ บก.

ข้อ 4 ผู้ได้รับใบอนุญาตสำหรับผู้ประจำรถผู้ใดประสงค์จะขอรับใบแทนใบอนุญาตที่สูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ยื่นคำขอตามแบบของกรมการขนส่งทางบก พร้อมด้วยหลักฐานการรับแจ้งความของสถานีตำรวจหรือใบอนุญาตที่ชำรุดนั้น และรูปถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาดำ ขนาด 3 × 4 เซนติเมตร จำนวน 6 รูป

การอนุญาต คำขอใบแทนใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตออกใบอนุญาตตามแบบใบอนุญาตเดิม แต่ให้ระบุคำว่า "ใบแทน" ไว้ที่ด้านหน้าด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2525

วีระ มุสิกพงศ์

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 99 ตอนที่ 128 ลงวันที่ 10 กันยายน 2525)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา 93 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 บัญญัติว่า การขออนุญาตและการอนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ได้มีกฎกระทรวง ฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2535)[1] ให้ตัดแบบใบอนุญาตท้ายกฎกระทรวงนี้ และให้ใช้แบบใบอนุญาตใหม่ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2535)[1] แทน

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 38 (พ.ศ. 2535)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก

พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 93 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกแบบ บ.1 บ.2 บ.3 ท.1 ท.2 ท.3 กส. นค. และ บก. ท้ายกฎกระทรวงฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และให้ใช้แบบ บ.1 บ.2 บ.3 ท.1 ท.2 ท.3 กส. นค. และ บก. ท้ายกฎกระทรวงนี้แทน

ข้อ 2 ใบอนุญาตสำหรับผู้ประจำรถที่นายทะเบียนได้ออกให้แก่ผู้ได้รับใบอนุญาตไว้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตนั้นจะสิ้นอายุ

ให้ไว้ ณ วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2535

บุญชู ประสงวนเหมาะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 112 วันที่ 6 พฤศจิกายน 2535)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากแบบใบอนุญาตสำหรับผู้ประจำรถที่กำหนดไว้ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 มีรูปแบบและรายการบันทึกสาระสำคัญอันไม่เหมาะสมกับการใช้งานในปัจจุบันสมควรแก้ไขเพิ่มเติมแบบดังกล่าวเสียใหม่ให้เหมาะสมขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 1

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

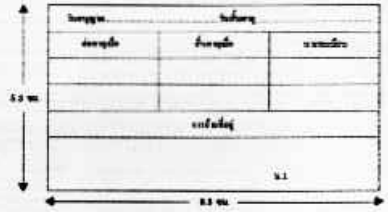

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 2

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

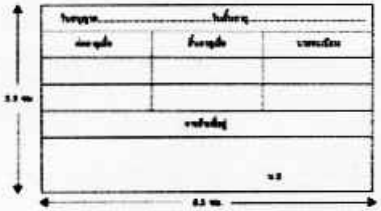

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 3

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

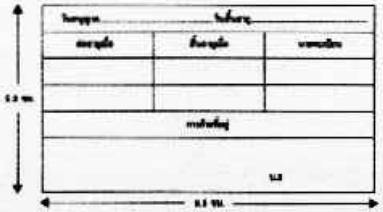

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 1

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

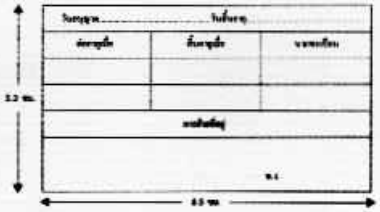

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 2

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

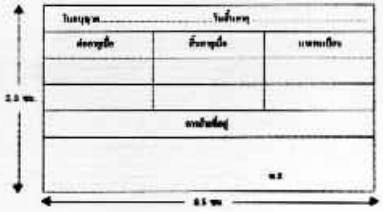

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 3

(ด้านหน้า)

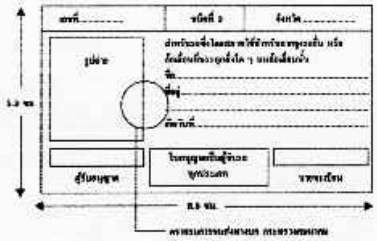

(ด้านหลัง)

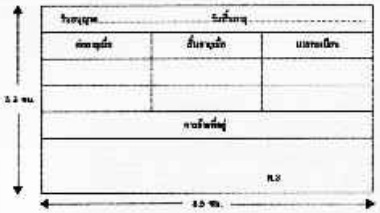

ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร

(ด้านหน้า)

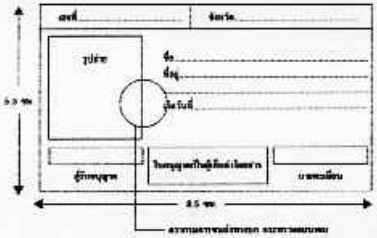

(ด้านหลัง)

ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ

(ด้านหน้า)

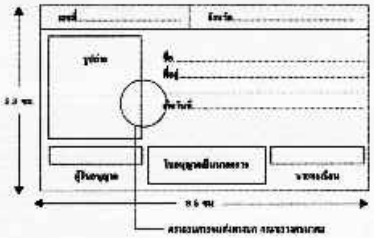

(ด้านหลัง)

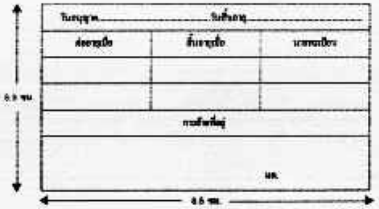

ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

(ด้านหน้า)

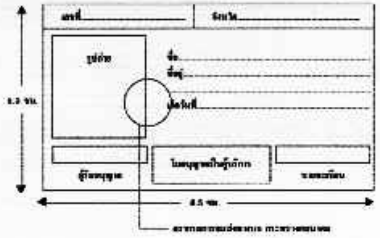

(ด้านหลัง)

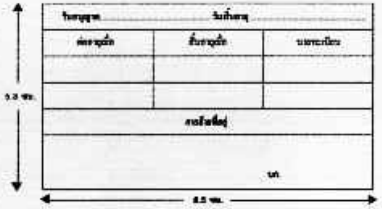

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 43 (พ.ศ. 2537)
ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 93 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (ข) และ (ฉ) ของข้อ 3 (1) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

"(ข) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่สี่ ให้ใช้แบบ บ.4

(ฉ) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่สี่ ให้ใช้แบบ บ.4"

ให้ไว้ ณ วันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2537

สรัส หั่วช่วย

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 15 ก วันที่ 13 พฤษภาคม 2537)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา 95 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2535 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535 ได้กำหนดชนิดของใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ สำหรับรถที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายเพิ่มขึ้น ประกอบกับมาตรา 93 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 บัญญัติว่า การขออนุญาตและการอนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง สมควรกำหนดแบบใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับรถที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตราย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 4

(ด้านหน้า)

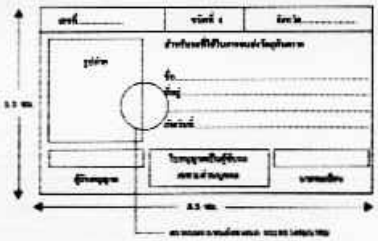

(ด้านหลัง)

ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งส่วนบุคคล ชนิดที่ 4

(ด้านหน้า)

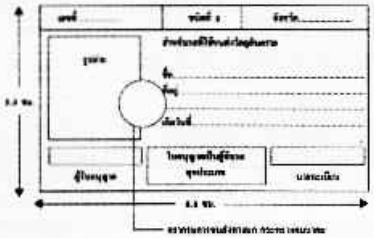

(ด้านหลัง)

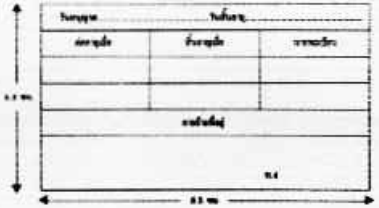

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2537)
ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 96 (2) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) กฎกระทรวง ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

(2) กฎกระทรวง ฉบับที่ 34 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

ข้อ 2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องมีความรู้และความสามารถ ดังนี้

(1) มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก ความรู้ในการขับรถ ความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งและมารยาทในการขับรถ ตลอดจนความรู้ที่จำเป็นอย่างอื่นตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดตามความเหมาะสมของลักษณะการขนส่ง และได้ผ่านการทดสอบความรู้และความสามารถในการขับรถจากกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง

(2) ผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายในด้านประสาทหูและปฏิกิริยาสายตาทางลึก สายตาทางกว้าง และสายตามองสี จากกรมการขนส่งทางบกหรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรอง

ข้อ 3 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ หรือผู้บริการสำหรับรถตามข้อ 2 ต้องผ่านการศึกษาและการฝึกอบรม ตลอดจนผ่านการทดสอบความรู้ภาคทฤษฎีจากการจากกรมการขนส่งทางบก

สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้บริการนั้น ต้องผ่านการทดสอบความรู้ภาคการปฏิบัติหน้าที่จากกรมการขนส่งทางบกด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2537

ชวัส ทั่วข่วย
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 15 ก วันที่ 13 พฤษภาคม 2537)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา 96 (2) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 บัญญัติว่าผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องมีความรู้และความสามารถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดความรู้และความสามารถสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถให้เหมาะสมขึ้น โดยกำหนดเพิ่มให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถต้องมีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยและมารยาทในการขับรถนั้นด้วย เพื่อที่ว่าเมื่อเกิดอุบัติเหตุผู้ขับรถจะได้สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้ทันท่วงที จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 52 (พ.ศ. 2541)
ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก
พ.ศ. 2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 มาตรา 97 วรรคหนึ่ง มาตรา 98 และมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

ข้อ 2 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ดังนี้

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ

(ก) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่หนึ่ง ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(ข) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่สองและชนิดที่สาม ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(ค) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่หนึ่ง ชนิดที่สอง และชนิดที่สาม ในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบสองปี

(ง) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่สี่ ในประเภทการขนส่งส่วนบุคคล การขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี

(2) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปี

(3) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนายตรวจ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี

(4) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้บริการ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปี

ให้ไว้ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

สมรถา คุณปลื้ม

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 115 ตอนที่ 85 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน 2541)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการขยายตัวในภาคอุตสาหกรรมทำให้เกิดภาวะการขาดแคลนผู้ขับรถ โดยเฉพาะในประเภทการขนส่งประจำทางและการขนส่งไม่ประจำทาง ซึ่งเป็นที่ต้องการของอาชีพแรงงานเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและส่งเสริมการประกอบอาชีพสุจริต รวมทั้งพัฒนาระบบการขนส่งภายในประเทศ ให้พันสมัยเหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบันและให้เป็นสากลมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกับนานาประเทศ สมควรลดอายุของผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดที่หนึ่ง ชนิดที่สอง และชนิดที่สาม ในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง หรือการขนส่งโดยรถขนาดเล็กที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 45 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 เสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ
และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ
พ.ศ. 2525

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถที่ขาดต่ออายุเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ พ.ศ. 2525"

ข้อ 2 ให้ยกเลิก "ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ พ.ศ. 2523"

ข้อ 3 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ 4* ให้ผู้ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ ยื่นคำขอต่ออายุพร้อมก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุตามแบบพิมพ์ที่นายทะเบียนกำหนดพร้อมด้วยใบอนุญาตหรือใบแทน แต่ทั้งนี้เมื่อรวมเวลาก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุและเวลาต่อใบอนุญาตครั้งใหม่แล้ว ต้องไม่เกิน 2 ปี

ในกรณีต้องเปลี่ยนใบอนุญาตใหม่ ให้นำภาพถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและไม่สวมแว่นตาดำ ขนาด 1 นิ้ว ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน 1 ปี จำนวน 2 รูป มาด้วย

ข้อ 5 การต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถทุกประเภทที่ยังไม่ขาดอายุให้ชำระค่าธรรมเนียมและต่ออายุใบอนุญาตได้

ข้อ 6 ให้นายทะเบียนประจำจังหวัดทุกจังหวัด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 100 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 กำหนดให้ใช้แบบพิมพ์คำขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถของกรมการขนส่งทางบกเป็นแบบพิมพ์ที่นายทะเบียนกำหนดตามข้อ 4

ข้อ 7 การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีขาดต่ออายุไม่เกิน 3 ปี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่พร้อมด้วยใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน โดยไม่ต้องแสดงเอกสารหลักฐานใด ๆ ไม่ต้องพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจสอบประวัติ และไม่ต้องทดสอบขับรถ แต่ทั้งนี้ต้องทดสอบปฏิกิริยา ประสาทมือ สายตาทางกว้าง และสายตาทางลึก

(2) กรณีขาดต่ออายุเกินกว่า 3 ปี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่พร้อมด้วยใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน และเอกสารหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน และใบรับรองแพทย์ แล้วให้ทดสอบปฏิกิริยา ประสาทมือ สายตาทางกว้าง สายตาทางลึก ทดสอบขับรถตามชนิดของใบอนุญาต และพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจสอบประวัติ

สำหรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถเฉพาะส่วนบุคคลไม่ต้องพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจสอบประวัติ

* ความในข้อ 4 เดิมถูกยกเลิกโดยระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2527 และได้มีการกำหนดความใหม่ไว้แล้ว ระเบียบ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ดูในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม 3 หน้า 558 เล่ม 4 หน้า 509

ข้อ 8 การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ กรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีขาดต่ออายุไม่เกิน 3 ปี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่พร้อมด้วยใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน โดยไม่ต้องแสดงเอกสารหลักฐานใด ๆ แล้วให้ชำระค่าธรรมเนียมได้

(2) กรณีขาดต่ออายุเกินกว่า 3 ปี ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่พร้อมด้วยใบอนุญาตเดิมหรือใบแทน และเอกสารหลักฐานสำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน และใบรับรองแพทย์ แล้วให้ชำระค่าธรรมเนียมได้

ข้อ 9 การออกใบอนุญาตตามข้อ 7 และข้อ 8 ในกรณีที่ใบอนุญาตเดิมหรือใบแทนอันกรอกข้อความรายการต่ออายุไม่ครบ 2 ช่อง ให้ใช้ใบอนุญาตเดิมนั้นเป็นใบอนุญาตที่ออกใหม่ ทั้งนี้ โดยให้กรอกข้อความ วัน เดือน ปี ที่ออกใบอนุญาตใหม่ในช่องรายการต่ออายุใบอนุญาตช่องถัดไป

ในกรณีผู้ขอไม่มีใบอนุญาตเดิมหรือใบแทนที่ขาดต่ออายุมาแสดง หรือกรณีใบอนุญาตเดิมหรือใบแทนได้กรอกรายการต่ออายุครบ 2 ช่องแล้ว ให้ออกใบอนุญาตฉบับใหม่โดยใช้แบบที่ใบอนุญาตเดิม

ให้ไว้ ณ วันที่ 5 มีนาคม 2525

(ลงชื่อ) *จำลอง ศาลิคุปต*
(นายจำลอง ศาลิคุปต)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

หมายเหตุผู้รวบรวม กรมการขนส่งทางบกตอบข้อหารือของ ขสข.นครนายก และชักชักชวนเข้าใจเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถกรณีใบอนุญาตเดิมขาดอายุ ตามหนังสือ ที่ ตท 0301/2403 ลงวันที่ 21 เมษายน 2531 รายละเอียดอยู่ในหนังสือรวมระเบียบ เล่ม 4 หน้า 510

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถที่ขาดต่ออายุเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ" (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527"

ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในข้อ 4 ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถ สำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ พ.ศ. 2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ 3 ให้ผู้ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดพร้อมด้วยใบอนุญาตหรือใบแทน แต่ทั้งนี้เมื่อรวมเวลาก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุและเวลาต่อใบอนุญาตครั้งใหม่แล้ว ต้องไม่เกิน 2 ปี

ในกรณีต้องเปลี่ยนใบอนุญาตใหม่ ให้นำภาพถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและไม่สวมแว่นตาดำ ขนาด 1 นิ้ว ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน 1 ปี จำนวน 2 รูปมาด้วย

ข้อ 4 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2527

สว่าง ศรีนิลพา
(นายสว่าง ศรีนิลพา)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

กองสวัสดิภาพการขนส่ง
โทร. 02784191

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ
และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2537

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถที่ขาดต่ออายุเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อธิบดีกรมการขนส่งทางบก จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถสำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2537"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกความในข้อ 4[1] แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถและการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถ สำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 4 ให้ผู้ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดพร้อมด้วยใบอนุญาตหรือใบแทน ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่เกิน 6 เดือน

ในกรณีต้องเปลี่ยนใบอนุญาตใหม่ ให้นำภาพถ่ายครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวกและไม่สวมแว่นตาดำ ขนาด 1 นิ้ว ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน 1 ปี จำนวน 2 รูป มาด้วย"

ข้อ 4 ให้ยกเลิกความในข้อ 9[2] แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถ และการออกใบอนุญาตผู้ประจำรถ สำหรับกรณีใบอนุญาตเดิมขาดต่ออายุ พ.ศ. 2525 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ 9 การออกใบอนุญาตตามข้อ 7 และข้อ 8 ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีใบอนุญาตหรือใบแทนเป็นใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2537 ให้ออกใบอนุญาตฉบับใหม่โดยใช้แบบที่ใบอนุญาตเดิม โดยวงการวันอนุญาตให้กรอกข้อความ วัน เดือน ปี ที่นายทะเบียนออกใบอนุญาต และวันสิ้นอายุให้กรอกข้อความวัน เดือน ปี ที่ใบอนุญาตอายุครบ 3 ปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

(2) กรณีใบอนุญาตเดิมหรือใบแทนเป็นใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และยังกรอกข้อความในวงการต่ออายุไม่ครบ 2 ช่อง ก็ให้ใช้ใบอนุญาตฉบับนั้น เป็นใบอนุญาตที่ออกใหม่ได้ต่อไปอีกหนึ่งครั้ง โดยกรอกข้อความวัน เดือน ปี ที่ออกใบอนุญาตใหม่ และวันสิ้นอายุใบอนุญาตในช่องวงการต่ออายุใบอนุญาตช่องถัดไป"

ประกาศ ณ วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2537

(ลงชื่อ) ประดัง ปรีชญางกูร
(นายประดัง ปรีชญางกูร)
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

---

[1] ดูในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม 3 หน้า 558

[2] ดูในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม 2 หน้า 272 และฉบับพิเศษ เล่ม 1-2 หน้า 277

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก
ว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ
พ.ศ. 2547

ตามที่ได้มีระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ลงวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2540 ไว้แล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 และข้อ 3 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 กรมการขนส่งทางบกจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. 2547"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539

(2) ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ลงวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2540

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้รองอธิบดีกรมการขนส่งทางบก (ฝ่ายปฏิบัติการ) รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 5 ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถใหม่และผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต ต้องผ่านการศึกษาอบรมและทดสอบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ 6 สำหรับผู้ที่มีหนังสือรับรองแสดงว่าได้ผ่านการศึกษาอบรมและทดสอบตามหลักสูตรที่กำหนดจากโรงเรียนการขนส่งของกรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถที่กรมการขนส่งทางบกรับรองหรือผ่านการศึกษาอบรมและทดสอบตามโครงการพิเศษร่วมกับหน่วยงานอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก หรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่มีการเรียนการสอนขับรถแก่ทหารตามหลักสูตรที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าผ่านการศึกษาอบรมและจบหลักสูตรตามระเบียบนี้แล้ว

ข้อ 7 ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ต้องปฏิบัติตนในระหว่างที่เข้ารับการศึกษาอบรมและทดสอบ ดังนี้

(1) แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

(2) เข้าและออกจากห้องเรียนตรงตามเวลา

(3) ไม่ส่งเสียงดังหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนผู้อื่นในขณะเรียนหรือทดสอบ

(4) ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ห้องเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน หรือแบบทดสอบชำรุดเสียหาย และหากเกิดความเสียหายอะไรขึ้นเพราะเหตุประการใด ๆ ก็ตาม ให้ชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น

(5) แสดงกิริยาวาจาสุภาพ เรียบร้อย ให้เกียรติและไม่หยาบคายเสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าว หรือรบกวนต่อผู้สอนหรือผู้ทดสอบ

(6) ไม่สูบบุหรี่ ดื่มเครื่องดื่ม หรือรับประทานอาหารในขณะเข้าเรียนและทดสอบ

(7) ไม่ดื่มสุราหรือของเมาเมา หรือเสพยาเสพติดให้โทษ และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในขณะเรียน หรือมีอาการมึนเมาในขณะเรียนและทดสอบ

ผู้ขอรับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามอนุมาตราหนึ่งอนุใดตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมหรือผู้สอนมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากห้องเรียนได้ทันที แต่ในกรณีที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม (7) ให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมหรือผู้สอนมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากห้องเรียนและให้หมดสิทธิเข้ารับการศึกษาอบรมและทดสอบในรุ่นนั้นได้

ข้อ 8 ให้หน่วยงานในสังกัดกรมการขนส่งทางบกต่อไปนี้ เป็นโรงเรียนการขนส่งและมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) สำนักวิศวกรรมและความปลอดภัย มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับให้การศึกษาอบรมการขับรถตามหลักสูตรระยะยาว และกำหนดหลักสูตรการศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถทุกชนิด ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนออกระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของโรงเรียนการขนส่ง พร้อมทั้งให้ดำเนินการจัดทำและออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้ผ่านหลักสูตรที่กำหนดเพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานในการขอรับใบอนุญาตโดยไม่ต้องเข้ารับการทดสอบใด ๆ อีก

(2) สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา มีหน้าที่และความรับผิดชอบให้การศึกษาอบรมและทดสอบผู้ขอรับและขอต่ออายุใบอนุญาตผู้ประจำรถทุกชนิดทุกประเภท แล้วแต่กรณี

หมวด 2
ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ
ส่วนที่ 1
การศึกษาอบรม

ข้อ 9 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ต้องผ่านการศึกษาอบรมจากโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก หรือโรงเรียนสอนขับรถเอกชนที่ได้รับการรับรองจากกรมการขนส่งทางบกหรือหน่วยงานที่ได้รับความเห็นชอบในการสอนขับรถหรือศึกษาอบรมวิชาเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับผู้ขับรถจากกรมการขนส่งทางบกและต้องเป็นไปดังนี้

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 1 ทดสอบขับรถที่มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 3,500 กิโลกรัม ที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือขนส่งผู้โดยสารไม่เกิน 20 คน

(2) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 2 ทดสอบขับรถที่มีน้ำหนักรวมเกิน 3,500 กิโลกรัม ที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือขนส่งผู้โดยสารเกินกว่า 20 คน

(3) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 3 ทดสอบขับรถลากจูงหรือลากพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง

(4) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 4 ต้องเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย และผ่านการทดสอบข้อเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อ 10 หลักสูตรสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ให้เป็นไปดังนี้

(1) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 1 และชนิดที่ 2

วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	ระยะเวลา
1. กฎหมายว่าด้วยจราจรทางบกและกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ 2. กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก กฎหมายแพ่ง และกฎหมายอาญา 3. เทคนิคการขับรถอย่างปลอดภัย 4. หน้าที่ผู้ขับรถและการบำรุงรักษารถ 5. มนุษยสัมพันธ์และมารยาทในการขับรถ 6. การส่งเสริมสุขภาพพลานามัย 7. หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ขับรถ 8. หัวใจของการบริการทางการขนส่ง 9. การตรวจความพร้อมของรถก่อนและหลังการใช้งาน	12 ชั่วโมง

(2) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 3

วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	ระยะเวลา
ความรู้เกี่ยวกับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัย	3 ชั่วโมง

(3) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 4

วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	ระยะเวลา
1. ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย 2. ความรู้เกี่ยวกับรถบรรทุกวัตถุอันตรายและความรู้เกี่ยวกับหลักการบรรทุกวัตถุอันตราย	6 ชั่วโมง

ทั้งนี้ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 3 ต้องเข้ารับการศึกษาอบรมและผ่านหลักสูตรตาม (1) และผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 4 ต้องเข้ารับการศึกษาอบรมและผ่านหลักสูตรตาม (1) และ (2) มาก่อนแล้ว

ข้อ 11 หลักสูตรสำหรับการศึกษาอบรมผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถให้เป็นไปดังนี้

วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	ระยะเวลา
การขับรถอย่างปลอดภัย	2 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2
การทดสอบ

ข้อ 12 ให้ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และทดสอบสมรรถภาพร่างกายสำหรับการดำเนินการต่อไปนี้

(1) การออกใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่ทุกชนิด

(2) การต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถทุกชนิด

ข้อ 13 การทดสอบให้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

(1) ทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย

(2) ทดสอบข้อเขียน

(3) ทดสอบขับรถ

ส่วนที่ 3
การทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย

ข้อ 14 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถใหม่และผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถทุกประเภทและทุกชนิด ต้องผ่านการทดสอบสมรรถภาพของร่างกาย ดังต่อไปนี้

(1) การทดสอบปฏิกิริยา

(2) การทดสอบสายตา

ข้อ 15 การทดสอบปฏิกิริยา ให้ทดสอบความสามารถในการใช้เบรกเท้า รวม 3 ครั้ง หากสามารถเหยียบเบรกได้ ในระยะเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.75 วินาที สองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ ในกรณีหากทดสอบ 2 ครั้งแรกผ่าน ไม่ต้องทำการทดสอบครั้งที่ 3

ข้อ 16 การทดสอบสายตา ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) การทดสอบสายตาทางกว้าง ถ้าผู้เข้ารับการทดสอบสามารถมองเห็นทั้งด้านซ้ายและด้านขวาเป็นมุมกว้าง 75 องศา สองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(2) การทดสอบสายตาทางลึก ให้ทำการทดสอบการมองเห็นในระยะ 2.50-3.50 เมตร รวม 3 ครั้ง หากผลการทดสอบห่างจุดที่กำหนดไม่เกินกว่า 1 นิ้ว สองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

(3) การทดสอบสายตาบอดสี ให้ผู้เข้ารับการทดสอบดูสีเขียว สีแดง และสีเหลือง จากเครื่องทดสอบหรือแผ่นภาพทดสอบที่กรมการขนส่งทางบกกำหนดหรือเห็นชอบ โดยให้ผู้เข้ารับการทดสอบอยู่ห่างจากแผ่นภาพทดสอบในระดับสายตาในระยะไม่น้อยกว่า 3 เมตร แล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบอ่านสีตามที่เจ้าหน้าที่กำหนด สี่ละ 3 ครั้ง หากอ่านได้ถูกต้องสองในสามครั้งให้ถือว่าผ่านการทดสอบ

ข้อ 17 ในกรณีที่ผู้เข้ารับการทดสอบสมรรถภาพของร่างกายไม่ผ่านการทดสอบ ให้มีสิทธิทดสอบแก้ตัวใหม่เฉพาะส่วนที่ทดสอบไม่ผ่านได้อีกครั้งหนึ่งในวันนั้น หากยังไม่ผ่านอีกให้มาทำการทดสอบแก้ตัวใหม่ในวันทำการถัดไปหรือวันอื่น ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่านครั้งแรก หากพ้นกำหนด 90 วัน แล้วต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตใหม่

ส่วนที่ 4
การทดสอบข้อเขียน

ข้อ 18 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบเขียนลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในสมุดทะเบียนคุม

ข้อ 19 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบข้อเขียนทดสอบความรู้วิชาต่าง ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรตามแบบทดสอบและวัดผลที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

ผู้เข้ารับการทดสอบต้องได้คะแนนรวมตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงให้ถือว่าผ่านการทดสอบข้อเขียน

ข้อ 20 กรณีผู้เข้ารับการทดสอบอ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านแบบทดสอบให้ผู้เข้ารับการทดสอบฟัง แล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบด้วยปากเปล่า และทำเครื่องหมายกากบาทลงในกระดาษคำตอบด้วยตนเอง และให้เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการทดสอบบันทึกในกระดาษคำตอบว่า "ตอบปากเปล่า" พร้อมทั้งลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐานในการนี้ เพื่อความเหมาะสมให้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออื่น ๆ มาใช้ดำเนินการทดสอบร่วมหรือแทนได้

ข้อ 21 เมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบให้รีบตรวจคำตอบและแจ้งผลการทดสอบให้ทราบโดยเร็ว

กรณีไม่ผ่านการทดสอบให้ทดสอบแก้ตัวได้อีกครั้งหนึ่งในวันนั้น หากยังไม่ผ่านอีกให้มาทำการทดสอบแก้ตัวใหม่ในวันทำการถัดไปหรือวันอื่น ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่านครั้งแรก เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวได้เป็นกรณีเฉพาะราย แล้วแต่กรณี หากพ้นกำหนด 60 วัน ต้องยื่นขอรับใบอนุญาตใหม่

ส่วนที่ 5
การทดสอบขับรถ

ข้อ 22 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่เข้ารับการทดสอบในสมุดทะเบียนคุม

ข้อ 23 ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถต้องตาบริเวณนิ้วก้อ เว้นแต่เป็นรถที่มิได้มีการติดตั้งเข็มขัดนิรภัยตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ 24 การทดสอบขับรถให้ปฏิบัติ ดังนี้

(1) ผู้เข้ารับการทดสอบต้องทดสอบขับรถตามที่กำหนดไว้ สำหรับใบอนุญาตที่ขอรับแต่ละชนิด ดังนี้

(ก) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 1 ทดสอบขับรถคันรถที่มีน้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันไม่เกิน 3,500 กิโลกรัม ที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือรถขนส่งผู้โดยสารไม่เกิน 20 คน

(ข) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 2 ทดสอบขับรถคันรถที่มีน้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวมกันเกิน 3,500 กิโลกรัม ที่มิได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือรถขนส่งผู้โดยสารเกินกว่า 20 คน

(ค) ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ชนิดที่ 3 ทดสอบขับรถคันรถลากจูงหรือรถห่วงหรือรถกึ่งห่วง

ข้อ 25 การทดสอบการขับรถให้ใช้ท่าทดสอบและหลักเกณฑ์ วิธีการทดสอบ และวัดผล ดังนี้

(1) ท่าที่ใช้ในการทดสอบ

ท่าที่ 1 การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า

ท่าที่ 2 การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง

ท่าที่ 3 การขับรถถอยหลังเข้าจอดและถอยออกช่องว่างด้านข้าง

ท่าที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด

ท่าที่ 5 การกลับรถ

ท่าที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก

การทดสอบขับรถให้ทดสอบรวม 3 ท่า คือ ท่าที่ 1 และท่าที่ 2 เป็นท่าบังคับ และเลือกทดสอบอีก 1 ท่า ตามความเหมาะสมของสนามทดสอบแต่ละแห่ง

การทดสอบขับรถลากจูงรถห่วงหรือรถกึ่งห่วง ให้ทดสอบท่าที่ 1 ท่าที่ 2 และท่าที่ 3

(2) หลักเกณฑ์และวิธีการวัดผลแต่ละท่าให้เป็นไป ดังนี้

ท่าที่ 1 การขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า

การทดสอบท่านี้ผู้เข้ารับการทดสอบต้องขับรถเดินหน้าตั้งแต่เริ่มขับรถอย่างต่อเนื่องไปจนถึงจุดทดสอบที่กำหนดให้หยุดรถ โดยให้หยุดรถได้เพียงครั้งเดียว ณ จุดที่กำหนดให้หยุดท่านั้น

1) ด้านซ้ายของรถต้องขนานขอบทางและห่างจากขอบทางไม่เกิน 25 เซนติเมตร

2) กันชนหน้าหรือล้อหน้าสุดหรือขอบล้อสำหรับรถที่ไม่มีกันชนหน้าต้องไม่ล้ำเกินจุดหยุดรถข้างทาง และต้องอยู่ห่างจากจุดหยุดรถนั้นไม่เกิน 1 เมตร

3) ต้องไม่ขับรถปีนทางเท้าหรือขอบทาง

ท่าที่ 2 การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง ให้เลือกทดสอบแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

แบบที่ 1

1) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรถ ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ในแนวตรงขนานกัน 2 แถว มีความยาวประมาณ 20 เมตร หลักแต่ละหลักในแถวเดียวกันมีระยะห่าง 1.5 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความกว้างสูดของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีก 0.5 เมตร

2) ต้องไม่ขับรถขนหรือเบียดหลัก

3) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

4) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

แบบที่ 2

1) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังออกโดยตลอดช่องเดินรถ ซึ่งมีขนาดความกว้าง 4 เมตร ยาว 20 เมตร เป็นระยะคงที่ใช้กับรถทุกขนาด

2) ล้อรถต้องไม่ทับเส้น หรือไม่ขนหรือเบียดหลัก

3) ให้ขับรถเดินหน้าและถอยหลังได้เพียงครั้งเดียว

4) เครื่องยนต์ต้องไม่ดับ

ท่าที่ 3 การขับรถถอยหลังเข้าจอดและถอยออกช่องว่างด้านซ้าย

1) ให้ขับรถถอยหลังเข้าจอดในช่องว่างด้านซ้าย ซึ่งประกอบด้วยหลักไม่น้อยกว่า 9 หลัก เป็นช่องกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกระจกมองข้างบวกเพิ่มข้างละ 0.5 เมตร ความยาวของช่องจอดเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 4 เมตร สำหรับผู้ขับขนิดที่ 1 และ 2 และบวกเพิ่มอีก 6 เมตร สำหรับขนิดที่ 3

2) ตั้งแต่เริ่มเข้าเกียร์ขับรถถอยหลังเข้าจอดจนกระทั่งขับรถเข้าช่องว่างด้านซ้ายต้องเข้าเกียร์หรือเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

3) ต้องไม่ขนหรือเบียดหลัก

4) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักด้านซ้ายและล้อรถต้องไม่ทับเส้นแบ่งช่องทาง

ท่าที่ 4 การหยุดรถและออกรถบนทางลาด (สำหรับรถเกียร์ธรรมดาเท่านั้น)

1) ให้ขับรถขึ้นเนินหรือสะพานได้แล้วหยุดรถบนเชิงลาดของเนินหรือสะพานได้ครั้งนั้น โดยให้กันขนหน้ารถอยู่ที่จุดหยุดรถแล้วออกรถขึ้นเนินหรือสะพานได้ครั้งนั้นไปโดยปลอดภัย

2) ต้องไม่ขับรถในลักษณะที่อาจเกิดอันตรายหรือเป็นเหตุให้ตัวรถเคลื่อนออกจากจุดที่หยุดเกินกว่า 1 เมตร

ท่าที่ 5 การกลับรถ

1) ให้กลับรถในช่องทางเดินรถ ซึ่งประกอบด้วยหลักที่ตั้งไว้ขนานกัน 2 แถว มีความยาวไม่น้อยกว่า 20 เมตร หลักในแต่ละแถวห่างกัน 4 เมตร ส่วนความกว้างของช่องเดินรถเท่ากับความยาวของรถบวกเพิ่มอีก 6 เมตร

2) ต้องไม่ขับรถขนหรือเบียดหลัก

3) ตั้งแต่เริ่มขับรถเพื่อกลับรถจนกระทั่งกลับรถแล้วเสร็จ ต้องเปลี่ยนเกียร์ไม่เกิน 7 ครั้ง

ท่าที่ 6 การขับรถเดินหน้าเข้าจอดในช่องที่เป็นมุมฉาก

1) ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขับรถจากจุดเริ่มต้นขับเดินหน้าเข้าไปในช่องจอดที่เป็นมุมฉาก ซึ่งประกอบด้วย หลักที่ตั้งเป็นแนวทดสอบ 2 แถว ขนานกันเป็นช่องเดินรถกว้าง 10 เมตร ยาวประมาณ 10-20 เมตร และหลักอีก 2 แถว ที่ตั้งเป็นแนวช่องจอดที่เป็นมุมฉากกับช่องเดินรถที่มีความกว้างเท่ากับความกว้างของตัวรถรวมกับกระจกมองข้างบวกเพิ่มอีกข้างละ 1 เมตร ความยาวเท่ากับความยาวของตัวรถบวกเพิ่มอีก 1 เมตร

2) ต้องไม่ขับรถขนหรือเบียดหลัก

3) ให้ขับรถเดินหน้าเข้าช่องจอดได้เพียงครั้งเดียว

4) ตัวรถต้องขนานกับขอบทางหรือหลักทั้งสองด้าน

ข้อ 26 ผู้เข้ารับการทดสอบต้องปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบและให้แจ้งผลการทดสอบขับรถทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทดสอบ

กรณีผู้เข้ารับการทดสอบไม่ผ่านท่าทดสอบท่าใดให้ทดสอบแก้ตัวใหม่เฉพาะท่าที่ไม่ผ่าน เมื่อพ้นกำหนด 3 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่าน แต่ไม่เกิน 90 วัน เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้นายทะเบียนมีอำนาจพิจารณาให้ทดสอบแก้ตัวก่อนระยะเวลาที่กำหนดได้เป็นการเฉพาะราย แล้วแต่กรณี หากพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันที่ทดสอบไม่ผ่านครั้งแรก ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขับรถใหม่

ส่วนที่ 6
การเปลี่ยนชนิดของใบอนุญาต

ข้อ 27 ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถอยู่แล้วประสงค์จะขอเปลี่ยนชนิดของใบอนุญาตให้สูงขึ้นจากเดิม ต้องปฏิบัติ ดังนี้

ลำดับที่	ใบอนุญาตเดิม ชนิดที่	ต้องการเปลี่ยน ชนิดที่	การศึกษาอบรมภาคทฤษฎี และทดสอบข้อเขียน	การทดสอบขับรถ
1	1	2		ขับรถตามชนิดที่ 2
2	1	3	ความรู้เกี่ยวกับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัยตามข้อ 10 (2)	ขับรถลากจูง
3	1	4	(1) ความรู้เกี่ยวกับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัยตามข้อ 10 (2) (2) ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย ความรู้เกี่ยวกับรถบรรทุกวัตถุอันตรายและหลักการบรรทุกวัตถุอันตรายตามข้อ 10 (3)	ขับรถลากจูง
4	2	3	ความรู้เกี่ยวกับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัยตามข้อ 10 (2)	ขับรถลากจูง
5	2	4	(1) ความรู้เกี่ยวกับการขับรถลากจูงและการขับรถลากจูงอย่างปลอดภัยตามข้อ 10 (2)	ขับรถลากจูง

ลำดับที่	ใบอนุญาตเดิมเป็นชนิดที่	ต้องการเปลี่ยนเป็นชนิดที่	การศึกษาอบรมภาคทฤษฎีและทดสอบข้อเขียน	การทดสอบขับรถ
			(2) ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย ความรู้เกี่ยวกับรถบรรทุกวัตถุอันตรายและหลักการบรรทุกวัตถุอันตรายตามข้อ 10 (3)	
8	3	4	ความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตราย ความรู้เกี่ยวกับรถบรรทุกวัตถุอันตรายและหลักการบรรทุกวัตถุอันตรายตามข้อ 10 (3)	-

ส่วนที่ 7

คณะกรรมการดำเนินการทดสอบและวิทยากร

ข้อ 28 ให้ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ ขนส่งจังหวัด และหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ภายในสำนักงานจำนวนไม่น้อยกว่า 2 คน เป็นคณะกรรมการในแต่ละคณะดำเนินการทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตขับรถ ดังนี้

(1) คณะกรรมการทดสอบสมรรถภาพร่างกาย ทดสอบข้อเขียน และตรวจข้อสอบ

(2) คณะกรรมการทดสอบขับรถ

ในกรณีสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขาที่มีเหตุจำเป็นเนื่องจากหัวหน้าฯ ไม่เพียงพอให้แต่งตั้งหรือมอบหมายข้าราชการในสำนักงานบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพียงคนเดียวเป็นผู้ดำเนินการทดสอบได้

ข้อ 29 ให้ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ ขนส่งจังหวัด หรือหัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย แล้วแต่กรณี มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ในสำนักงานเป็นวิทยากรสอนวิชาในหลักสูตรการศึกษาอบรมตามที่เห็นสมควร เว้นแต่จะพิจารณาว่าวิชาใดไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้เหมาะสม ให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาเป็นวิทยากรสอนได้ ทั้งนี้ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินสนับสนุนวิทยากรตามที่กระทรวงกลังกำหนด

ข้อ 30 การบันทึกผลการทดสอบและองนามในแบบบันทึกผลทดสอบ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) การทดสอบสมรรถภาพร่างกายและการทดสอบข้อเขียน ให้กรรมการหรือผู้ได้รับมอบหมายบันทึกผลการทดสอบและองนามในแบบบันทึกผลการทดสอบด้วย

(2) การทดสอบขับรถให้กรรมการหรือผู้ได้รับมอบหมายบันทึกผลการทดสอบพร้อมระบุหมายเลขทะเบียนรถที่ใช้ในการทดสอบไว้ในแบบบันทึกผลการทดสอบและองนามในแบบบันทึกผลการทดสอบทุกท่านด้วย

แบบบันทึกผลการทดสอบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

หมวด 3

ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ

ส่วนที่ 1

การศึกษาอบรม

ข้อ 31 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการต้องผ่านการศึกษาอบรมและจบหลักสูตรจากโรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ สำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา แล้วแต่กรณี ตามหลักสูตรการศึกษาอบรม ดังนี้

หลักสูตรผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ

ลำดับที่	วิชาที่ต้องศึกษาอบรม	ระยะเวลา
1	ความรู้ด้านปฏิบัติหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ	1 ชั่วโมง
	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก	1 ชั่วโมง
	ความรู้เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์สำหรับผู้ประจำรถ	1 ชั่วโมง
	ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพพอเพียง	1 ชั่วโมง
	รวม	4 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2

การทดสอบ

ข้อ 32 ให้นำหลักเกณฑ์ในการศึกษาอบรมและทดสอบ และการวัดผลที่ใช้กับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถมาใช้บังคับแก่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และผู้บริการ โดยอนุโลม

ข้อ 33 สำหรับผู้ที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประจำรถหน้าที่ผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ หรือผู้บริการชนิดใดชนิดหนึ่งแล้ว หากต้องการเปลี่ยนใบอนุญาตเป็นอีกชนิดหนึ่ง (นายตรวจ หรือผู้เก็บค่าโดยสาร หรือผู้บริการ) ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้าศึกษาอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด แต่ต้องทำการทดสอบข้อเขียนตามชนิดของใบอนุญาตที่ขอใหม่นั้น

ประกาศ ณ วันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2547

ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

(นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต)

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

คณะผู้จัดทำ

คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรด้านงานใบอนุญาต

1. นายไพโรจน์ บันทิตะกุล ประธานคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรด้านงานใบอนุญาต ปีงบประมาณ 2550	ที่ปรึกษา
2. นายพงษ์โชค เกษมศรีสักดิ์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ	ประธาน
3. นายศรุต วิชกิจ ผู้อำนวยการกองนิติการ	กรรมการ
4. นายธนันต์ วงศ์บญชรัตน์ ผู้อำนวยการส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ	กรรมการ
5. นางสาวสุภาวดี ศุขนั่น ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการขับรถ	กรรมการ
6. นางพรพิมล กิติปัญญา หัวหน้าฝ่ายใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์	กรรมการ
7. นางสาวลักษณ์ ทิรัญพฤกษ์ หัวหน้าฝ่ายใบอนุญาตขับรถสาธารณะและใบอนุญาตผู้ประจำรถ	กรรมการ
8. นางสาวสุดาพร จารพิภาส หัวหน้าฝ่ายอบรมและทดสอบ	กรรมการ
9. นางสาวดารณี สายสุวรรณ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคคลและสวัสดิการ	กรรมการและเลขานุการ
10. นายไพรสิทธิ์ รันยาพรสมบัติ นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล 6 ว ฝ่ายพัฒนาบุคคลและสวัสดิการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล

1 นายอนันต์ วงศ์ขญจรัตน์ ผู้อำนวยการส่วนใบอนุญาตขับรถและผู้ประจำรถ	หัวหน้าคณะทำงาน
2. นางสาวสุภาวดี สุขมั่น ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการขับรถ	คณะทำงาน
3. นายปรีชา คงศิลักษ์ นักวิชาการขนส่ง 6 ว ฝ่ายใบอนุญาตขับรถสาธารณะและใบอนุญาตผู้ประจำรถ	คณะทำงาน
4. นายอดุลย์ บัวงาม นักวิชาการขนส่ง 5 ฝ่ายอบรมและทดสอบ	คณะทำงาน
5. นางสาวปรีดนา ขนขุลศรี นักวิชาการขนส่ง 5 ฝ่ายใบอนุญาตขับรถองค์ส่วนบุคคลและรถจักรยานยนต์	คณะทำงาน
6. นางณัฐนรีภัทร์ นาวีเกษียร นิติกร 4 กลุ่มกฎหมายและระเบียบ 1	คณะทำงาน
7. นายเด่นดาว ประดอบสุข ฝ่ายพัฒนาบุคคลและสวัสดิการ	คณะทำงาน
8. นายไตรสิทธิ์ ชินอาพรสมบัติ นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล 6 ว ฝ่ายพัฒนาบุคคลและสวัสดิการ	เลขานุการคณะทำงาน

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์คุรุสภาองค์การค้าของคุรุสภา แห่งประเทศไทย จำกัด
79 ถนนราชวิถี แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทร. 0-2561-4567 โทรสาร 0-2579-5101
นายโชคดี ตระกูลวรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. 2551